

การพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ

โดย

นาวาอากาศเอก เกตุไผท ศรีบุญญเกษ
เสนาธิการ กรมสวัสดิการทหารอากาศ
กองทัพอากาศ

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๕๙
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

เรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ
ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา
ผู้วิจัย นาวาอากาศเอก เกตุไผท ศรีบุญญเกษ **หลักสูตร** วปอ. **รุ่นที่** ๕๙

ปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นทางด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยีต่างๆมีหลายหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ต่างมีแผนรับมือในการปรับตัวในด้านต่างๆเพื่อให้พนักงานของตนสามารถดำเนินชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างไม่มีปัญหา กองทัพอากาศเป็นหน่วยงานราชการอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีกำลังพลจำนวนมาก และได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้นั่นเช่นกัน ในแต่ละปีจะมีข้าราชการที่เกษียณอายุราชการหลายคน การพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ เป็นส่วนสำคัญในระดับหนึ่งของข้าราชการทหารอากาศ ตามนโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๕๖ ด้านกำลังพล ให้บูรณาการงานด้านสิทธิกำลังพล และสวัสดิการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการที่ลาออก, เกษียณอายุราชการ และทายาทที่มาติดต่อ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมกำลังพลทหารอากาศ, กรมการเงินทหารอากาศ และ กรมสวัสดิการทหารอากาศ ให้มาอยู่ในสถานที่เดียวกัน โดยสามารถเข้าถึงการให้บริการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยใช้ชื่อว่า “ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จกองทัพอากาศ” การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการของกองทัพอากาศ

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ๑.ส่วนผู้เกษียณอายุราชการ ต้องมีการวางแผน ศึกษาสิทธิประโยชน์ สวัสดิการของตนเองให้เข้าใจ มีการปรับตัว และเตรียมพร้อมที่จะเข้าสู่วัยเกษียณอายุ ไม่ว่าจะเป็นด้านจิตใจ ด้านทรัพย์สิน ด้านสังคม ด้านที่อยู่อาศัย เป็นต้น ๒.ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ ต้องศึกษาปัจจัยต่างๆ ปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งภายนอกและภายในให้ชัดเจนโดยใช้เทคนิค SWOT และกำหนดนโยบาย หาแนวทางในการบริหารโดยใช้รูปแบบ PISUT MODEL และวงจรคุณภาพ PDCA ตามด้วยทฤษฎีเสริมแรง และเทคนิค ๕ ใจในการบริหารหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และครอบคลุม ดูแลผลประโยชน์ให้กับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ เพื่อเป็นหลักประกันที่มั่นคงในสวัสดิการและความเป็นอยู่ที่ดีของกำลังพลต่อไป

คำนำ

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ และเพื่อให้ข้าราชการได้มีความมั่นใจ ในชีวิตหลังเกษียณอายุราชการ จึงได้เกิดแนวความคิดที่จะมีการพัฒนากระบวนการทำงานในด้านการปฏิบัติงานและขั้นตอนการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ให้กับข้าราชการหลังเกษียณอายุราชการ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม และเป็นการเตรียมพร้อมรับมือกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันด้วย การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการเปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ ของหน่วยงานที่เป็นภาครัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการหน่วยอื่น กับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ ของกองทัพอากาศ เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการนำมาปรับใช้ในการพัฒนากำลังพลกองทัพอากาศ อีกทั้งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการหาแนวทางที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการของกองทัพหลังเกษียณอายุราชการ จากการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาระดับสูง ของกองทัพอากาศ และใช้ทฤษฎี PISUT MODEL โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ทฤษฎีเสริมแรง และเทคนิค ๕ ใจ เข้ามาใช้กระบวนการทำงานในด้านการปฏิบัติงานและขั้นตอนการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ให้กับข้าราชการหลังเกษียณอายุราชการ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการศึกษาวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อข้าราชการกองทัพอากาศและศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการต่อไป

นาวาอากาศเอก

(เกตุไผท ศรีบุญญเกษ)

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๕๙

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๒
วิธีดำเนินการวิจัย	๒
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	๔
คำจำกัดความ	๔
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี ข้อมูล และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๕
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการพ.ศ.๒๕๓๐	๕
บทบาทและหน้าที่ของผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการข้าราชการ	๖
สวัสดิการภายในส่วนราชการ	๖
นโยบายผู้บังคับบัญชากองทัพอากาศด้านกำลังพล	๗
กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ การเกษียณอายุราชการ และสิทธิของข้าราชการกองทัพอากาศ	
หลังเกษียณอายุราชการ	๘
ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ	๑๑
กรมสวัสดิการทหารอากาศ	๑๓
กรมการเงินทหารอากาศ	๑๓
สหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการกองทัพอากาศ	๑๕
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	๑๖
รูปแบบ และโครงสร้าง และสิทธิประโยชน์ การเกษียณอายุของพนักงาน	
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	๒๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รูปแบบ และโครงสร้าง และสิทธิประโยชน์ การเกษียณอายุราชการของข้าราชการครู	๓๐
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	๓๐
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๒
กรอบความคิดของการวิจัย	๔๕
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๔๖
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ	๔๖
รูปแบบและลักษณะของโครงสร้างขององค์กรในการให้บริการของข้าราชการ	
กองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ(ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ)	๕๑
รูปแบบและลักษณะของโครงสร้างขององค์กรในการให้บริการของข้าราชการครู	
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	๕๔
รูปแบบและลักษณะของโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐวิสาหกิจ พนักงานการไฟฟ้า	
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หลังเกษียณอายุราชการ	๖๓
ทฤษฎี PISUT MODEL	๗๒
สรุป	๗๘
บทที่ ๔ วิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อมูล สิทธิของข้าราชการกองทัพอากาศ	๗๙
หลังเกษียณอายุราชการกับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจและภาครัฐ	
วิเคราะห์ เปรียบเทียบ รูปแบบและลักษณะของโครงสร้าง ด้านกำลังพลหลังเกษียณอายุฯ	
ของกองทัพอากาศกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ	๗๙
วิเคราะห์ เปรียบเทียบ รูปแบบและลักษณะของโครงสร้างด้านกำลังพลหลังเกษียณอายุฯ	
ของกองทัพอากาศกับหน่วยงานภาครัฐวิสาหกิจ	๘๑
วิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบและการเตรียมพร้อมต่อการดำเนินชีวิตข้าราชการ	
กองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ	๘๓
วิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก	๘๘
ขั้นตอนการใช้ทฤษฎี PISUT MODEL รูปแบบการบริหารโดยใช้วงจร P-D-C-A	
และทฤษฎีเสริมแรง กับแนวทางการพัฒนาศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จกองทัพอากาศ	
และการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ	๙๘
สรุป	๑๐๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ สรุปผลและข้อเสนอแนะ	๑๐๑
สรุปผลการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบ สิทธิประโยชน์ของข้าราชการกองทัพอากาศ หลังเกษียณอายุราชการ กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	๑๐๑
สรุปผลการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบ สิทธิประโยชน์ของข้าราชการกองทัพอากาศ หลังเกษียณอายุราชการ กับการข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	๑๐๓
สรุปผลการสัมภาษณ์	๑๐๔
สรุปแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ โดยใช้ทฤษฎี PISUT MODEL รูปแบบการบริหารโดยใช้วงจร P-D-C-A	๑๐๗
ข้อเสนอแนะ	๑๐๘
บรรณานุกรม	๑๑๓
ภาคผนวก	๑๑๕
ผนวก ก แบบสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๑๖
ประวัติย่อผู้วิจัย	๑๑๙

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๔-๑	แสดงการเปรียบเทียบสวัสดิการของข้าราชการกองทัพอากาศ กับข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	๘๐
๔-๒	แสดงการเปรียบเทียบสวัสดิการของข้าราชการกองทัพอากาศ กับพนักงานการ ไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	๘๑

สารบัญญภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๒-๑	๑๙
๒-๒	๒๒
๒-๓	๒๓
๒-๔	๒๔
๒-๕	๒๙
๒-๖	๔๑
๒-๗	๔๕
๓-๑	๖๕
๓-๒	๖๖
๓-๓	๖๗
๓-๔	๗๒
๓-๕	๗๓

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ มากมาย อาทิ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม ฯลฯ ทั้งนี้ก็ต้องการพัฒนาในด้านของคุณภาพชีวิตของแต่ละบุคคลควบคู่ไปด้วย การพัฒนาประเทศถึงจะประสบความสำเร็จและถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันประเทศไทยได้กำหนดให้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ แต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๙ ยังมุ่งเน้นปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ภายในประเทศ ให้เกิดการพัฒนายั่งยืน มีความสุขและมั่นคงในชีวิตเพื่อให้ทันและปรับตัวเข้ากับสังคมโลกได้

ตามนโยบายของกระทรวงกลาโหม ปี พ.ศ.๒๕๔๗ ได้กำหนดให้ปรับปรุงสวัสดิการ และการบริการด้านกำลังพล กองทัพอากาศมีแผนพัฒนาประสิทธิภาพของกำลังพล โดยมีนโยบายพัฒนา กำลังพลของกองทัพอากาศ ให้มีสุขภาพ พลานามัย มีขวัญกำลังใจที่ดี มีคุณธรรมและจริยธรรม และพฤติกรรมที่เหมาะสมกับการรับราชการทหาร

การพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ เป็นส่วนสำคัญในระดับหนึ่งของข้าราชการทหารอากาศ ตามนโยบาย ผู้บัญชาการทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๕๖ ด้านกำลังพล ให้บูรณาการงานด้านสิทธิกำลังพล และสวัสดิการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการที่ลาออก, เกษียณอายุราชการ และทายาทที่มาติดต่อ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมกำลังพลทหารอากาศ, กรมการเงินทหารอากาศ และ กรมสวัสดิการทหารอากาศ ให้มาอยู่ในสถานที่เดียวกัน โดยสามารถเข้าถึงการให้บริการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยเริ่มให้บริการตั้งแต่ ๑ เม.ย.๕๖ เป็นต้นมา ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ มีหน้าที่ อำนวยความสะดวก ประสานงาน กำกับดูแล และดำเนินการด้านสิทธิกำลังพล การเบิกจ่ายเงินเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ เงินสวัสดิการ และการฌาปนกิจสงเคราะห์ของข้าราชการนอกประจำการกองทัพอากาศ และทายาท รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้ข้าราชการนอกประจำการ

กองทัพอากาศ และทายาท สามารถเข้าใช้บริการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยแบ่งส่วนและหน้าที่ในการรับผิดชอบ ดังนี้

กลุ่มงานทะเบียนและสิทธิกำลังพล มีหน้าที่ วางแผน ประสานงาน อำนวยการควบคุม และดำเนินการเกี่ยวกับบำเหน็จตกทอด บำเหน็จดำรงชีพ เงินช่วยเหลือ หนังสือรับรองในกรณีต่าง ๆ การงดรับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ และการดำเนินการรับเรื่องการย้ายประเภทของข้าราชการนอกประจำการ การขอทหารกองเกียรตินิยม การขอบัตรทหารผ่านศึก

กลุ่มงานการเงิน มีหน้าที่ จัดทำทะเบียนฐานข้อมูล ตรวจสอบและเก็บหลักฐาน ออกหนังสือรับรองรายได้ และควบคุมการเบิกจ่ายเงิน ของข้าราชการนอกประจำการกองทัพอากาศ

กลุ่มงานการสวัสดิการ มีหน้าที่ ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับ การฃาปนกิจ สงเคราะห์ การฃาปนสถาน การขอไฟพระราชทานเพลิงศพ และการสวัสดิการ ของข้าราชการนอกประจำการและทายาท

การบริการจากกรมสรรพากร โดย จนท.สรรพากร มาให้บริการด้านการเสียภาษีประจำปี ช่วงเวลาประมาณเดือน ก.พ. ของทุกปี

ในปัจจุบันยังมีข้าราชการของกองทัพอากาศเป็นจำนวนมากที่ยังขาดความมั่นคงในอาชีพ โดยเฉพาะด้านการเงิน(หนี้สิน) ด้านสุขภาพ ฯลฯ ที่ยังส่งผลต่อการดำเนินชีวิตหลังเกษียณอายุราชการ การพัฒนากำลังพลของกองทัพอากาศ จึงสมควรที่จะต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการเงิน ด้านสุขภาพ ด้านที่พักอาศัย ด้านการดำเนินชีวิตในรูปแบบที่ยั่งยืน เพื่อเป็นการพัฒนากำลังพลแบบยั่งยืน และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับข้าราชการทหารอากาศมากที่สุดเท่าที่จะพึงกระทำได้ ถึงแม้ว่าข้าราชการทหารอากาศจะมีรายได้ไม่มากนักเมื่อเทียบกับเอกชนหรือผู้ที่ทำงานในรัฐวิสาหกิจ ในระดับเดียวกันนั้น แต่ทหารอากาศสามารถที่ยังดำเนินชีวิตอยู่ได้ ทั้งนี้เพราะกองทัพอากาศมีสวัสดิการช่วยเหลือ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการและการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้

ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่กรมสวัสดิการทหารอากาศ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของกำลังพลทหารอากาศ ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ จึงมีความตั้งใจทำการวิจัยในเรื่องนี้ซึ่งจะทำให้ได้ทราบแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการให้มีศักยภาพและมีประสิทธิภาพเป็นไปตามนโยบายของกองทัพอากาศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ
๒. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ กฎ และสิทธิกำลังพลหลังเกษียณอายุราชการกับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และข้าราชการพลเรือน

๓. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการวิจัยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศ หลังเกษียณอายุราชการ

๒. ขอบเขตระยะเวลาการวิจัย ตั้งแต่เดือน ต.ค.๕๙ ถึงเดือน ส.ค.๖๐

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาและหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่ออธิบายให้ทราบถึงข้อเท็จจริง สาเหตุการเกิดของปัญหา และสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางพัฒนาต่อไป

๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑.๑ การสัมภาษณ์เชิงลึก

๑.๒ การเก็บข้อมูลจากเอกสาร

๒. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๒.๑ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ รวบรวมจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๒.๒ แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ รวบรวมจากเอกสาร

๓. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ การจัดระเบียบข้อมูลจากเอกสาร หลักฐานต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๓.๒ การแสดงข้อมูลอยู่ในรูปการพรรณนา

๓.๓ การหาข้อสรุป การตีความ และการตรวจสอบความถูกต้องตรงประเด็นของผลการวิจัย วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขแต่ละประเด็นในเชิงเหตุผล โดยพิจารณาการให้เหตุผลจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ รวมทั้งพิจารณาถึงความเชื่อมโยงของปัญหา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ทำให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานในด้านสิทธิและผลประโยชน์ที่ข้าราชการกองทัพอากาศพึงจะได้รับหลังเกษียณอายุราชการ

๒. ทำให้ทราบถึงความต้องการและปัญหาที่ข้าราชการกองทัพอากาศได้รับหลังเกษียณอายุราชการ

๓. ได้แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ

คำจำกัดความ

เกษียณอายุราชการ	หมายถึง	การออกจากตำแหน่งหรือหน้าที่การงานเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี บริบูรณ์
ข้าราชการ	หมายถึง	กำลังพล สังกัดกองทัพอากาศ ประกอบด้วยนายทหารสัญญาบัตร และนายทหารประทวน
สวัสดิการ	หมายถึง	ผลประโยชน์และการบริการต่างๆ นอกเหนือจากเงินเดือน ค่าจ้างที่ได้รับ โดยหน่วยงานจัดสรรให้เป็นรายบุคคลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
คุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศ	หมายถึง	กำลังพลของกองทัพอากาศมีชีวิตที่มีความสุข ไม่เดือดร้อน มีคุณภาพ จริยธรรม มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี ข้อมูล และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

พ.ศ.๒๕๓๐

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการพ.ศ.๒๕๓๐ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ เป็นต้นมาเป็นระเบียบที่ออกมาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและเอื้ออำนวยให้การดำเนินงานด้านสวัสดิการของข้าราชการเป็นไปอย่างมีระบบและประสิทธิภาพ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ โดยมีสาระสำคัญของการส่งเสริมสนับสนุนและเอื้ออำนวย ดังนี้

๑.๑ ให้มีศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการ เป็นหน่วยงานในสำนักงาน ก.พ. เพื่อประสานเผยแพร่ ดำเนินการจัดและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

๑.๒ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการที่จะริเริ่มดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีการจัดสวัสดิการ หรือร่วมกับส่วนราชการอื่นจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการขึ้น

๑.๓ ให้ส่วนราชการจัดผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการข้าราชการ โดยเฉพาะโดยให้ใช้อัตรากำลังที่มีอยู่เดิม การขออัตรากำลังเพิ่มเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว ให้ทำตามความจำเป็นอย่างแท้จริง

๑.๔ ให้มีคณะกรรมการของส่วนราชการ เพื่อกำหนดนโยบายระเบียบทั่วไปและระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ ควบคุมดูแลอำนวยความสะดวกสวัสดิการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อข้าราชการ โดยให้เป็นไปตามระเบียบทั่วไปที่กำหนด

๑.๕ กำหนดให้การปฏิบัติตามสวัสดิการภายในส่วนราชการ เป็นการปฏิบัติราชการ

๑.๖ ให้สวัสดิการภายในส่วนราชการอาจใช้เนื้อที่ อาคารสถานที่ของทางราชการ หรือปลูกสิ่งก่อสร้างในที่ดินของทางราชการได้ตามสมควร โดยทางราชการจะไม่เก็บเงินค่าตอบแทนให้ใช้น้ำและกระแสไฟฟ้าของส่วนราชการเพื่อจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการได้โดยประหยัด

๑.๗ ให้มีกองทุนสวัสดิการสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการโดยมีรายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้รับการจัดสวัสดิการหรือรายได้อื่นๆ เช่นดอกผลหรือเงินบริจาคโดยไม่ต้องนำส่งคลังและให้คณะกรรมการสวัสดิการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมาย มีอำนาจก่อนนี้ผูกพันและอนุมัติการจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการ

๒. บทบาทและหน้าที่ของผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการข้าราชการ

ผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการของข้าราชการในแต่ละส่วนราชการ เป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการทำให้การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการดำเนินการไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ช่วยเหลือข้าราชการในการปฏิบัติราชการและการดำรงชีวิต ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๓๐ ไว้ดังนี้

๒.๑ ติดต่อประสานงานกับศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการ

๒.๒ เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ

๒.๓ เสนอแนะรูปแบบหรือแนวทาง การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการต่อคณะกรรมการ

๒.๔ ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานงานกับผู้รับผิดชอบในการจัดการ และหรือดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการและระเบียบการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

๒.๕ ศึกษาหาวิธีและดำเนินการด้านสวัสดิการของส่วนราชการ ตามที่ได้รับมอบหมาย ส่วนการกำหนดให้มีจำนวนตำแหน่งผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการข้าราชการ ในแต่ละงาน แต่ละฝ่าย หรือกอง ย่อมขึ้นอยู่กับปริมาณงาน ขอบข่าย และคุณภาพของงานด้านนี้ในส่วนราชการนั้นๆ

๓. สวัสดิการภายในส่วนราชการ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการพ.ศ.๒๕๓๐ ข้อ๔ กำหนดให้ สวัสดิการภายในส่วนราชการ หมายถึง กิจกรรมหรือกิจการใดๆ ที่คณะกรรมการอนุมัติให้จัดขึ้นหรือที่ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการจัดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการและการดำรงชีวิตนอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางราชการกำหนดให้อยู่แล้ว

ประเภทของสวัสดิการในส่วนราชการ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการพ.ศ.๒๕๓๐ กำหนดให้มี ๘ ประเภท ดังนี้

๓.๑ การออมทรัพย์

๓.๒ การให้กู้เงิน

๓.๓ การเคหะ สงเคราะห์

๓.๔ การสงเคราะห์ข้าราชการ

๓.๕ การฌาปนกิจ

๓.๖ การกีฬาและนันทนาการ

๓.๗ ร้านสวัสดิการ

๓.๘ กิจการอื่นๆ ที่คณะกรรมการเห็นสมควร

๔. นโยบายผู้บังคับบัญชากองทัพอากาศด้านกำลังพล

กองทัพอากาศกำหนดเจตนารมณ์ตามทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี นโยบายความมั่นคงแห่งชาติยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศและยุทธศาสตร์ทหารภายใต้กรอบหน้าที่สำคัญในการเตรียมกำลังกองทัพอากาศป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพอากาศตลอดจนดำรงเป้าหมาย การพัฒนากองทัพอากาศมุ่งสู่วิสัยทัศน์“กองทัพอากาศชั้นนำในภูมิภาค” ที่ผ่านมา กองทัพอากาศพัฒนาขีดความสามารถอย่างต่อเนื่องตาม ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๒ โดยการพัฒนาในแต่ละห้วงเวลา มิได้มีเพียงปัจจัยส่งเสริมหรือเอื้อต่อการพัฒนาเท่านั้น หากแต่มีปัจจัยซึ่งเป็นข้อจำกัดที่ทำให้การพัฒนาไม่ได้ราบรื่นหรือบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ อย่างไรก็ตามกองทัพอากาศมิได้ละทิ้งความพยายามและความมุ่งมั่นที่จะพัฒนากำลังทางอากาศ (Air Power Domain) ให้บรรลุวิสัยทัศน์อย่างเป็นรูปธรรม กองทัพอากาศจึงทบทวนและประเมินสถานการณ์ตลอดจนกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี(พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) โดยเน้น “สาน” ต่อ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง “เสริม” เพิ่มขีดความสามารถกำลังทางอากาศให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และ “สร้าง” ความเข้มแข็งในมิติไซเบอร์(Cyber Domain) เพื่อตอบสนองต่อภัยคุกคามด้านไซเบอร์ที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนริเริ่มและวางรากฐานมิติอวกาศ (Space Domain) เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันภัยคุกคามที่มีแนวโน้มเกิดขึ้นในอนาคต กองทัพอากาศมุ่งมั่นพัฒนาทหารฉลาด (Smart People) อาวุธฉลาด (Smart Weapon Systems) และกลยุทธ์ฉลาด (Smart Tactics) โดยขอให้ความมั่นใจว่ากองทัพอากาศจะดำรงขีดความสามารถและความพร้อมในการปฏิบัติการกิจด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าที่สุดเพื่อประเทศชาติ และประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ

๔.๑ นโยบายทั่วไปด้านกำลังพล

๔.๑.๑ สร้างจิตสำนึกในความเป็นทหารอากาศ โดยการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ (Core Values) ให้กำลังพลกองทัพอากาศยึดถือปฏิบัติร่วมกัน และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

๔.๑.๒ บริหารกำลังพลกองทัพอากาศโดยใช้สมรรถนะ (Competency) ของกำลังพลกองทัพอากาศ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของกำลังพลตามทิศทางยุทธศาสตร์ กองทัพอากาศ

๔.๑.๓ ปรับปรุงเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path) ของกำลังพลกองทัพอากาศ ให้สามารถบริหารกำลังพลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความชัดเจนตามเส้นทางความเจริญก้าวหน้า

๔.๑.๔ เสริมสร้างระเบียบ วินัย ปลูกฝังจิตสำนึกการเป็นทหารอาชีพ ส่งเสริมขวัญและกำลังใจของกำลังพลกองทัพอากาศ

๔.๑.๕ นำหลักการการจัดการความรู้มาใช้ยกระดับกำลังพลกองทัพอากาศ ให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน เพื่อมุ่งสู่การเป็นกองทัพอากาศแห่งการเรียนรู้

๔.๒. นโยบายทั่วไปด้านสวัสดิการ

๔.๒.๑ ดำเนินมาตรการบำรุงขวัญและกำลังใจให้กำลังพล กองทัพอากาศและครอบครัว รวมถึงกำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ ราชการสนามทั่วประเทศให้มีขวัญกำลังใจ และสุขภาพจิตที่ดี

๔.๒.๒ ดำเนินการพัฒนา อาคาร สถานที่ พื้นที้นันทนาการที่เหมาะสมเพียงพอ

แก้กำลังพลและครอบครัว ตลอดจนปรับปรุงคุณภาพของอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์การกีฬาในทุกกองบิน

๔.๒.๓ พัฒนาสวัสดิการของกองทัพอากาศอย่างเป็นระบบและทั่วถึง โดยประสานความร่วมมือด้านสวัสดิการกับหน่วยงานภายนอกกองทัพอากาศ

๔.๒.๔ ส่งเสริมและสร้างโอกาสในการหารายได้เสริมให้กับครอบครัวข้าราชการ

๕. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ การเกษียณอายุราชการ และสิทธิของข้าราชการ กองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ

๕.๑ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของข้าราชการกองทัพอากาศที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์

ตาม พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๔๔ หมวดที่ ๒ มาตราที่ ๑๙ สรุปได้ว่า ข้าราชการที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และข้อบังคับกลาโหมด้วยการบรรจุ ปลด ย้าย และลดตำแหน่งข้าราชการกลาโหม พ.ศ.๒๕๐๒ ข้อ ๔(๑), (๒) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

๕.๒ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของข้าราชการกองทัพอากาศที่เกษียณอายุก่อนกำหนด

แนวทางการให้ข้าราชการทหารที่ลาออกก่อนเกษียณอายุราชการประกอบด้วย ๒ โครงการหลัก ได้แก่โครงการให้ข้าราชการทหารลาออกก่อนเกษียณอายุราชการตามมติกรมเมื่อ ๒๔ ก.ย.๕๖ และโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของกระทรวงกลาโหมปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๗ - พ.ศ.๒๕๖๑ ที่เป็นไปตามมติคณะกรรมการข้าราชการทหาร (กขท.)

๕.๒.๑ คุณสมบัติของผู้ประสงค์จะลาออก

- เป็นข้าราชการทหาร อายุตั้งแต่ ๔๕ ปีขึ้นไป หรือมีเวลาราชการตั้งแต่ ๒๕ ปีขึ้นไป(ไม่รวมเวลาราชการทวีคูณ)

- มีเวลาราชการเหลือตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป

- ไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างปฏิบัติราชการชดใช้ทุนกับกลาโหม

- ไม่เป็นผู้ที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องออกจากราชการในกรณีอื่นตามที่กฎหมาย

กำหนด

- ไม่เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัย หรืออยู่ในระหว่างการลงทัณฑ์ (เว้นผู้รับทัณฑ์ชั้นภาคทัณฑ์) หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางคดีอาญา ซึ่งมีใช้ความผิดลหุโทษหรือกระทำโดยประมาท

- เป็นผู้มิได้รับเบี้ยหวัด ตามข้อบังคับกลาโหม ว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ.๒๕๔๕ หรือบำเหน็จบำนาญปกติ ด้วยเหตุสูงอายุหรือเหตุรับราชการนาน ตามความที่บัญญัติใน พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๔๔ หรือ พ.ร.บ.กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

๕.๒.๒ หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

- ดำเนินการภายใต้กฎหมายที่มีอยู่โดยไม่แก้ไขกฎหมาย
- เมื่อได้รับอนุมัติให้ลาออกแล้วจะไม่ขอบรรจุกลับเข้ารับราชการทหารอีก และไม่เรียกร้องสิทธิหรือผลประโยชน์ใดๆ นอกเหนือจากที่ทางราชการกำหนด
- การอนุมัติลาออกมีผลตั้งแต่ ๒ ต.ค. ของปีงบประมาณ
- เป็นไปตามความสมัครใจและได้รับความเห็นชอบจาก หัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อกลาโหมหรือผู้บัญชาการเหล่าทัพ
- กรณีที่ทางราชการตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีหนี้สินกับทางราชการ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ จะต้องมียกยืมยอมให้หักหนี้สินจากสิทธิประโยชน์ (เงินบำนาญ) ที่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ จะได้รับ

๕.๓ สิทธิและประโยชน์ ของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ

ผู้ที่รับราชการเป็นทหาร เมื่อพ้นจากราชการด้วยเหตุลาออก เกษียณอายุ ให้ออกโดยไม่มีความผิดหรือเสียชีวิต หากรับราชการโดยกระทำความดีความชอบมาโดยตลอดทางราชการจะตอบแทนผู้นั้นเป็นจำนวนเงินหนึ่ง

๕.๓.๑ สิทธิและประโยชน์ ของข้าราชการกองทัพอากาศที่เกษียณอายุราชการ ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดนั้น ตามนโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๕๖ ด้านกำลังพล ให้บูรณาการงานด้านสิทธิกำลังพลและสวัสดิการแบบเบ็ดเสร็จ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ข้าราชการที่ลาออก เกษียณอายุราชการ และทายาทที่มาติดต่อซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กรมกำลังพลทหารอากาศ กรมการเงินทหารอากาศ และกรมสวัสดิการทหารอากาศ ให้มาอยู่ที่เดียวกันโดยสามารถเข้าถึงการบริการได้อย่างรวดเร็วและสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยทางศูนย์ฯ ได้ให้ความสำคัญของข้าราชการในกลุ่มที่สามารถติดต่อขอรับสิทธิ์ด้วยตนเอง และข้าราชการที่เกษียณอายุราชการแต่ไม่สามารถมารับสิทธิ์ด้วยตนเอง ทางเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ จะดำเนินการติดต่อและแจ้งข่าวสารให้กับข้าราชการและทายาทของข้าราชการที่เกษียณอายุราชการได้รับข่าวสารในเรื่องขอสิทธิประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน โดยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น ทางเว็บไซต์ ทาง Facebook หรือทางโทรศัพท์มือถือ โดยสิทธิที่ทางข้าราชการเกษียณอายุจะได้รับ มีดังนี้

๕.๓.๑.๑ บริการด้านกำลังพล

- ทำเรื่องขอเบิกเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ
- ทายาทขอเบิกเงินบำเหน็จตกทอด
- ทายาทขอเบิกเงินช่วยเหลือพิเศษ บำนาญค้ำจ่าย
- ค่าเล่าเรียนค้ำจ่าย ค่ารักษาพยาบาลค้ำจ่าย
- ทายาทติดต่อขอทหารกองเกียรติยศในวันพระราชทานเพลิงศพ
- ทำบัตรทหารผ่านศึกนอกประจำการ (อผศ.)
- ขอนหนังสือรับรอง กรณีต่างๆ
- ขอบัตรยานพาหนะ

๕.๓.๑.๒ บริการด้านการเงิน

- ขอรับเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ

- แจ้งเสียชีวิตข้าราชการเบี้ยหวัด บำนาญ
- เปลี่ยนบัตรประจำตัวผู้รับเงิน
- ขออนุญาตรับรองรายได้
- ขออนุญาตส่งตัวผู้ป่วยใน
- ขอรับคำรักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียน
- ขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ ๖๕ ปี
- ขออนุญาตรับรองบำเหน็จตกทอด (กู้เงิน)
- ตรวจสอบเบี้ยหวัด บำนาญ หนี้สิน
- ตรวจสอบการรับเงินคำรักษาพยาบาล และค่าเล่าเรียน
- ขอเปลี่ยนบัญชีธนาคารในการรับเงิน
- รายการขอลดหย่อนภาษี
- แบบฟอร์มระบุบำเหน็จตกทอด กรณีที่ไม่มีทายาทโดยธรรม

๕.๓.๑.๓ บริการด้านสวัสดิการ

- การรับสมัครสมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์ ทอ.
- การเปลี่ยนแปลงข้อมูลสมาชิก
- การเปลี่ยนแปลงผู้รับผลประโยชน์
- การขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ เพลิงศพ
- การยื่นแบบคำร้องขอรับค่าจัดการศพ
- การยื่นคำร้องขอลาออกจากการเป็นสมาชิก

๕.๓.๑.๒ สิทธิและประโยชน์ ของข้าราชการกองทัพอากาศที่เข้าโครงการลาออก

ก่อนเกษียณอายุราชการ

ตามมติกรม. เมื่อ ๒๔ ก.ย.๕๖และโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของกระทรวงกลาโหมปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ - พ.ศ.๒๕๖๑ที่ เป็นไปตามมติคณะกรรมการข้าราชการทหาร (กขท.) ตามโครงการฯได้กำหนดสิทธิประโยชน์ คือสิทธิประโยชน์ที่เป็นเงินก้อน ๘ - ๑๕ เท่าของเงินเดือนรวมเงินประจำตำแหน่ง (ถ้ามี) โดยไม่รวมเงินหรือค่าตอบแทนพิเศษอื่นๆ ตามสูตรการคำนวณ ดังนี้

เงินก้อน = [๘ + อายุราชการที่เหลือ (ปี)] x เงินเดือนเดือนสุดท้าย รวมเงินประจำตำแหน่ง (ถ้ามี)

แต่สูงสุดไม่เกิน ๑๕ เท่าของเงินเดือนเดือนสุดท้ายรวมเงินประจำตำแหน่ง (ถ้ามี) เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเดือนที่ได้เลื่อนครั้งสุดท้ายก่อนออกจากราชการ และเงินประจำตำแหน่งแต่ไม่รวมถึงเงินเพิ่มทุกประเภท(ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๘๒/๒๕๕๗ เรื่องเงินช่วยเหลือผู้ซึ่งออกจากราชการตามโครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนดของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๗) เงินประจำตำแหน่ง หมายความว่า เงินประจำตำแหน่งตามพระราชกฤษฎีกาการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการทหาร พ.ศ.๒๕๕๓ และฉบับที่๒ พ.ศ.๒๕๕๖

๖. ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ

ปัจจุบันนี้ คำว่า “One Stop Service” คงเป็นคำที่หลาย ๆ ท่านได้ยินจนคุ้นหู ในแทบทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนก็ตาม ต่างให้ความสำคัญกับคำๆ นี้เป็นอย่างมาก กล่าวคือเป็นการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ โดยการนำงานบริการทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบมารวมอยู่ในสถานที่แห่งเดียวกัน เป็นลักษณะของการส่งต่องานระหว่างกัน และเสร็จสิ้นในจุดให้บริการเพียงจุดเดียว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริการแก่ผู้มาติดต่อสะดวกและรวดเร็วขึ้น

กองทัพอากาศ โดยอดีตผู้บัญชาการทหารอากาศ (พล.อ.อ.ประจัน จันทอง) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญข้างต้น จึงมีแนวคิดรวมการให้บริการด้านสิทธิกำลังพล ด้านสวัสดิการ และด้านการเงิน แก่ข้าราชการนอกประจำการ และทายาทเพื่อให้เข้าถึงบริการอย่างสะดวกและรวดเร็ว เบ็ดเสร็จในจุดบริการเดียวกัน เพราะเดิมนั้นข้าราชการนอกประจำการและทายาท เมื่อมาติดต่อขอรับสิทธิในเรื่องหนึ่งเรื่องใดแล้ว ต้องมาติดต่อหลายที่หลายแห่ง บางที่พบว่าที่จอดรถอยู่ไกล ขณะที่บางแห่งต้องขึ้นลงบันไดทำให้ไม่สะดวกต่อการมาขอรับบริการ กอปรกับกองทัพอากาศยังได้ตระหนักถึงความสำคัญมาโดยตลอดว่า เมื่อครั้งที่ข้าราชการแต่ละท่านยังรับราชการอยู่ ได้เสียสละและอุทิศตนต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเต็มความสามารถ และหลังจากที่ท่านครบเกษียณอายุราชการไปแล้ว ยังฝากผลงานไว้เป็นคุณูปการแก่กองทัพอากาศตลอดมา จึงสมควรได้รับการดูแล อำนวยความสะดวกในการติดต่อเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ดังกล่าว ตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นอดีตนโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๕๖ (พล.อ.อ.ประจัน จันทอง) จึงกำหนดการบูรณาการงานด้านสิทธิต่าง ๆ อาทิ การรวมงานรวมคนไว้ในที่แห่งเดียวกันขึ้นเดียวกัน ตามแนวความคิดการให้บริการแบบ “One Stop Service” ข้างต้น โดยใช้ชื่อว่า “ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กองทัพอากาศ” เริ่มให้บริการตั้งแต่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม อนุมัติเมื่อ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยให้แก้ไขอัตรา ทอ.๕๒ และจัดตั้ง “ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ” อย่างเป็นทางการ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นหน่วยขึ้นตรงกับกรมกำลังพลทหารอากาศ โดยมี พล.อ.ท. วิเชียร ธรรมธธร เจ้ากรมกำลังพลทหารอากาศ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ และ น.อ.ชูพงศ์ อารีประชาภิรมย์ เป็นผู้อำนวยการศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ ซึ่งมีภารกิจในการอำนวยความสะดวก ประสานงาน กำกับดูแล และดำเนินการด้านสิทธิกำลังพล การเงิน และสวัสดิการ ของข้าราชการนอกประจำการกองทัพอากาศและทายาท รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้ข้าราชการนอกประจำการและทายาท สามารถเข้าใช้บริการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

จากภารกิจข้างต้น ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ ได้วางแนวทางการปฏิบัติงานและการให้บริการ แก่ข้าราชการนอกประจำการและทายาทในเรื่องต่าง ๆ มากมาย อาทิ การรับรายงานตัวเพื่อขอรับเงินเบี้ยหวัดบำนาญ การขอเบิกเงินสวัสดิการ การรักษาพยาบาล สวัสดิการการศึกษาบุตร การแจ้งข้อมูลบุคคลในครอบครัวเพื่อขอรับสิทธิจ่ายตรงการรักษาพยาบาล การขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพกรณีผู้รับบำนาญมีอายุตั้งแต่ ๖๕ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป การย้ายประเภทนายทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดเพื่อขอรับบำเหน็จบำนาญ การขอมอบัตรทหารผ่านศึก

การฉ้อโกงบัตรเครดิต การฉ้อโกงการประกันภัย การขอไฟฟ้าพระราชทานเพลิงศพ การขอหนังสือรับรองในกรณีต่าง ๆ อาทิ การขอรับหนังสือรับสิทธิในบำเหน็จตกทอดเพื่อเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงิน จากสถาบันการเงิน การขอหนังสือรับรองรายได้ การขอหนังสือรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล การขอหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย การขอหนังสือรับรองสถานภาพการเป็นข้าราชการบำนาญ และการขอหนังสือขอสอบสวนทายาท รวมไปถึงการให้บริการแก่ทายาทของข้าราชการนอกประจำการที่เสียชีวิต ในการขอรับเงินบำเหน็จตกทอด และเงินช่วยเหลือ เป็นต้น

ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้าราชการนอกประจำการและทายาท ควรได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมอื่น ๆ จากที่ทางราชการ กำหนด จึงประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ของทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อมาให้บริการด้านต่าง ๆ อาทิ การบริการด้านการให้คำแนะนำในการให้กู้เงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ โดยนำสิทธิในบำเหน็จตกทอดใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงิน บริการการจองที่พักสถานที่ท่องเที่ยวของกองทัพอากาศ บริการโครงการการท่องเที่ยว บริการโครงการประกันชีวิต และบริการรับชำระภาษีเงินได้จาก สำนักงานสรรพากร เป็นต้น เพื่อให้ข้าราชการนอกประจำการสามารถใช้บริการได้เบ็ดเสร็จในจุดเดียว

ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ ได้ปลูกฝังจิตสำนึกของเจ้าหน้าที่ทุกคนให้มีจิตบริการ ถึงแม้จะรู้ว่าข้าราชการนอกประจำการและทายาททุกท่านสามารถดูแลตัวเองได้ก็ตาม แต่เราก็อยากช่วยบริการท่าน โดยคำนึงอยู่เสมอว่า ไม่ว่าเวลาจะล่วงเลยไปนานเท่าใด กองทัพอากาศก็ไม่เคยลืมว่า ครั้งหนึ่งท่านคือบุคคลที่ได้ทำงานเพื่อกองทัพอากาศด้วยความเต็มใจ เราพร้อมจะยื่นหยัดเพื่อทำหน้าที่ดูแลทุกข์สุขของท่าน รวมทั้งทายาทของท่านผู้เสียสละแม้ชีวิตเพื่อ กองทัพอากาศตลอดไป ทางศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ ฯ ได้จัดการปรับปรุงพื้นที่ในการรองรับ การบริการ และเพิ่มห้องรับรองให้กับผู้บังคับบัญชาระดับสูงที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว อีกทั้งยัง ประสานงานกับโรงพยาบาลภูมิพลฯ ให้จัดเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลให้กับผู้ติดต่อ โดยแบ่งการบริการออกเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับที่ ๑ คือการให้บริการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ระดับที่ ๒ คือการให้บริการกับผู้ป่วยที่มี อาการหนัก(กรณีฉุกเฉิน) โดยทางศูนย์จะประสานเรียกรถพยาบาล และในแผนพัฒนาในอนาคตทาง ศูนย์ฯ จะจัดพื้นที่จัดให้บริการทางการแพทย์อย่างถาวร อีกทั้งเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมในการเข้าสู่ยุค ไทยแลนด์ ๔.๐ ทางศูนย์กำลังพลเบ็ดเสร็จฯ ได้จัดทำคลิปสั้นๆ เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของข้าราชการที่ เกษียณอายุราชการไว้เป็นเรื่องราว อาทิ คลิปสิทธิในการรับบำเหน็จ บำนาญ , คลิปการคิดคำนวณวัน ทวีคูณ, คลิปสั้นแสดงขั้นตอนในการเข้ามาติดต่อกับทางศูนย์ฯ เป็นต้น โดยให้ข้าราชการสามารถเข้าไปดู ได้จากทางเว็บไซต์ของกองทัพอากาศ หรือทาง Facebook ของทางศูนย์กำลังพลฯ และได้จัดทำบทความ ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของข้าราชการที่เกษียณอายุราชการไว้ในคอลัมน์ "รู้ไว้ได้ประโยชน์" สร้างเป็นหน่วยให้เหมาะสมกับที่ พล.อ.อ.ตรีศ สนแจ้ว อดีตผู้บัญชาการทหารอากาศท่านได้กรุณามอบ คำขวัญเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพวกเรา ที่ว่า “...ทำงานด้วยใจ พร้อมให้บริการ...”

๗. กรมสวัสดิการทหารอากาศ

กรมสวัสดิการทหารอากาศ มีหน้าที่อำนวยความสะดวกและดำเนินการเกี่ยวกับการสวัสดิการ การสงเคราะห์และการกีฬาแก่กำลังพลและครอบครัวกับมีหน้าที่กำหนดแนวทางควบคุมและ

ประเมินผลเกี่ยวกับการฝึกศึกษาและการตรวจตราในสายวิทยาการด้านสวัสดิการของกำลังพล กองทัพอากาศ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าภารกิจของสวัสดิการทหารอากาศครอบคลุมในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้อง ชีวิตประจำวันไม่ว่าเป็นเรื่องความเป็นอยู่ การนันทนาการ การกีฬา การช่วยเหลือด้านสงเคราะห์ ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน การจัดการเรื่องทุนการศึกษา การจัดให้มี เครื่องอุปโภคบริโภคโดยการนำสินค้าเข้ามาจำหน่ายในราคาสวัสดิการ การจัดเรื่องอาหารการกิน การจัดงานสังคมพบปะสังสรรค์ การให้บริการด้านน้ำดื่ม ตลอดจนบริการด้านซักผ้ารีดผ้า จนกระทั่งเมื่อถึงแก่กรรมยังมีสถานที่สำหรับทำพิธีศพและพิธีกรรมอื่นๆ ซึ่งงานเหล่านี้เป็นงานด้านสวัสดิการทั้งสิ้น อันจะก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน อันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพในด้านการทำงานของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ ของกองทัพอากาศ

๘. กรมการเงินทหารอากาศ

กรมการเงินทหารอากาศ มีหน้าที่อำนวยการ ควบคุม กำกับการพัฒนา และดำเนินงานด้านการเงิน ของกองทัพอากาศ กับมีหน้าที่จัดการความรู้ ควบคุม ประเมินผล และตรวจตรากิจการในสายวิทยาการการเงิน

กองเงินเดือนและค่าจ้าง มีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ และควบคุมเกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ การขออนุมัติอัตราถือจ่ายเงินเดือนและค่าจ้าง กองทัพอากาศ การเบิกจ่ายเงินเดือน และค่าจ้าง เงินประจำตำแหน่ง การเบิกเงินค่าตอบแทนพนักงานราชการ การเบิกจ่ายเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ การเบิกจ่ายเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับลูกจ้าง การเบิกจ่ายเงินสมทบกองทุนประกันสังคมพนักงานราชการ การรับรองเงินเดือน การหักภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และมีหน้าที่เบิกจ่ายเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ และเงินสวัสดิการข้าราชการของข้าราชการนอกประจำการ ที่ขอรับเงินทางกองทัพอากาศ

กองบริหารการเงิน มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับ เบิกจ่ายเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ เงินช่วยเหลือรายเดือน ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ เงินช่วยเหลือเงินค้างจ่าย เงินสวัสดิการการศึกษาบุตร และเงินสวัสดิการการรักษาพยาบาล จัดทำทะเบียนฐานข้อมูล ตรวจสอบหลักฐานการขอเบิกเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ และเงินสวัสดิการต่างๆ รวมทั้งดำเนินงานเกี่ยวกับการรับ-จ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน จัดทำบัญชีเงิน การจัดทำทะเบียนหลักฐานทางการเงิน และรายงานสถานภาพการเบิกจ่ายเงินของเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๒ รวมทั้งเก็บรักษาเอกสาร และหลักฐานทางการเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทาง

๘.๑ ความรู้ด้านการเงิน สำหรับข้าราชการเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ

เบี้ยหวัด หมายถึง เงินตอบแทนความชอบที่รับราชการมา ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือนให้แก่ นายทหารชั้นสัญญาบัตร และนายทหารชั้นประทวนที่ออกจากราชการและยังอยู่ในกองหนุน โดยจ่ายถึงวันครบ กำหนดรับเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่า ด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕

บำเหน็จ หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบ ที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายครั้งเดียว ไม่มีสิทธิรับเงินสวัสดิการใดจากทางราชการอีก ทายาทไม่มีสิทธิในเงินบำเหน็จตกทอด เงินช่วยเหลือพิเศษ

บำนาญ หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบ ที่ได้รับ ราชการมาซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการจากทางราชการ (ค่ารักษาพยาบาล, ค่าเล่าเรียนบุตร) ทายาทมีสิทธิในเงินบำเหน็จตกทอด เงินช่วยเหลือพิเศษ

เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับ จากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา เงินเพิ่มการสู้รบ เงินเพิ่มพิเศษรายเดือนตามข้อบังคับ กท.

บำเหน็จบำนาญปกติ ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ ด้วยเหตุ ดังนี้

บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน

- ให้แก่ข้าราชการ ซึ่งออกจากราชการเพราะ เลิก หรือยุบ ตำแหน่ง หรือมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด

- ทหารซึ่งออกจากราชการกองหนุนเบี้ยหวัด (ย้ายประเภท)

บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ

ให้แก่ข้าราชการ ผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ ที่ทางราชการรับรอง ได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถที่จะ รับราชการ ในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไป

บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ

- กรณีเกษียณอายุราชการ (ทางราชการให้ออก)

- กรณีอายุบุคคลครบ ๕๐ ปีบริบูรณ์แล้วลาออก

บำเหน็จบำนาญเหตุราชการนาน

- ข้าราชการมีเวลาราชการ ไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์แล้ว ลาออก

“รับบำนาญ” ทั้งนี้

๘.๒ ข้อพึงระมัดระวังสำหรับข้าราชการฯ ลาออก

- ไม่เข้าเหตุใดเหตุหนึ่ง มีเวลาราชการ ๑๐ ปี แต่ไม่ถึง ๒๕ ปี จะได้รับ “บำเหน็จ” เท่านั้น

- ไม่เข้าเหตุใดเหตุหนึ่ง มีเวลาราชการรวมไม่ถึง ๑๐ ปี จะ “ไม่ได้รับทั้งบำเหน็จหรือบำนาญ

๘.๓ สิทธิในการขอบำเหน็จบำนาญ มีอายุความ ๓ ปี

บำเหน็จตกทอด หมายถึง เงินที่รัฐจ่ายเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ ทายาทของข้าราชการ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด หรือ ผู้รับบำนาญที่เสียชีวิต ซึ่งจ่ายเป็นเงินก้อนครั้งเดียว

บำเหน็จดำรงชีพ หมายถึง เงินที่รัฐจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือ การดำรงชีพโดยจ่ายเป็น เงินก้อน ทั้งนี้ เป็นไปตาม กฎกระทรวง กำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ พ.ศ. ๒๕๖๔ และกฎกระทรวง กำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑

บำนาญพิเศษ หมายถึง เงินที่จ่ายให้แก่ข้าราชการ พลทหาร กองประจำการ หรือ บุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหม กำหนด

- กรณีได้รับอันตรายจนพิการหรือป่วยเจ็บถึงทุพพลภาพจนไม่ สามารถรับราชการต่อไปได้ (จ่ายเจ้าตัว)

- กรณีถึงแก่ความตายเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่ ซึ่งจ่าย ให้แก่ทายาทของ บุคคลดังกล่าว เป็นรายเดือน

๙. สหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการกองทัพอากาศ

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยการรับฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ พ.ศ.๒๕๒๖

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินและกู้สามัญ พ.ศ. ๒๕๒๖(แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๓๑)

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยเงินกู้พิเศษ พ.ศ.๒๕๓๑

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยการรับจ่ายและการรักษาเงินของ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๒๖

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยการโอนสมาชิกระหว่างสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๒๖

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการกองทัพอากาศ จำกัด ว่าด้วยการใช้เงินกองทุนสวัสดิการของสมาชิก(ฉบับที่๒)พ.ศ.๒๕๕๙

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการกองทัพอากาศ จำกัด ว่าด้วยการใช้เงินกองทุนสวัสดิการของสมาชิก พ.ศ.๒๕๕๒

สหกรณ์จะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้กับสมาชิกครบ ๖๐ ปี การนับอายุการเป็นสมาชิก ให้ นับเฉพาะเวลาที่สมาชิกติดต่อกันเป็นครั้งสุดท้ายและให้นับเป็นปีเศษของปีหากครบ ๖ เดือน ให้นับเป็น๑ ปี ยกเว้นกรณีที่สมาชิกได้รับคำสั่งย้ายไปรับราชการในหน่วยใหม่ และขอโอนสภาพการเป็นสมาชิกไปเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ของหน่วยนั้น เมื่อย้ายสังกัดกลับมายังหน่วยที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการกองทัพอากาศ จำกัดและสมัครพร้อมทั้งโอนสภาพการเป็นสมาชิกมายังสหกรณ์ออมทรัพย์กองทัพอากาศ จำกัด การนับอายุการเป็นสมาชิกให้นับต่อเนื่องจากการเป็นสมาชิกครั้งก่อน

สมาชิกที่เกษียณอายุราชการ สมาชิกยังคงเป็นสมาชิกของสหกรณ์ต่อไป โดยมีต้องส่งเงินเดือน แต่จะขอซื้อหุ้นเพิ่มเมื่อใดก็ได้ เงินปันผลสหกรณ์จะโอนเข้าบัญชีเงินฝากของสมาชิกธนาคารทหารไทย จำกัด สาขาใดก็ได้ในกรุงเทพฯ สมาชิกมีสิทธิ์กู้เงินได้ไม่เกิน ๙๐ % ของทุนที่สมาชิกมี

๑๐. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ประเทศไทยเริ่มมีระบบบำนาญมาตั้งแต่รัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) โดยพระองค์ทรงมีพระราชดำริว่า “ราชการบ้านเมืองมีมากขึ้นกว่าแต่ก่อน แม้จะเพิ่มเงินเดือนให้มากขึ้นก็ตาม แต่ข้าราชการมีหน้าที่ต้องรับราชการเต็มเวลา ใครก็ได้ มีโอกาสที่จะสะสมทรัพย์ไว้ เลี้ยงตน เมื่อแก่ชรา หรือทุพพลภาพ” จึงได้กำหนดให้มีบำเหน็จบำนาญไว้เลี้ยงชีพยามที่ออกจากงานขึ้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการตราพระราชบัญญัติเพื่อจ่ายเบี้ยบำนาญเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๔ เรียกว่า “พระราชบัญญัติเบี้ยบำนาญรัตนโกสินทร์ศก ๑๒๐” และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม จนเป็นพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 ลักษณะสำคัญของระบบบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๔๙๔ คือ การให้น้ำหนักผลตอบแทนแก่ข้าราชการเมื่อออกจากงาน

๑๐.๑ บทบาทและหน้าที่

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) คือกองทุนที่จัดขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ (พระราชบัญญัติ กบข.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑๐.๑.๑ เป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญและประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อ

๑๐.๑.๒ ส่งเสริมการออมของสมาชิก

๑๐.๑.๓ จัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่สมาชิก

กบข. มีสถานะเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณโดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้จัดการตามพระราชบัญญัติ กบข. และมีหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไป

จ) ด้านลงทุน : กบข.มีหน้าที่ดูแลบริหารเงินออมของข้าราชการสมาชิก โดยนำเงินที่รับจากสมาชิกและส่วนราชการไปลงทุน เพื่อสร้างผลตอบแทนเฉลี่ยระยะยาวที่เหมาะสมสูงกว่าเงินเพื่อภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนที่กำหนดใน พ.ร.บ. กบข.

จ) ด้านสมาชิก : กบข. มีหน้าที่บริหารฐานข้อมูลบัญชีสมาชิก การจัดสรรผลประโยชน์จากการลงทุน การประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่างๆให้แก่สมาชิกรวมถึงการจ่ายเงินและผลประโยชน์คืนให้สมาชิกแก่สมาชิกเมื่อพ้นสมาชิกภาพ

๑๐.๒ เงินกองทุนของ กบข.

กบข. ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อบริหารเงินกองทุนที่เป็นเงินออมของข้าราชการและเงินที่รัฐในฐานะนายจ้างส่งเข้ากองทุนเพื่อเป็นสวัสดิการและหลักประกันใน วยเกษียณให้แก่ข้าราชการที่เป็นสมาชิก โดยเงินของกองทุน กบข. ประกอบด้วย

๑๐.๒.๑ เงินประเดิม คือ เงินที่รัฐนำส่งเข้าบัญชีสมาชิก กบข. ที่เป็นข้าราชการอยู่ก่อนวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐ เพื่อชดเชยเงินบำนาญที่ลดลง ทั้งนี้ สมาชิก กบข. จะมีสิทธิขอรับเงินประเดิมได้เมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ และเลือกรับบำนาญเท่านั้น

๑๐.๒.๒ เงินชดเชย คือ เงินที่รัฐนำส่งเข้ากองทุนเป็นประจำทุกเดือน โดยจ่ายเพิ่มให้แก่สมาชิก กบข. เพื่อชดเชยสูตรบำนาญที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งขณะนี้อยู่ในอัตราร้อยละ ๒ ของเงินเดือนสมาชิก ทั้งนี้ สมาชิก กบข. จะมีสิทธิได้รับเงินชดเชยต่อเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพและเลือกรับบำนาญเท่านั้น

๑๐.๒.๓ เงินสะสม คือ เงินที่สมาชิกสะสมเข้ากองทุนเป็นประจำเดือน ซึ่งขณะนี้อยู่ในอัตราร้อยละ ๓ ของเงินเดือนสมาชิก ซึ่งเงินเดือนดังกล่าวไม่รวมถึงเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนหรือเงินเพิ่มอย่างอื่น

๑๐.๒.๔ เงินสมทบ คือ เงินที่รัฐสมทบเข้ากองทุนให้สมาชิก กบข. ที่สะสมเงินเข้ากองทุนเป็นประจำทุกเดือน ซึ่งขณะนี้อยู่ในอัตราร้อยละ ๓ ของเงินเดือนสมาชิก

๑๐.๒.๕ เงินสำรอง คือ เงินที่รัฐจัดสรรเงินงบประมาณส่งเข้ากองทุนเพื่อเป็นเงินสำรองสำหรับจ่ายบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าราชการในยามที่เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยรัฐต้องจัดสรรเงินงบประมาณเป็นเงินสำรองเข้ากองทุนเป็นรายปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จ บำนาญข้าราชการประจำปี จนกว่าเงินสำรองและดอกผลจะมีจำนวน ๓ เท่าของงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญข้าราชการประจำปี

๑๐.๒.๖ เงินกองกลาง คือ เงินบริจาค เงินตามบัญชีเงินรายบุคคลที่ไม่มีผู้รับเป็นเงินส่วนกลางที่มีใช้ของสมาชิกคนใด

๑๐.๒.๗ เงินสะสมส่วนเพิ่ม คือ เงินที่สมาชิกแจ้งความประสงค์สะสมเพิ่มจากอัตราปกติที่กำหนดไว้ โดยสมาชิกสามารถส่งเงินสะสมเพิ่มได้ในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๒ ของเงินเดือน ซึ่งเมื่อรวมกับเงินสะสมเดิมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้วต้องไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของเงินเดือนแต่รัฐจะยังคงสมทบเงินในอัตราร้อยละ ๓ เช่นเดิม

๑๐.๓ สมาชิกพันสภาพ/เกษียณ เหตุสิทธิในการขอรับเงินคืนในกรณีต่างๆ
บริการตรวจสอบสิทธิประโยชน์ที่สมาชิก กบข. ได้รับเมื่อออกจากราชการด้วยเหตุต่าง ๆ รวมถึงข้อแนะนำเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานการขอรับเงินจาก กบข. ในแต่ละกรณี

๑๐.๓.๑ ลาออก / ให้ออก / ปลดออก

๑๐.๓.๒ เกษียณ / สูงอายุ / ทุพพลภาพ / ทดแทน

๑๐.๓.๓ เสียชีวิต(ปกติ)

๑๐.๓.๔ เสียชีวิตเพราะความผิดร้ายแรง

๑๐.๓.๕ เสียชีวิตระหว่างขอรับบำนาญ

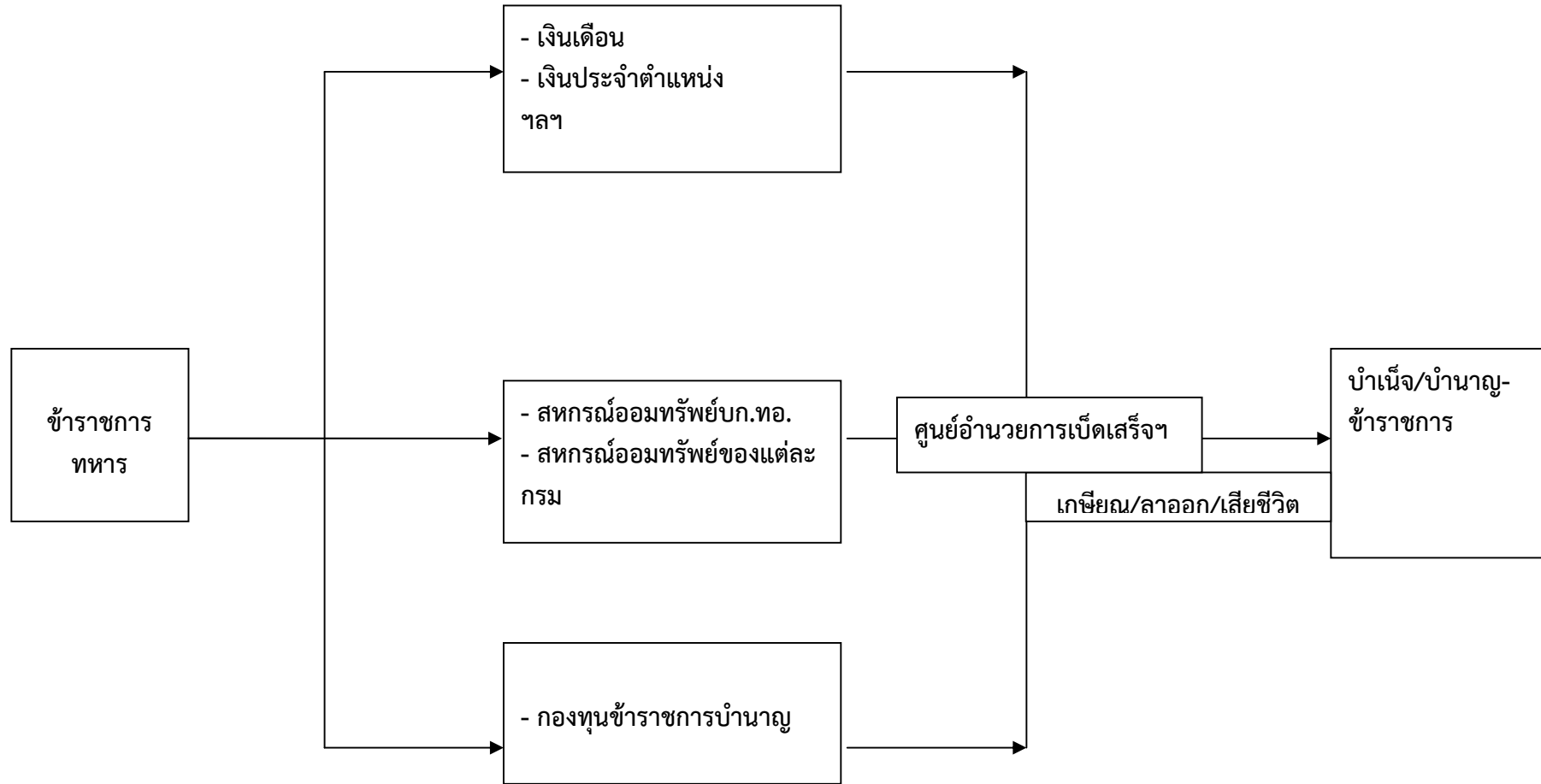
๑๐.๓.๖ ไล่ออก

๑๐.๓.๗ ออกรับเบี้ยหวัด

๑๐.๓.๘ ย้ายประเภทจากเบี้ยหวัดเป็นรับบำเหน็จบำนาญ

๑๐.๓.๙ โอนไปหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ประเภทข้าราชการตาม พ.ร.บ. กบข.

สรุปแผนผังรูปแบบและโครงสร้างสวัสดิการข้าราชการทหารอากาศ

แผนภาพที่ ๒-๑ สรุปแผนผังรูปแบบและโครงสร้างสวัสดิการข้าราชการทหารอากาศ

๑๑. รูปแบบ และโครงสร้างการดำเนินการด้านสิทธิกำลังพลจากหน่วยงานอื่นๆ

๑๑.๑ รูปแบบ และโครงสร้าง และสิทธิประโยชน์ การเกษียณอายุของพนักงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นรัฐวิสาหกิจด้านกิจการพลังงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพลังงาน กระทรวงการคลัง ดำเนินธุรกิจหลักในการผลิต จัดให้ได้มา และจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ผู้ใช้ไฟฟ้าตามกฎหมายกำหนดและประเทศใกล้เคียง พร้อมทั้งธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการไฟฟ้าภายใต้กรอบพระราชบัญญัติ กฟผ.

๑๑.๒ สวัสดิการของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๑๑.๒.๑ สวัสดิการค่ารักษาพยาบาลตนเอง ภรรยาและบุตร ครอบคลุมไปถึงบิดา มารดา ของพนักงานด้วย

๑๑.๒.๒ เงินโบนัสประจำปี

๑๑.๒.๓ มีสวัสดิการรถรับ-ส่ง กรณีบ้านพักอยู่ไกล

๑๑.๒.๔ เงินประจำตำแหน่งและค่าวิชาชีพ

๑๑.๒.๕ สวัสดิการวันหยุดพักผ่อน

๑๑.๒.๖ สวัสดิการเรื่องการศึกษาบุตร อนุบาล-ปริญญาตรี

๑๑.๒.๗ กรณีอยู่ต่างจังหวัดมีที่พักให้ฟรี

๑๑.๒.๘ สวัสดิการเงินกู้สหกรณ์ออมทรัพย์

๑๑.๒.๙ สวัสดิการค่าไฟฟ้า

๑๑.๒.๑๐ สวัสดิการการใช้ตำแหน่งแทนวงเงินค่าประกัน

๑๑.๓ สหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๑๑.๓.๑ ความหมายของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่ดำเนินการเยี่ยงสถาบันการเงินทั่วไป โดยจัดตั้งขึ้นจากกลุ่มคนที่มีอาชีพเดียวกันหรือทำงานในหน่วยงานเดียวกัน หรือสถานประกอบการเดียวกัน ซึ่งวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นมาเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้ออมเงินและเพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่สมาชิกที่มีความจำเป็นหรือเพื่อการอันเป็นประโยชน์ โดยผู้ที่เป็สมาชิกจะต้องออมเงินไว้กับสหกรณ์ตามที่สหกรณ์กำหนดด้วยการส่งค่าหุ้นเป็นรายเดือนตามสัดส่วนของเงินได้รายเดือนหรือค่าจ้างของสมาชิก

นอกจากการบังคับให้สมาชิกต้องออมเงินไว้กับสหกรณ์ในรูปของค่าหุ้นรายเดือนแล้ว สมาชิกอาจนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์มีบริการด้านเงินฝากเช่นเดียวกับธนาคารโดยทั่วไปโดยสรุป สหกรณ์ออมทรัพย์ เกิดขึ้นจากคณะบุคคลซึ่งรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ปัญหาการดำรงชีวิตและฐานะทางการเงินของแต่ละคนให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยการส่งเสริมการออมทรัพย์ร่วมกันและให้เงินกู้แก่กันและกัน

๑๑.๓.๒ วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์

๑๑.๓.๒.๑ การส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ โดย ๒ วิธี

๑) การให้สมาชิกถือหุ้นและชำระเงินค่าหุ้นแก่สหกรณ์ โดยสมาชิกต้องชำระเงินค่าหุ้นตามจำนวนและระยะเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ซึ่งการถือหุ้นในสหกรณ์นี้สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนในรูปแบบเงินปันผลเมื่อสหกรณ์มีกำไร

๒) การส่งเสริมการออมทรัพย์ คือ การอำนวยความสะดวกให้สมาชิกฝากเงินไว้กับสหกรณ์ ซึ่งการฝากเงินนี้ถือว่าเป็นการออมโดยสมัครใจ และสหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยตามอัตราและระยะเวลาที่กำหนดให้แก่สมาชิกผู้ฝากเงิน

๑๑.๓.๒.๒ การให้เงินกู้แก่สมาชิก โดยสหกรณ์ให้เงินกู้แก่สมาชิกตามความต้องการอันจำเป็นของสมาชิก และเพื่อการดังกล่าวสหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราต่ำกว่าดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินภายนอก

๑๑.๓.๒.๓ การให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัว เมื่อสหกรณ์มีฐานะการเงินที่ดีพอสมควรที่จะจัดบริการแก่สมาชิกและครอบครัว เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิกเงินสงเคราะห์เกี่ยวกับการศพ เงินสงเคราะห์สมาชิกที่ประสบสาธารณภัย เงินสวัสดิการกรณีสมาชิกอายุครบ ๖๐ ปี ฯลฯ

๑๑.๓.๓ หลักการสหกรณ์

หลักการสหกรณ์เป็นแนวทางสำหรับสหกรณ์ในการนำคุณค่าของสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติโดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

หลักการที่ ๑ การเป็นสมาชิกสมัครใจและเปิดกว้าง

หลักการที่ ๒ การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย

หลักการที่ ๓ การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก

หลักการที่ ๔ การปกครองตนเองและอิสระภาพ

หลักการที่ ๕ การให้การศึกษ การฝึกอบรม และสารสนเทศ

หลักการที่ ๖ การร่วมมือระหว่างสหกรณ์

หลักการที่ ๗ ความเอื้ออาทรต่อชุมชน

๑๑.๓.๔ วัตถุประสงค์หลัก เพื่อสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สอ.กฟผ.)

สหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัดหรือ สอ.กฟผ. จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่สมาชิกซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หรือ กฟผ. หรือบริษัทในเครือ / สมาชิกสมทบที่เป็นคู่สมรส, บุตร และบิดา-มารดาของสมาชิก โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ

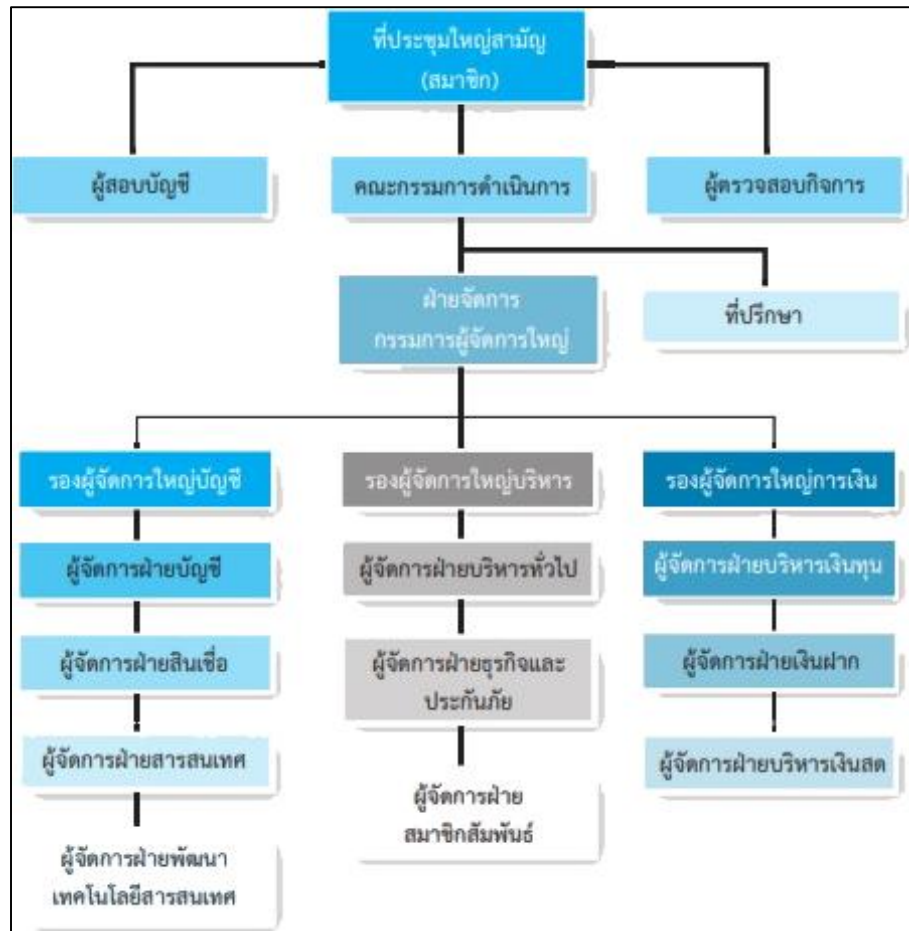
๑๑.๓.๔.๑ ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยการถือหุ้น และฝากเงิน

๑๑.๓.๔.๒ ให้สมาชิกได้กู้เงินเพื่อการอันจำเป็น หรือ มีประโยชน์

๑๑.๓.๔.๓ ให้สวัสดิการ หรือ การสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิก และครอบครัว

๑๑.๓.๔.๔ ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการช่วยตนเองในหมู่สมาชิก

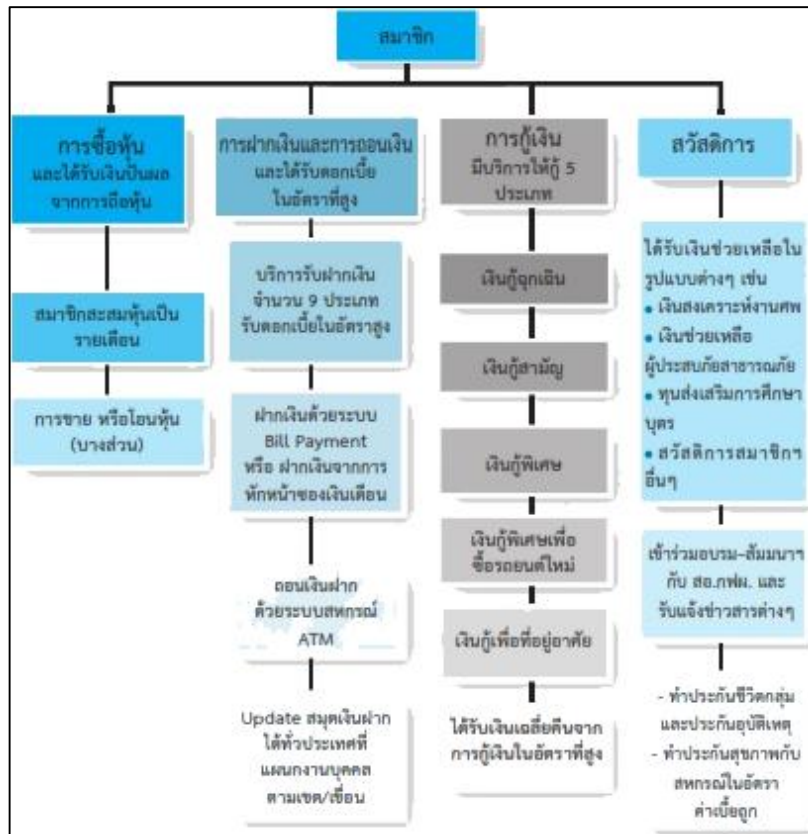
๑๑.๓.๕ โครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สอ.กฟผ.)

แผนภาพที่ ๒-๒ โครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๑๑.๓.๖ สิทธิประโยชน์ของการสมัครเป็นสมาชิก

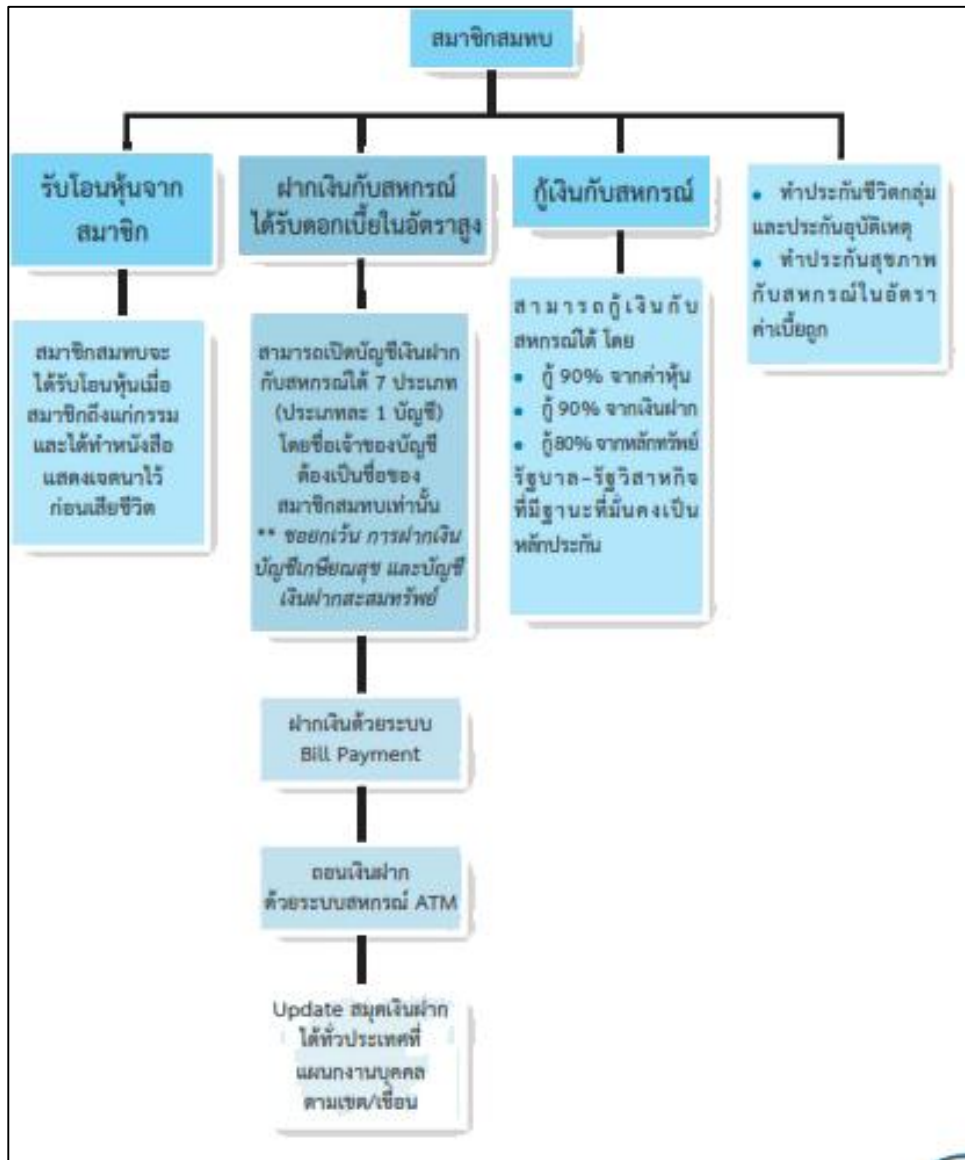
ผู้ที่ เป็นสมาชิก สอ.กฟผ. สามารถถือหุ้น ผ่ากเงิน ถอนเงิน กู้เงิน และรับสิทธิประโยชน์ พร้อมทั้งสวัสดิการต่างๆ จาก สอ.กฟผ. ดังนี้

แผนภาพที่ ๒-๓ โครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๑๑.๓.๗ สิทธิประโยชน์ของการสมัครเป็นสมาชิกสมทบ

ผู้ที่เป็สมาชิกสมทบ สอ.กฟผ. จะได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ จาก สอ.กฟผ. ดังนี้

แผนภาพที่ ๒-๔ สิทธิประโยชน์ของการสมัครเป็นสมาชิกสมทบ

๑๑.๔ สิทธิประโยชน์ของผู้เกษียณอายุ

การซื้อหุ้นและฝากเงินของสมาชิกที่ออกจากงาน สอ.กฟผ.ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้สมาชิกที่เกษียณอายุ หรือเกษียณอายุก่อนกำหนด หรือออกจากงานด้วยความยินดีทั้งสองฝ่ายสามารถนำเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและเงินพึงได้ที่ได้รับจากหน่วยงานมาซื้อหุ้นเพิ่มได้ แต่เมื่อรวมกับหุ้นที่มีอยู่เดิมแล้วต้องไม่เกิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และฝากออมทรัพย์พิเศษเกษียณสุขได้ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้ซื้อหรือฝากภายใน ๖๐ วัน นับจากวันที่ได้รับเงินดังกล่าว และจำนวนเงินที่ซื้อหุ้นรวมกับเงินฝากออมทรัพย์พิเศษเกษียณสุขต้องไม่เกินเงินที่ "ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและเงินพึงได้ที่ได้รับนั้น" สามารถนำเงินปันผลและเฉลี่ยคืนซื้อหุ้นได้ แต่เมื่อรวมกับหุ้นเดิมแล้วต้องไม่เกิน ๔ ล้านบาท ตัวอย่าง วิธีการนี้ระยะเวลา ๖๐วัน เช่น รับเงินวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ วันสุดท้ายที่สมาชิกมีสิทธิซื้อหุ้นหรือฝากเงินออมทรัพย์พิเศษเกษียณสุขคือวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๘

๑๑.๕ ระเบียบบริหารงาน และข้อบังคับสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าแห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๙

กองทุนสวัสดิการ สร.กฟผ. มีวัตถุประสงค์จัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่กรรมการบริหาร สร.กฟผ. ที่ปรึกษา อนุกรรมการ อดีตผู้นำแรงงาน สมาชิก ผู้มีอุปการะคุณ และเจ้าหน้าที่ สร.กฟผ. ที่ระเบียบสวัสดิการ สร.กฟผ. ไม่ได้กำหนดไว้

อาศัยอำนาจตามระเบียบข้อบังคับสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สร.กฟผ.) หมวดที่๙ ข้อ๓๘(๙) พิจารณาวัตถุประสงค์ สร.กฟผ.เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของ สร.กฟผ. และโดยเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยไม่ขัดข้องต่อวัตถุประสงค์ของ สร.กฟผ. จึงได้กำหนดระเบียบให้ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑๑.๕.๑ วัตถุประสงค์

สหภาพฯ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑๑.๕.๑.๑ ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างพนักงานกับฝ่ายบริหาร และระหว่างพนักงาน ลูกจ้างด้วยกัน

๑๑.๕.๑.๒ พิจารณาช่วยเหลือสมาชิกตามคำร้องทุกข์

๑๑.๕.๑.๓ แสวงหาและคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างของพนักงานและลูกจ้าง

๑๑.๕.๑.๔ จัดให้มีสวัสดิการสมาชิก

๑๑.๕.๑.๕ ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงาน กฟผ. มีจิตสำนึกต่อสังคมโดยรวม

๑๑.๕.๑.๖ ดำเนินการและให้ความร่วมมือเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และรักษาผลประโยชน์ของ กฟผ.

๑๑.๕.๑.๗ ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและให้การสนับสนุนแก่สหภาพฯ หรือสหพันธ์แรงงานอื่นๆ

๑๑.๕.๒ สิทธิประโยชน์ของสมาชิกฯ สร.กฟผ

จากระเบียบข้อบังคับแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้ ตาม การกำหนดรูปแบบการช่วยเหลือด้านสวัสดิการ มี ๙ ประเภท

๑๑.๕.๒.๑ เงินช่วยเหลือทำบุญงานศพ และค่าพวงหรีดเคศพศพ

๑๑.๕.๒.๒ เงินช่วยเหลือวิบัติภัยต่างๆ

๑๑.๕.๒.๓ เงินช่วยเหลือด้านกีฬาและการบันเทิง

๑๑.๕.๒.๔ เงินเข้าเยี่ยมผู้ป่วย กับผู้มีอุปการคุณต่อ สร.กฟผ.

๑๑.๕.๒.๕ เงินช่วยเหลือกิจกรรมของเยาวชน

๑๑.๕.๒.๖ เงินช่วยเหลือการกุศล

๑๑.๕.๒.๗ เงินประกันชีวิต

๑๑.๕.๒.๘ เงินทุนการศึกษา

๑๑.๕.๒.๙ เงินทุนสนับสนุนการศึกษาบุตรแรกเกิด

๑๑.๖ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๑๑.๖.๑ ประวัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๖ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้รับหนังสือจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ที่ กค.๐๓๐๘/๘๙๐ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ เรื่อง ขอความร่วมมือให้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยในขั้นแรกได้เชิญหน่วยงานต่างๆของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมพิจารณาเปรียบเทียบผลดีผลเสียของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกับกองทุนสงเคราะห์ ซึ่งสรุปการประชุมได้ว่าควรจะต้องตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาโดยละเอียด ดังนั้นเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๖ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจึงได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาและวิเคราะห์การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ผลจากการศึกษาเห็นว่าสมควรจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เนื่องจากเป็นระบบที่ดีมีประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยตรง เป็นการให้สวัสดิการแก่พนักงาน ส่งเสริมการออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงเพื่อโอกาสช่วงหน้าเมื่อต้องพ้นจาก การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยไป รวมทั้งจะเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการขอจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยกับกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๗ และเพื่อให้การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ออกคำสั่งที่ ค.๕๖/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๗ แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ร่างข้อบังคับกองทุน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และกำหนดแนวนโยบายอื่นๆ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปฏิบัติงานรับทราบถึงสิทธิประโยชน์จากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและเชิญชวนให้ผู้ปฏิบัติงานสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

จากนั้นคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้ดำเนินการขอจดทะเบียนกับกระทรวงการคลัง ซึ่งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน กฟผ. ได้รับการจดทะเบียนเข้าเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ ใช้ชื่อว่า "กองทุนสำรองเลี้ยง

ชีพพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว" ทะเบียนเลขที่ ๑/๒๕๓๘ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๘ โดยเงินโอนเข้ากองทุนงวดแรกเป็นจำนวนเงินประมาณ ๗,๑๒๓ ล้านบาท

๑๑.๖.๒ ข้อบังคับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ร่วมกันจัดตั้ง"กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย" ซึ่งจดทะเบียนแล้วตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ.๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๘ เรียกโดยย่อว่า "กส-กฝผ" เพื่อเป็นการให้สวัสดิการแก่พนักงาน ส่งเสริมการออมทรัพย์ของพนักงาน และเป็นหลักประกันแก่พนักงานและครอบครัวเมื่อพ้นสภาพการเป็นพนักงาน โดยอนุญาตให้นายจ้างร่วมจดทะเบียนเข้าร่วมอยู่ในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยซึ่งจดทะเบียนแล้ว ทั้งนี้ภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและเอกสารแนบท้ายข้อบังคับนี้"

๑๑.๖.๒.๑. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก มีดังต่อไปนี้

- ๑) มีหน้าที่ต้องจ่ายเงินกองทุน
- ๒) มีสิทธิได้รับเงินกองทุน ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ที่กำหนด

ในข้อบังคับนี้

- ๓) มีสิทธิขอตรวจดูบัญชีและเอกสารของกองทุน ณ สำนักงาน

กองทุน

- ๔) มีสิทธิและหน้าที่อื่น ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

๑๑.๖.๒.๒. สมาชิกจะสิ้นสุดสมาชิกภาพด้วยเหตุดังต่อไปนี้

- ๑) ตาย
- ๒) ลาออกจากเป็นพนักงาน
- ๓) สิ้นกำหนดการจ้าง
- ๔) ให้ออกานหรือเบิกจ้าง
- ๕) ปลดออกจากงาน
- ๖) เกษียณอายุ
- ๗) ลาออกจากกองทุน
- ๘) เมื่อกองทุนเลิกตามข้อบังคับนี้

๑๑.๖.๓ เงินสะสม เงินสมทบและเงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้

สมาชิกต้องจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ของเงินเดือน แต่ต้องไม่เกิน ร้อยละ ๑๕ ของเงินเดือน โดยยินยอมให้ กฟผ. หักเงินจำนวนดังกล่าวจากเงินเดือนส่งเข้ากองทุนทุกเดือน สมาชิกต้องแจ้งอัตราเงินสะสมในใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก ในกรณีสมาชิกประสงค์จะเปลี่ยนแปลงอัตราเงินสะสมให้เปลี่ยนได้เดือนละ ๑ ครั้ง

๑๑.๖.๔ การคำนวณมูลค่าเงินทุน มูลค่าทรัพย์สิน และมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ

การคำนวณและการจัดสรรผลประโยชน์

การคำนวณค่าเงินทุน มูลค่าทรัพย์สิน และมูลค่าทรัพย์สินของกองทุน ให้ใช้วิธีการคำนวณมูลค่าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานและสมาคมบริษัทจัดการลงทุนกำหนดโดย

ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน หากมิได้กำหนดไว้ให้ใช้วิธีการคำนวณมูลค่าที่คณะกรรมการ
กองทุนและบริษัทจัดการมีความเห็นร่วมกัน ทั้งนี้ ให้บริษัทจัดการเปิดเผยวิธีการคำนวณมูลค่าให้
กองทุนทราบด้วย

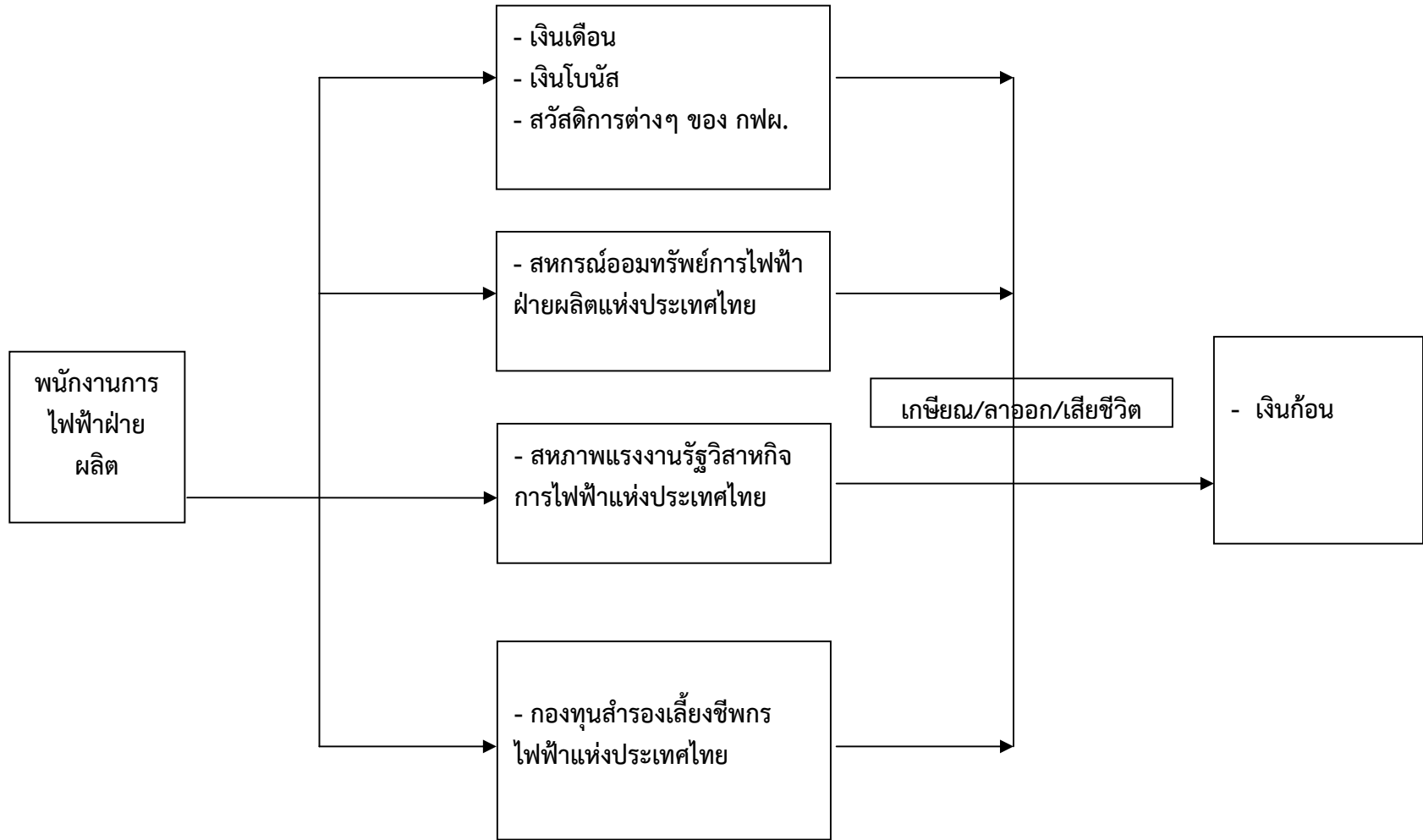
การคำนวณและจัดสรรผลประโยชน์ทุกครั้งที่มีการนำส่งเงินสะสม เงินสมทบ
เข้ากองทุนหรือที่มีการจ่ายเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวออกจากกองทุน หรือ
ตามที่สำนักงานประภาชีกำหนด

๑๑.๖.๕ การจ่ายเงินให้กับสมาชิก

เมื่อสมาชิกลาออกจากกองทุน คณะกรรมการกองทุนจะมีหนังสือแจ้งให้บริษัท
ทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ

การจ่ายเงินจากกองทุน บริษัทจัดการจ่ายเงินเป็นเช็คขีดคร่อมเฉพาะ และ
ระบุชื่อสมาชิกหรือผู้รับผลประโยชน์ ส่งมอบให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อดำเนินการส่งมอบต่อให้กับ
สมาชิกหรือผู้รับประโยชน์

สรุปแผนผังรูปแบบและโครงสร้างสวัสดิการพนักงานการผลิตแห่งประเทศไทย

แผนภาพที่ ๒-๕ แผนผังรูปแบบและโครงสร้างสวัสดิการพนักงานการผลิตแห่งประเทศไทย

๑๒. รูปแบบ และโครงสร้าง และสิทธิประโยชน์ การเกษียณอายุราชการของข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบันนี้ มีหน้าที่หลักในด้านการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม มีหน่วยงานที่เป็นองค์การมหาชน/หน่วยงานในกำกับ และมีหน่วยงานระดับสำนักงานในสังกัด ๕ หน่วยงานหลักดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวง
๒. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๓. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๕. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

อาชีพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีรายได้ค่าตอบแทน โดยเฉพาะฐานเงินเดือนและเงินวิทยฐานะค่อนข้างสูงมาก ตั้งแต่เริ่มแรกที่สอบบรรจุเข้ารับราชการครูในตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” จนถึงรับเงินเดือนแห่ง คศ.๕ และเงินตอบแทนวิทยฐานะตั้งแต่ “ครูชำนาญการ” จนถึงครูเชี่ยวชาญพิเศษจากนั้นเข้ากระบวนการสรรหา โดยต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐาน ได้แก่ ตำแหน่งครูผู้ช่วย ซึ่งต้องเข้ารับการสอบแข่งขัน(บุคคลทั่วไป) การคัดเลือก(กรณีพิเศษ เนื่องจากการสอบแข่งขันอาจทำให้ไม่ได้บุคคลต้องตามประสงค์ของทางราชการ กรณีนักเรียนทุน ครูอัตราจ้าง พนักงานราชการ ฯลฯ สำหรับรายได้ค่าตอบแทนข้าราชการครูที่เป็นเงินเดือน และเงินวิทยฐานะ (ไม่นับรวมรายได้จากการสอนพิเศษ หรือเป็นติวเตอร์กวดวิชาในแต่ละเดือน) นั้น

เริ่มจากเมื่อสอบแข่งขันผ่านการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งในตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการเตรียมความพร้อมและพัฒนาตนเองในวิชาชีพครูอย่างเข้มข้นภายใน 2 ปี หรือจะเรียกว่าเป็นช่วงเวลาการทดลองงานก่อนจะรับเงินเดือนในตำแหน่ง “ครู” แห่งบัญชี คศ.ต่างๆ ตามคุณวุฒิที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด ในช่วงเวลานี้จะได้รับเงินเดือนขั้นต่ำ ๑๕,๐๕๐ บาท ขยับเรื่อยไปจนถึงเงินเดือนขั้นสูงสุดของตำแหน่งครูผู้ช่วย ๒๔,๗๕๐ บาท

หลังจากนั้นเป็นช่วงของการดำรงตำแหน่ง “ครู” จะเริ่มรับเงินเดือนในอันดับที่เรียกว่าบัญชีเงินเดือนแห่ง คศ.๑-คศ.๕ โดยมีอัตราเงินเดือน คศ.๑ ขั้นต่ำ ๑๕,๔๐๐ บาท ขั้นสูง ๓๔,๓๑๐ บาท, คศ.๒ ขั้นต่ำ ๑๖,๑๙๐ บาท ขั้นสูง ๔๑,๖๒๐ บาท, คศ.๓ ขั้นต่ำ ๑๙,๘๖๐ บาท ขั้นสูง ๕๘,๓๙๐ บาท, คศ.๔ ขั้นต่ำ ๒๔,๔๐๐ บาท ขั้นสูง ๖๙,๐๔๐ บาท และสูงสุด คศ.๕ ขั้นต่ำ ๒๙,๙๘๐ บาท ขั้นสูง ๗๖,๘๐๐ บาท

นอกจากนี้ ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง “ครู” ยังสามารถทำผลงานขอประเมินรับวิทยฐานะ ได้รับเงินตอบแทนพิเศษเพิ่มเติมจากเงินเดือนได้อีก เริ่มตั้งแต่วิทยฐานะ “ชำนาญการ” ขยับขึ้นไปจนถึง “เชี่ยวชาญพิเศษ” ซึ่งสามารถจะข้ามเป็นสายบริหารก็ได้ เช่น รองผู้อำนวยการ (ผอ.) สถานศึกษา ผอ.สถานศึกษา หรือ รอง ผอ.สพท./รอง ผอ.กศน.จังหวัด ผอ.สพท./ผอ.กศน.จังหวัด หรือแม้แต่จะเป็นศึกษานิเทศก์(ศน.) โดยวิทยฐานะและเงินตอบแทนที่ได้รับจะยังตามติดตัวไปด้วย

ครูที่ผ่านการประเมินรับวิทยฐานะ “ชำนาญการ” จะได้เงินวิทยฐานะนี้ในอัตรา ๓,๕๐๐ บาทต่อเดือน โดยยังไม่มีเงินค่าตอบแทนพิเศษเพิ่มเติมให้ จะต้องผ่านการประเมินรับวิทยฐานะตั้งแต่

“ครูชำนาญการพิเศษ” จนถึง “ครูเชี่ยวชาญพิเศษ” เสียก่อน ถึงจะได้รับเงินตอบแทนพิเศษเพิ่มเติมดังกล่าวอีก

“ครูชำนาญการ” จะได้รับเงินเดือนแห่ง คศ.๒ และได้รับเงินวิทยฐานะในอัตรา ๓,๕๐๐ บาทต่อเดือน และหลังจากมีวิทยฐานะ “ชำนาญการ ” ครบ ๑ ปี สามารถเสนอขอรับการประเมินเพื่อเลื่อนเป็นวิทยฐานะ “ครูชำนาญการพิเศษ” ได้ หรือครูบางคนที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการมา ๕ ปี ก็สามารถเสนอขอรับการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเป็น “ครูเชี่ยวชาญ” ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

เมื่อรับการประเมินเลื่อนเป็นวิทยฐานะ “ชำนาญการพิเศษ” แล้ว จะได้รับเงินวิทยฐานะนี้ ๕,๖๐๐ บาทต่อเดือน บวกเงินค่าตอบแทนพิเศษอีก ๕,๖๐๐ บาทต่อเดือน รวมได้รับเงินวิทยฐานะบวกเงินค่าตอบแทนพิเศษ จำนวน ๑๑,๒๐๐ บาท นอกเหนือจากที่ได้รับเงินเดือนแห่ง คศ.๓ และเมื่อมีวิทยฐานะเป็นครูชำนาญการพิเศษมา ๓ ปี สามารถจะเสนอขอรับการประเมินเพื่อนเลื่อนวิทยฐานะเป็น “ครูเชี่ยวชาญ” ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ก.ค.ศ.กำหนด หากได้รับการประเมินเลื่อนเป็นวิทยฐานะ “ครูเชี่ยวชาญ” แล้ว จะได้รับเงินวิทยฐานะนี้จำนวน ๙,๙๐๐ บาทต่อเดือน และเงินค่าตอบแทนเพิ่มเติม ๙,๙๐๐ บาทต่อเดือน รวมเงินวิทยฐานะบวกเงินค่าตอบแทน จำนวน ๑๙,๘๐๐ บาท นอกเหนือจากที่ได้รับเงินเดือนแห่ง คศ.๔

ภายหลังจากมีวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญมา ๒ ปี สามารถเสนอขอรับการประเมินเพิ่มเลื่อนเป็นวิทยฐานะ “ครูเชี่ยวชาญพิเศษ” ได้อีก ซึ่งจะได้รับเงินวิทยฐานะนี้ ๑๓,๐๐๐ บาทต่อเดือน บวกเงินค่าตอบแทนเพิ่มเติมอีก ๑๓,๐๐๐ บาทต่อเดือน รวมเงินวิทยฐานะบวกเงินค่าตอบแทน จำนวน ๒๖,๐๐๐ บาท นอกเหนือจากที่ได้รับเงินเดือนในแห่ง คศ.๕ นอกจากนี้ “ครูเชี่ยวชาญพิเศษ” ที่ได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของแห่งบัญชี คศ.๔ ยังจะได้รับเงินวิทยฐานะปรับขึ้นไปเป็น จำนวน ๑๕,๖๐๐ บาท และปรับขึ้นเงินค่าตอบแทนเป็น ๑๕,๖๐๐ บาทต่อเดือน ด้วย รวมเงินวิทยฐานะบวกเงินค่าตอบแทนจำนวน ๓๑,๒๐๐ บาท

๑๒.๑ สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๑๒.๑.๑ วัตถุประสงค์

๑๒.๑.๑.๑ ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้สามารถสงวนส่วน
แห่งรายได้ของตนไว้ในทางอันมั่นคง และได้รับประโยชน์ตามสมควร

๑๒.๑.๑.๒ ส่งเสริมการช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
ในหมู่สมาชิก

๑๒.๑.๑.๓ รับฝากเงินจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น

๑๒.๑.๑.๔ จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

๑๒.๑.๑.๕ ให้เงินกู้แก่สมาชิก

๑๒.๑.๑.๖ ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

๑๒.๑.๑.๗ ชื่อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ความช่วยเหลือ
ทางการเงินแก่สหกรณ์

๑๒.๑.๑.๘ ชื่อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

๑๒.๑.๑.๙ ชื่อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจ อันทำให้เกิดความ
สะดวก หรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์

๑๒.๑.๑.๑๐ ชื่อหลักทรัพย์รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ

๑๒.๑.๑.๑๑ ออกตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน

๑๒.๑.๑.๑๒ ผากหรือลงทุนอย่างอื่นตามกฎหมายและตามที่
คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

๑๒.๑.๑.๑๓ ดำเนินการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะ

๑๒.๑.๑.๑๔ ให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและ
ครอบครัว

๑๒.๑.๑.๑๕ ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
ชุมนุมสหกรณ์และสหกรณ์อื่น เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์

๑๒.๑.๑.๑๖ กระทำการต่าง ๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วย
สหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น รวมถึง ชื่อ ถือกรรมสิทธิ์ หรือทรัพย์สิน
ครอบครอง กู้ ยืม เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือ ให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่า
ซื้อ ขายหรือจำหน่าย จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิก
หรือของสมาชิก

๑๒.๑.๑.๑๗ ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก

๑๒.๑.๑.๑๘ ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ
หน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด

๑๒.๑.๑.๑๙ ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องในการจัด
ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

๑๒.๑.๒ การให้บริการ

**ผู้สนใจสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ
จำกัด ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้**

๑๒.๑.๒.๑ เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

๑๒.๑.๒.๒ เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ

๑๒.๑.๒.๓ เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ หรือพนักงานราชการ
ก. สังกัดในกรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม
ที่ทำการเบิกจ่ายเงินเดือนจากฝ่ายคลังหรือต้นสังกัด

ข. ในสถานศึกษาของรัฐสังกัดกรมที่ทำการเบิกจ่ายเงินเดือนต้นสังกัด
หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม หรือพนักงานมหาวิทยาลัย และให้หมายความ
รวมถึงพนักงานซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาด้วย

๑๒.๑.๒.๔ เจ้าหน้าที่สหกรณ์

๑๒.๑.๒.๕ เป็นผู้มีความประพฤติดีงาม

๑๒.๑.๒.๖ มิได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น ที่มีวัตถุประสงค์ในการให้กู้ยืมเงิน

๑๒.๑.๓ การตั้งผู้รับโอนประโยชน์

๑๒.๑.๓.๑ สมาชิกจะทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคน เพื่อให้เป็นผู้รับโอนประโยชน์ซึ่งตนมีอยู่ในสหกรณ์ในเมื่อตนตายนั้นมอบให้สหกรณ์ถือไว้ หนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์ดังว่านี้ต้องทำตามแบบที่สหกรณ์กำหนด

๑๒.๑.๓.๒ ถ้าสมาชิกประสงค์จะเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงการตั้งผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้ว ก็ต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่สหกรณ์กำหนดในวรรคก่อนมอบให้สหกรณ์ถือไว้

๑๒.๑.๓.๓ เมื่อสมาชิกตาย ให้สหกรณ์แจ้งให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคก่อนทราบ และสหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน และเงินผลประโยชน์หรือเงินอื่นใดบรรดาที่สมาชิกผู้ตายมีอยู่ในสหกรณ์ให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ตั้งไว้ หรือถ้ามิได้ตั้งไว้ก็คืนให้แก่บุคคลที่ได้นำหลักฐานมาแสดงให้เป็นที่พอใจแก่กรรมการดำเนินการว่าเป็นทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าวนี้

๑๒.๑.๓.๔ ให้ผู้รับประโยชน์ตามความในวรรคแรก ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ต่อสหกรณ์ภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่สมาชิกตายหรือได้รับแจ้งจากสหกรณ์ โดยให้แนบสำเนามรณะบัตรที่ทางราชการออกให้แสดงว่าสมาชิกนั้น ๆ ได้ถึงแก่ความตายประกอบพิจารณาด้วย เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาและอนุมัติแล้ว สหกรณ์จะจ่ายเงินผลประโยชน์ดังกล่าวภายในสี่สิบห้าวัน ในกรณีผู้มีสิทธิรับเงินผลประโยชน์ไม่ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ หรือผู้ที่มีชื่อเป็นผู้รับโอนประโยชน์ที่สมาชิกได้จัดทำให้สหกรณ์ถือไว้ไม่มีตัวอยู่ก็ดี เมื่อพ้นกำหนดอายุความฟ้องคดีให้สหกรณ์โอนจำนวนเงินดังกล่าวไปสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์

๑๒.๑.๓.๕ ในกรณีที่ตั้งผู้รับประโยชน์ไว้หรือไม่ได้ตั้งผู้รับประโยชน์ก็ดีหากมีทายาทหลายคนหรือมีเงินจำนวนมากสหกรณ์อาจให้ทายาทไปตั้งผู้จัดการมรดกก่อนก็ได้

๑๒.๑.๔ การขาดสมาชิกภาพ สมาชิกยอมขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

๑๒.๑.๔.๑ ตาย

๑๒.๑.๔.๒ ลาออกจากสหกรณ์

๑๒.๑.๔.๓ เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

๑๒.๑.๔.๔ ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย

๑๒.๑.๔.๕ ถูกออกจากราชการ หรืองานประจำโดยมีความผิด

๑๒.๑.๔.๖ ถูกให้ออกจากสหกรณ์

๑๒.๑.๕ การลาออกจากสหกรณ์

๑๒.๑.๕.๑ สมาชิกผู้ไม่มีหนี้สินอยู่ต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้าประกันอาจลาออกจากสหกรณ์ได้ โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ และ

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาแล้ว หากเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับและอนุญาตแล้ว ก็ให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ได้

๑๒.๑.๕.๒ คณะกรรมการดำเนินการอาจมอบหมายให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการ สอบสวนพิจารณา หากเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับ ก็ให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ตามความในวรรคก่อนได้ แล้วให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการทราบในการประชุมคราวถัดไป

๑๒.๑.๖ การให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์เพราะเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

๑๒.๑.๖.๑ ไม่ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า

๑๒.๑.๖.๒ ขาดชำระค่าหุ้นรายเดือนถึงสามงวดติดต่อกันหรือขาดชำระรวมถึงหกงวด ทั้งนี้ โดยมีได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการ

๑๒.๑.๖.๓ นำเงินกู้ไปใช้ผิดความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้นั้น

๑๒.๑.๖.๔ ไม่จัดการแก้ไขหลักประกันสำหรับเงินกู้ที่เกิดบกพร่องให้คืนภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

๑๒.๑.๖.๕ ค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ ไม่ว่าจะต้นเงินหรือดอกเบี้ยติดต่อกันเป็นเวลาสองเดือน หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ตั้งแต่วันนั้น ถึงสามคราวสำหรับเงินกู้รายหนึ่ง ๆ

๑๒.๑.๖.๖ ไม่ให้ข้อความจริงเกี่ยวกับหนี้สินของตนเองแก่สหกรณ์ เมื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิก หรือเมื่อจะก่อความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้ หรือผู้ค้ำประกัน หรือเมื่อมีความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์อยู่แล้ว

๑๒.๑.๖.๗ จงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ หรือประพฤติกการใดๆ อันเป็นเหตุให้เห็นว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริต หรือแสดงตนเป็นปฏิปักษ์หรือทำให้เสื่อมเสียต่อสหกรณ์ไม่ว่าโดยประการใด

๑๒.๒ สิทธิและหน้าที่ในฐานะสมาชิก ผู้เข้าเป็นสมาชิกต้องลงลายมือชื่อของตนในทะเบียนสมาชิก กับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า และค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วน เมื่อได้ปฏิบัติดังนี้แล้วจึงจะถือว่าได้สิทธิในฐานะสมาชิก

๑๒.๒.๑ สิทธิของสมาชิก มีดังนี้

๑๒.๒.๑.๑ เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน

๑๒.๒.๑.๒ เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ

๑๒.๒.๑.๓ เสนอหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์

๑๒.๒.๑.๔ ได้รับบริการทางธุรกิจและทางวิชาการจากสหกรณ์

๑๒.๒.๑.๕ สิทธิอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์

๑๒.๒.๒ หน้าที่ของสมาชิก มีดังนี้

๑๒.๒.๒.๑ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งของ สหกรณ์

๑๒.๒.๒.๒ เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์นัดหมาย

๑๒.๒.๒.๓ ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็น องค์กรที่เข้มแข็ง

๑๒.๒.๒.๔ สอดส่องดูแลกิจการของสหกรณ์

๑๒.๒.๒.๕ ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้ เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง

๑๒.๒.๓ สมาชิกสมทบ สหกรณ์อาจรับสมาชิกสมทบได้ตามที่เห็นสมควร โดย ต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบด้วยความสมัครใจ และมีความประสงค์จะใช้บริการต่าง ๆ ของ สหกรณ์เป็นประจำ

๑๒.๒.๓.๑ สมาชิกสมทบต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
๒) เป็นผู้มีความประพฤติดีงาม
๓) เป็นผู้ที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

๔) มิได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นที่มีวัตถุประสงค์ ในการให้กู้ยืมเงิน

๕) เป็นนิติบุคคล

๖) เป็นบุคคลในครอบครัวสมาชิก ได้แก่ บิดา มารดา คู่สมรสของสมาชิก และบุตรสมาชิก

๑๒.๒.๓.๒ การได้เข้าเป็นสมาชิกสมทบ

ผู้ประสงค์สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบต้องยื่นใบสมัครถึง สหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ โดยต้องมีสมาชิกสหกรณ์ไม่น้อยกว่า ๒ คนรับรอง เมื่อคณะกรรมการ ดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาแล้วว่า ผู้สมัครมีคุณสมบัติถูกต้อง ทั้งเห็นเป็นการสมควรแล้ว ก็ให้ รับเข้าเป็นสมาชิกสมทบได้และต้องจัดให้ผู้สมัครได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกสมทบกับชำระ ค่าธรรมเนียมแรกเข้าครบถ้วน เมื่อสมาชิกสมทบได้ปฏิบัติตามวรรคก่อนแล้วย่อมได้สิทธิในฐานะ สมาชิกสมทบ

๑๒.๒.๓.๓ ค่าธรรมเนียมแรกเข้า

ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่ สมาชิกจำนวนหนึ่งร้อยบาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้ให้ถือว่าเป็นรายได้ของสหกรณ์จะเรียกคืนไม่ได้ไม่ว่าด้วยกรณีใด ๆ ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกต้องถือค่าหุ้นได้คนละหนึ่งร้อยบาท (มติคณะกรรมการ ดำเนินการ ชุดที่ ๓๕ ในการประชุมครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ อนุมัติให้สมาชิกสมทบทุก คนถือหุ้นอย่างต่ำคนละ ๑๐๐ บาท สูงสุดไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท โดยจะซื้อหุ้นครั้งเดียวหรือหลายครั้ง ก็ได้แต่รวมแล้ว ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท)

๑๒.๒.๔ การบริการเงินฝาก

๑๒.๒.๔.๑ สหกรณ์มีบริการบริการด้านเงินฝาก ๒ ประเภท คือ

- ๑) เงินฝากออมทรัพย์
- ๒) เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ
- ๓) เงินฝากประจำเพิ่มทวีทรัพย์

๑๒.๒.๔.๒ การเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์

- ๑) สมาชิกที่จะเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ให้ยื่นหนังสือขอเปิดบัญชีเงินฝากตามแบบที่สหกรณ์กำหนด พร้อมตัวอย่างลายมือชื่อของตน
- ๒) จำนวนเงินฝากในการเปิดบัญชีต้องไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บาท และเงินคงเหลือในบัญชีต้องไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ บาท
- ๓) ถอนได้วันละ ๑ ครั้ง
- ๔) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑.๒๕ ต่อปี หรือตามประกาศของสหกรณ์ (ไม่หักภาษี)
- ๕) สหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยให้ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน และ ๓๑ ธันวาคม ของทุกปี

๑๒.๒.๔.๓ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ

- ๑) เปิดบัญชีไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท และฝากครั้งต่อไป ครั้งละไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ยอดคงเหลือไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท
- ๒) ถอนได้เดือนละ ๑ ครั้ง หากถอนครั้งต่อไปในเดือนเดียวกันต้องเสียค่าปรับ ๑% ของเงินที่ถอนไม่น้อยกว่า ๓๐๐ บาท
- ๓) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓.๐๐ ต่อปี หรือตั้งแต่ ๕ ล้านบาทขึ้นไป ร้อยละ ๓.๑๕ ต่อปี หรือตามประกาศของสหกรณ์ (ไม่หักภาษี)
- ๔) สหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยให้ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน และ ๓๑ ธันวาคม (ของทุกปี) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากขึ้น - ลง ให้เป็นไปตามประกาศของสหกรณ์

๑๒.๒.๔.๔ เงินฝากประจำเพิ่มทวีทรัพย์

- ๑) เงินฝากประจำเพิ่มทวีทรัพย์ การเปิดบัญชีครั้งแรก ต้องฝากขั้นต่ำ ๕๐๐ บาท สูงสุดไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท ฝากติดต่อกันทุกเดือน ๆ ละ ๑ ครั้ง เป็นจำนวนเงินเท่ากับที่เปิดบัญชี การฝากฝากวันใดก็ได้
- ๒) เปิดบัญชีได้คนละ ๑ บัญชี และสมาชิกต้องมีบัญชีคูโอนระยะเวลาการฝาก ๒๔ เดือน ขาดฝากได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง โดยในวันที่ครบกำหนดจะเลื่อนออกตามจำนวนเดือนที่ขาดฝาก
- ๓) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓.๘๕ ต่อปี ไม่เสียภาษีกรณี ผิดเงื่อนไขปรับเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ และสหกรณ์โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ เมื่อครบกำหนดสมาชิกต้องมาปิดบัญชี ถ้าไม่มาปิดบัญชีสหกรณ์จะโอนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์

๑๒.๒.๕. การบริการเงินกู้

สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ให้บริการกู้ ๓ ประเภท คือ

- เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน
- เงินกู้สามัญ
- เงินกู้พิเศษ

๑๒.๓ สวัสดิการ

๑๒.๓.๑ ทุนสวัสดิการให้กับสมาชิกที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

การขอรับและจ่ายเงินสวัสดิการให้กับสมาชิกที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ สำหรับสมาชิกที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ เมื่อท่านมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้ยื่นคำร้องขอรับเงินสวัสดิการ ภายใน ๑ ปี นับจากวันที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกไม่ต้องรอให้เกษียณอายุราชการ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑๕ ปี ได้รับเงินจำนวน ๕,๐๐๐ บาท
- สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๒๐ ปี ได้รับเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

- สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป ได้รับเงินจำนวน ๑๕,๐๐๐ บาทในกรณีที่โอนมาจากสหกรณ์อื่น ให้เริ่มนับอายุการเป็นสมาชิกใหม่ตั้งแต่วันที่สหกรณ์ได้รับโอนเงินค่าหุ้นของสมาชิกที่รับโอนเรียบร้อยแล้วการจ่ายเงินดังกล่าวสหกรณ์ทรงไว้ซึ่งสิทธิในการนำเงินสวัสดิการไปชำระหนี้ตามข้อผูกพันให้กับสหกรณ์ก่อน ส่วนที่เหลือจึงจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับต่อไป **หมายเหตุ :** สมาชิกที่ยื่นขอรับเงินสวัสดิการเกษียณอายุราชการไปแล้ว ไม่มีสิทธิรับเงินสวัสดิการข้างต้นอีก

๑๒.๓.๒ ทุนสวัสดิการเพื่อการศพครอบครัวสมาชิก

การขอรับและจ่ายเงินสวัสดิการเพื่อการศพครอบครัวสมาชิกสหกรณ์ฯ จัดสวัสดิการเพื่อการศพครอบครัวสมาชิก พ.ศ.๒๕๕๔ รายละเอียด ๑,๕๐๐ บาท โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- สมาชิกยื่นคำร้องเป็นหนังสือตามที่สหกรณ์กำหนดภายในระยะเวลา ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่บุคคลในครอบครัวสมาชิกนั้นถึงแก่กรรม หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวจะไม่มีสิทธิในการรับเงินสวัสดิการ
- ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเพื่อการศพครอบครัวสมาชิก ได้แก่ คู่สมรส บุตร บิดาหรือมารดา

๑๒.๓.๓ ทุนสวัสดิการสมาชิกที่ภักดีต่อองค์กร

การขอรับและจ่ายเงินสวัสดิการสมาชิกภักดีต่อองค์กร สมาชิกที่มีได้รับสวัสดิการเกษียณอายุราชการ หรือสวัสดิการอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ สามารถใช้สิทธินี้ได้ โดยสมาชิกมีอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ครบอายุ ๒๕ ปี มีสิทธิ์ขอรับเงินสวัสดิการภักดีต่อองค์กร โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- อายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ๒๕ ปีขึ้นไป ได้รับเงินจำนวน ๒,๕๐๐ บาท
- เงินค่าตอบแทนร้อยละ ๑ ของมูลค่าหุ้นแต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

๑๒.๓.๔ ทนสวัสดิการเพื่อสงเคราะห์การทำศพสมาชิก

สหกรณ์จัดสวัสดิการสงเคราะห์สมาชิกถึงแก่กรรม เป็นเงินสวัสดิการที่สหกรณ์จ่ายช่วยเหลือเมื่อสมาชิกถึงแก่กรรม โดยทายาทจะได้รับเงินสงเคราะห์ ตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก การยื่นขอรับเงินสงเคราะห์สมาชิกถึงแก่กรรมให้ทายาทโดยธรรมนำหลักฐานประกอบด้วย สำเนาใบมรณะบัตร สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวของผู้ถึงแก่กรรมและของทายาท มายื่นคำร้องขอเงินต่อสหกรณ์ภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่สมาชิกถึงแก่กรรม

๑๒.๓.๕ ทนสวัสดิการเพื่อสงเคราะห์สมาชิกประสบอุทกภัย วาตภัย และอัคคีภัย

เมื่อสมาชิกท่านใดประสบภัยพิบัติ เป็นเหตุให้ที่อยู่อาศัยเกิดความเสียหายอันเนื่องจากอัคคีภัย วาตภัย หรืออุทกภัย ก็สามารถยื่นคำร้องขอความช่วยเหลือได้ โดยแสดงหลักฐาน และบันทึกชี้แจงข้อมูล ให้คณะกรรมการพิจารณาช่วยเหลือ ตามความเหมาะสมแก่เหตุที่เกิดขึ้น เช่น สมาชิกประสบอัคคีภัยไหม้บ้านตนเองทั้งหลังกับบ้านเช่าสหกรณ์จะให้เงินช่วยเหลือไม่เท่ากันตามความเหมาะสม

๑๒.๓.๖ ทนเพื่อการศึกษาอบรม

การจ่ายเงินทุนเพื่อการศึกษาอบรม ให้จ่ายกรณี ดังนี้

- เพื่อเป็นทุนการศึกษาบุตรสมาชิก เป็นสวัสดิการที่สหกรณ์ให้แก่สมาชิกเป็นประจำทุกปี โดยให้เป็นทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิกตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงปริญญาตรี สมาชิกสามารถยื่นคำร้องขอรับทุนได้ตามประกาศของสหกรณ์
- เพื่อการฝึกอบรมวิชาชีพสมาชิก เพื่อให้สมาชิกใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์สามารถหารายได้เสริม เช่น การร้อยสร้อยคริสตัลทำที่ใส่นามบัตร
- เพื่อการฝึกอบรม สัมมนาหน่วยตัวแทน สมาชิกกลุ่มผู้นำการกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์ ตลอดจนจำนวนเงินทุน ให้เป็นไปตามประกาศของสหกรณ์

๑๒.๓.๗ ทนเพื่อสาธารณประโยชน์

ทุนสาธารณประโยชน์ หมายถึง เงินทุนที่จ่ายเพื่อการกุศล หรือประโยชน์ส่วนรวมเช่น บำรุงศาสนา สงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส ซ่อมแซม ต่อเติมสาธารณประโยชน์ สมทบร่วมจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นต้น

๑๒.๓.๘ ทนสวัสดิการสงเคราะห์สมาชิกประสบอุบัติเหตุ

การขอรับเงินสงเคราะห์ ให้ขอรับเงินภายในระยะเวลา ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่สมาชิกประสบอุบัติเหตุ หากพ้นกำหนดถือว่าหมดสิทธิ์ กรณีสมาชิกที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ได้ถึงแก่กรรมสิทธิรับเงินสงเคราะห์เป็นอันสิ้นสุดไป เว้นแต่สมาชิกนั้นได้ยื่นขอรับเงินไว้ก่อนวันถึงแก่กรรม

๑) ในกรณี อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งขาดหาย ให้จ่ายไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

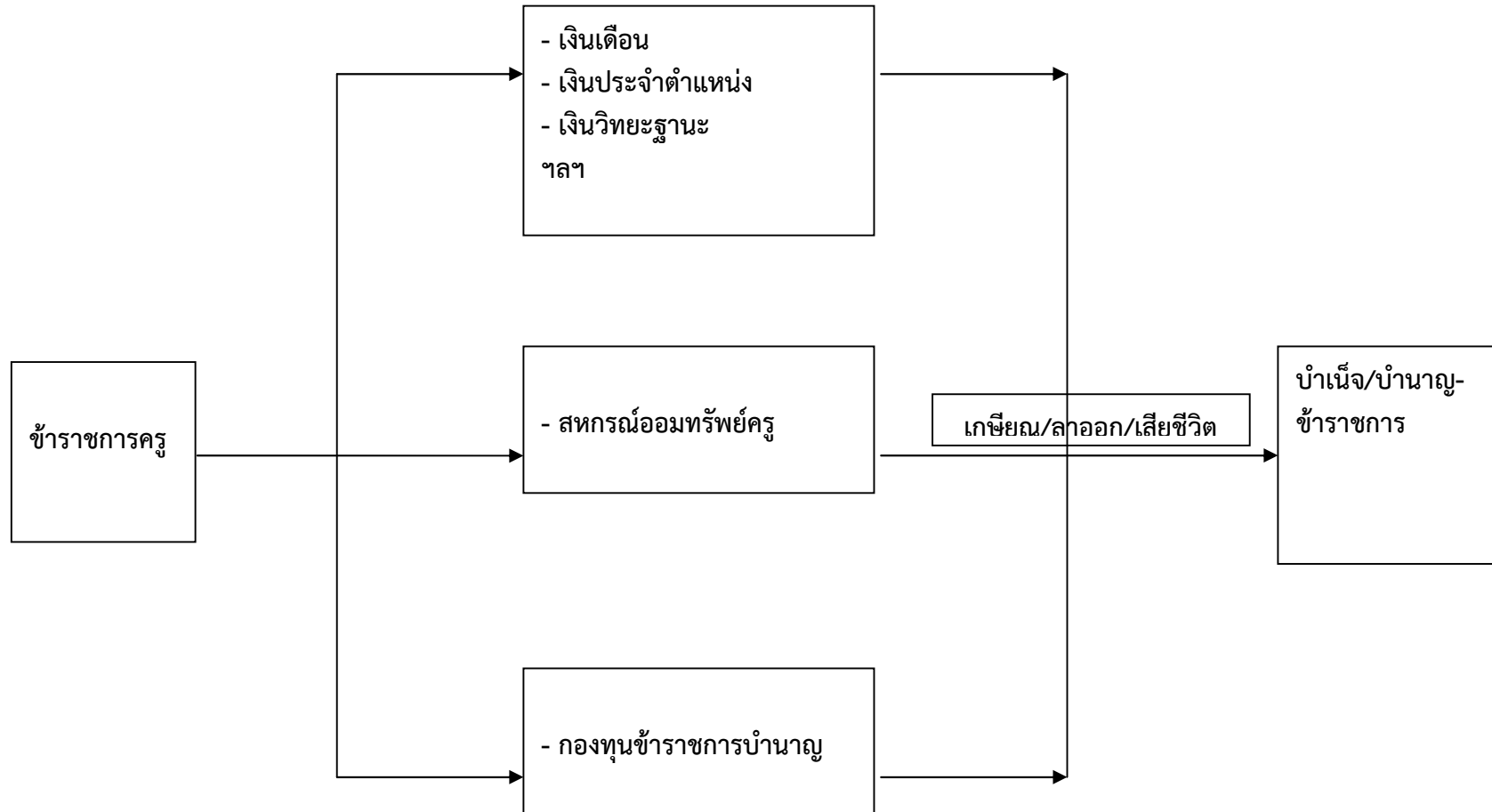
- สูญเสียแขนหรือขา ๒ ข้าง ตั้งแต่ข้อมือหรือข้อเท้าขึ้นไป จ่ายไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
 - สูญเสียแขนหรือขา ข้างเดียว ตั้งแต่ข้อมือหรือข้อเท้าขึ้นไป จ่ายไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท
 - สูญเสียตาทั้งสองข้าง จ่ายไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
 - สูญเสียตาข้างเดียว จ่ายไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท
 - นิ้วมือหรือนิ้วเท้าขาดเกินกว่าหนึ่งข้อขึ้นไป นิ้วใดนิ้วหนึ่ง จ่ายนิ้วละไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท แต่ทั้งนี้ จ่ายสูงสุดไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท
 - ในกรณีนิ้วมือหรือนิ้วเท้าไม่ว่านิ้วใดขาดไม่ถึงหนึ่งข้อ แต่ขาดเกินกว่าโคนเล็บขึ้นไป จ่ายนิ้วละไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท แต่ทั้งนี้จ่ายสูงสุดไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท
 - ในกรณี อวัยวะอื่น ๆ ให้คณะกรรมการดำเนินการ เป็นผู้พิจารณานุมัติเป็นราย ๆ ไป
- ๒) ในกรณี อวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดไม่ขาดหาย และต้องพักรักษาตัวเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒๑ วัน ให้จ่ายไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้
- แขนหักหรือขาหัก ทั้ง ๒ ข้าง จ่ายไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท
 - แขนหักหรือขาหัก ข้างเดียว จ่ายไม่เกิน ๒,๕๐๐ บาท
 - นิ้วมือหรือนิ้วเท้าหัก จ่ายนิ้วละไม่เกิน ๕๐๐ บาท แต่ทั้งนี้จ่ายสูงสุดไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท
- ๓) การจ่ายเงินสงเคราะห์ตามที่กำหนด สหกรณ์จะจ่ายรายการที่สูงสุดเพียงรายการเดียว

หมายเหตุ : สมาชิกสามารถขอรับสวัสดิการที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หรือสวัสดิการภาคีต่อองค์กรอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น

๑๒.๓.๙ ทุนสวัสดิการเพื่อสงเคราะห์การทำศพสมาชิก

สหกรณ์จัดสวัสดิการสงเคราะห์สมาชิกถึงแก่กรรม เป็นเงินสวัสดิการที่สหกรณ์จ่ายช่วยเหลือเมื่อสมาชิกถึงแก่กรรม โดยทายาทจะได้รับเงินสงเคราะห์ ตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก

สรุปแผนผังรูปแบบและโครงสร้างสวัสดิการข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

แผนภาพที่ ๒-๖ สรุปแผนผังรูปแบบและโครงสร้างสวัสดิการข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๑๓. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พลเรือตรีหญิงอรุณี บุณนาค ได้กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมของกองทัพเรือเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของกองทัพเรือ แนวทางการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ระดับปฏิบัติซึ่งหมายถึงกำลังพลกองทัพเรือต้องมีการเตรียมตัวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ในหลายๆด้าน เช่นด้านที่อยู่อาศัย ด้านรายได้รายจ่าย งานอดิเรก เป็นต้น และต้องมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดีคือ การออกกำลังกาย การบริโภคอาหารที่ถูกต้อง การงดการดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และการงดสูบบุหรี่ ด้านนโยบาย ควรมีการทบทวนยุทธศาสตร์กองทัพเรือในการปรับปรุงโครงสร้างและการจัดอัตรากำลังให้เหมาะสมมีนโยบายการส่งเสริมให้กำลังพลมีสุขภาพที่ดีและทบทวนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการด้านกำลังพลผู้สูงอายุ เพื่อเป็นหลักประกันที่มั่นคงในสวัสดิการและความเป็นอยู่ที่ดีของกำลังพลต่อไป

พลอากาศตรี อนาวิน ภิรมย์รัตน์ ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารอากาศ จึงสมควรที่จะต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่และพัฒนาไปอย่างไม่หยุดยั้ง ทั้งในด้านการศึกษ การส่งเสริมสนับสนุนด้านสวัสดิการเพื่อคุณภาพชีวิต และสร้างขวัญกำลังใจให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ถึงแม้ว่าข้าราชการทหารอากาศจะมีรายได้ไม่มากนัก เมื่อเทียบกับเอกชนหรือผู้ที่ทำงานรัฐวิสาหกิจ แต่ทหารอากาศก็มีสวัสดิการช่วยเหลือ ซึ่งก็ยังไม่พอเพียงแก่การทำให้ข้าราชการทหารอากาศ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามสถานการณ์ในปัจจุบันได้ ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะได้มีการปรับเงินเดือนให้ข้าราชการแต่ก็ยังไม่พอเพียง ดังนั้นหนทางปฏิบัติที่ทำให้คุณภาพชีวิตของข้าราชการทหารอากาศดีขึ้น และยังยืนจึงจำเป็นจะต้องดำเนินการจัดวางระบบของการจัดสวัสดิการใหม่ โดยให้ข้าราชการทหารอากาศ มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการร่วมกันโดยการจัดสวัสดิการให้ลักษณะอื่นที่อยู่ นอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้อันที่จะนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงกลาโหม ที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิต ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการทหารอากาศให้มีความสุข ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติและกองทัพอากาศ

นาวาอากาศเอก อำนวย สมวงศ์ ได้กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่ขอข้าราชการทหาร หลังเกษียณอายุราชการ : กรณีศึกษากองทัพอากาศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย ปัญหา และอุปสรรค รวมทั้งแนวทางที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของข้าราชการทหารอากาศก่อนเกษียณอายุราชการ เพื่อให้ข้าราชการมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองภายหลังเกษียณอายุราชการ จากการวิจัยสรุปได้ว่า เรื่องที่อยู่อาศัยมีความสำคัญมากในการดำรงชีวิต ซึ่งในปัจจุบันที่อยู่อาศัยมีราคาสูง ปัญหาพื้นฐานของทางข้าราชการที่ไม่สามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ มาจากเงินเดือนของข้าราชการที่ได้รับค่อนข้างน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายแต่ละเดือน มีผลทำให้ข้าราชการไม่มีเงินออมสะสมที่จะไปดำเนินการซื้อบ้านได้ บางส่วนมีภาระหนี้สินทั้งในและนอกระบบ อีกทั้งบ้านพักข้าราชการที่จัดให้ก็มีความสะดวกสบาย ทั้งในเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ การเดินทาง รวมทั้งยังลดภาระค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียในแต่ละเดือน แต่อย่างไรก็ตามข้าราชการ

เองก็ควรให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย เนื่องจากส่งผลกระทบต่อที่จะเกิดขึ้นในภายหลังเกษียณอายุแล้วนั้นจะมีมากทั้งในส่วนตัวข้าราชการเองที่จะต้องย้ายออกจากบ้านพักของทางราชการ ไม่ได้กำหนดเวลา ซึ่งจะมีผลกระทบต่อผู้ที่จะเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทหารในลำดับต่อไป ด้วย จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้เสนอแนวคิด และทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง เพื่อให้ข้าราชการได้มีการวางแผนในการริเริ่มหาที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองระหว่างรับราชการ รวมทั้งส่วนราชการควรมีแนวทาง และมาตรการที่จะต้องให้ความช่วยเหลือข้าราชการที่เหมาะสมด้วยเช่นกัน

แสนคำนึ่ง ตรีฤกษ์ฤทธิ๑, ชีพสุมน รังสยาร, และอภิญา หิรัญวงษ์ คุณภาพชีวิต และการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการครู จังหวัดชลบุรี Quality of Life and Retirement Preparation of School Teachers in ChonBuri Province การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของข้าราชการครูจังหวัดชลบุรี การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการครูจังหวัดชลบุรี และความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตและการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการครูจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูจังหวัดชลบุรีที่มีอายุ ๕๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๓๒๕ คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ สหสัมพันธ์ และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการครู จังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย ๕๒.๖๙ ปี และมีรายได้เฉลี่ย ๓๓,๗๙๔.๓๔ บาทต่อเดือน เกือบสามในห้าให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุอยู่ในระดับสูง ส่วนผลการศึกษาค่าคุณภาพชีวิตราย บุคคล พบว่าประมาณครึ่งหนึ่งมีคุณภาพชีวิตโดยภาพ รวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสัมพันธภาพทางสังคม อยู่ในระดับดี ส่วนการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ พบว่ามากกว่าสองในสามเล็กน้อยมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านทรัพย์สินและเงินทอง อยู่ในระดับดี ส่วนการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านกิจกรรมและการใช้เวลาว่างอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิต และการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของข้าราชการครูจังหวัดชลบุรี พบว่าการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตโดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุด้านจิตใจ และด้านร่างกายมีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพชีวิตโดยภาพรวมของข้าราชการครูจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๑ คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ข้าราชการครู

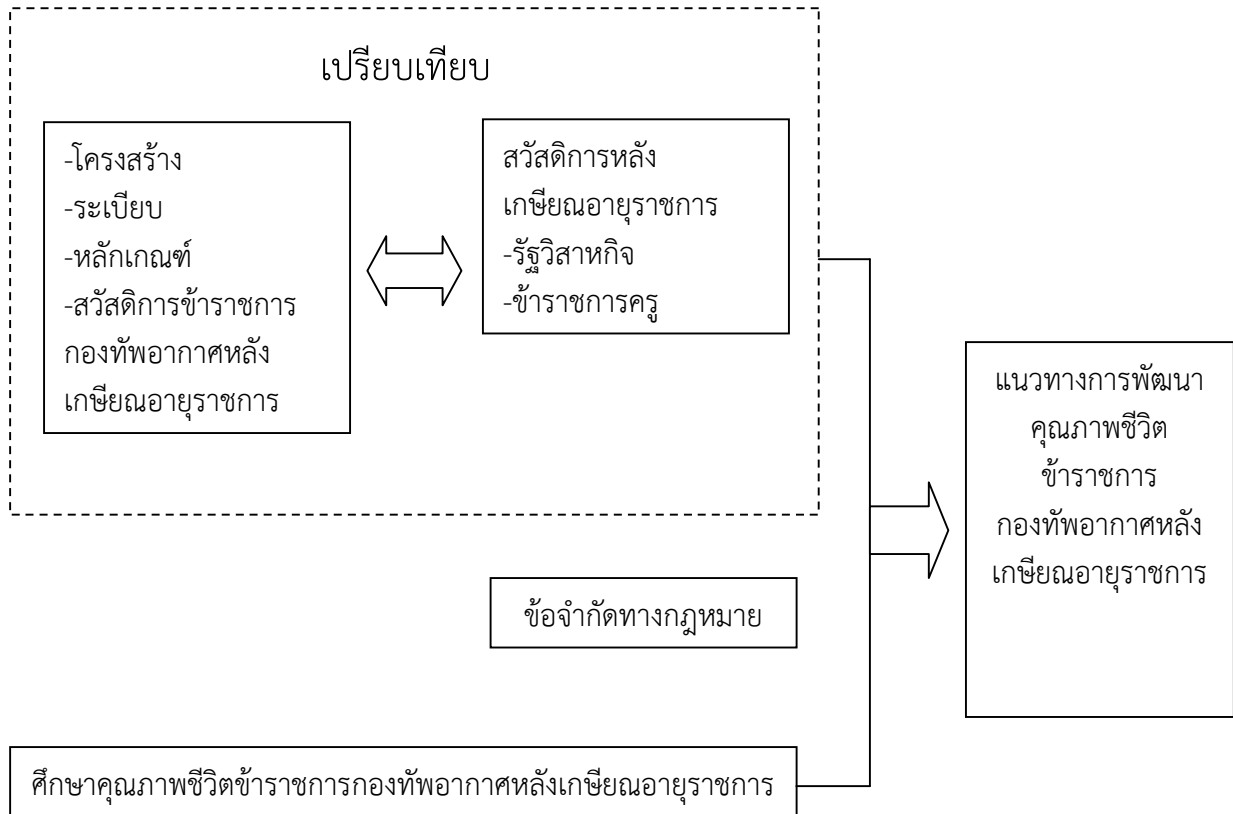
นางสาววรรรณ ชัยชื่อ ได้ทำการวิจัยว่า การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุราชการทหารประจำการ ณ กรมทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑. เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ๒. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

กับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุราชการของข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ในด้านการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัย การเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกาย การเตรียมความพร้อมด้านจิตใจ และการเตรียมความพร้อมด้านเวลา ๓. เพื่อเปรียบเทียบระดับการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุราชการของทหารกองประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ๑. ในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยในการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุในระดับมาก ๒. ปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุราชการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ ในขณะที่เพศและสถานภาพที่แตกต่างกันส่งผลกระทบต่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน ๓. ข้าราชการทหารบกประจำการ ณ กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร ได้จัดระดับความสำคัญในด้านการเตรียมความพร้อมด้านการเงิน การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยในระดับเตรียมความพร้อมก่อนมาก

นางสาวชมพูนุท พรหมภักดี การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ของประเทศไทย กล่าวว่าปัจจุบันสังคมไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรครั้งสำคัญ คือ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยสัดส่วนจำนวนประชากรในวัยทำงานและวัยเด็กลดลง เนื่องจากอัตรา การเกิดและอัตราการตายของประชากรลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชากรไทยโดยเฉลี่ยมีอายุยืนยาวขึ้น ซึ่งสถานการณ์ของประเทศไทยก็ดำเนินไปเช่นเดียวกับนานาประเทศ กล่าวคือ การดำเนินนโยบาย ด้านประชากรและการวางแผนครอบครัวที่ประสบผลสำเร็จ ตลอดจนความก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้คนไทยมีสุขภาพดีมีอายุยืนยาวขึ้น และมีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น มีความรู้และทักษะในการป้องกันและดูแลสุขภาพ ตลอดจนการวางแผนครอบครัวที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลสำเร็จดังกล่าวทำให้ภาวะการณ้เจริญพันธุ์และอัตราการเกิดมีแนวโน้ม ที่ลดลง จนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างของประชากร กล่าวคือ ประชากรที่อยู่ในวัยสูงอายุ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานมีแนวโน้มที่ลดลง องค์การสหประชาชาติ (UN) ได้นิยามว่า ประเทศใดมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป เป็นสัดส่วนเกิน ๑๐% หรืออายุ ๖๕ ปีขึ้นไป เกิน ๗% ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวเข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุ (Aging Society) และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) เมื่อสัดส่วนประชากร อายุ ๖๐ ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็น ๒๐% และอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็น ๑๔ % โดยประเทศไทย ได้นิยามคำว่า “ผู้สูงอายุ” ไว้ใน พระราชบัญญัติผู้สูงอายุพ.ศ.๒๕๔๖ ว่าหมายถึง “ผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป” การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของประชากรในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เป็นประเด็นที่ได้รับ ความสนใจกันเป็นอย่างมากทั้งในระดับชาติและในระดับโลก เนื่องจากมีผลกระทบอย่างกว้างขวาง ในระดับมหภาค ได้แก่ ผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) รายได้ต่อหัวของประชากร การออม และการลงทุน งบประมาณของรัฐบาล การจ้างงานและผลิตภาพของแรงงาน และระดับจุลภาค ได้แก่ผลต่อตลาดผลิตภัณฑ์และบริการด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเงินและด้านสุขภาพ การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนสำคัญที่ต้องการการวางแผน อย่างเป็นระบบและเริ่มดำเนินการล่วงหน้า เนื่องจากมาตรการต่างๆ หลายประการล้วนแล้วแต่ต้องใช้เวลาในการดำเนินการกว่าจะเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไว้ว่าควรมีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการออมส่วน

บุคคล ได้แก่ ๑. ส่งเสริมการทำงานอย่างต่อเนื่องของแรงงานที่มีอายุมากให้สามารถพึ่งตนเองได้ ๒. ส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น สร้างโอกาสทางอาชีพให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย และลดรายจ่ายแก่ประชาชน ๓. ส่งเสริมสร้างจิตสำนึกการออม ๔. เพิ่มประสิทธิภาพกลไกทางการเงินในการจัดทำมาตรการส่งเสริมการออมแตกต่างกัน ตามกลุ่มเป้าหมาย ๕. พัฒนาระบบบำนาญภาครัฐ เช่น นโยบายลดหย่อนภาษีด้านการสะสมเงิน สนับสนุนเพิ่มบทบาทสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ เป็นต้น ๖. การสร้างความเข้มแข็งของโครงข่ายคุ้มครองทางสังคม เพื่อช่วยเหลือกลุ่มที่ไม่สามารถออมได้ หรือมีการออมเงิน โดยส่งเสริมให้องค์กรชุมชนจัดสวัสดิการให้ครอบคลุมประชากรกลุ่มดังกล่าว แทนส่งเสริมการออม

๘. กรอบความคิดของการวิจัย

แผนภาพที่ ๒-๗ กรอบความคิดของการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ กรมสวัสดิการทหารอากาศ

กรมสวัสดิการทหารอากาศ มีหน้าที่อำนาจการและดำเนินการเกี่ยวกับการสวัสดิการ การสงเคราะห์และการกีฬาแก่กำลังพลและครอบครัวกับมีหน้าที่กำหนดแนวทางควบคุมและ ประเมินผลเกี่ยวกับการฝึกศึกษาและการตรวจตราในสายวิทยาการด้านสวัสดิการของกำลังพล กองทัพอากาศ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าภารกิจของสวัสดิการทหารอากาศครอบคลุมในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวันไม่ว่าเป็นเรื่องความเป็นอยู่ การนันทนาการ การกีฬา การช่วยเหลือด้านสงเคราะห์ ผู้ที่ ได้รับความเดือดร้อน การจัดการเรื่องทุนการศึกษา การจัดให้มี เครื่องอุปโภคบริโภคโดยการนำ สินค้าเข้ามาจำหน่ายในราคาสวัสดิการ การจัดเรื่องอาหารการกิน การจัดงานสังคมพบปะสังสรรค์ การให้บริการด้านน้ำดื่ม ตลอดจนบริการด้านซักผ้ารีดผ้า จนกระทั่งเมื่อถึงแก่กรรมยังมีสถานที่ สำหรับทำพิธีศพและพิธีกรรมอื่นๆ ซึ่งงานเหล่านี้เป็นงานด้านสวัสดิการทั้งสิ้น อันจะก่อให้เกิดขวัญ และกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน อันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพในด้านการทำงานของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ ของกองทัพอากาศ

กรมการเงินทหารอากาศ

กรมการเงินทหารอากาศ มีหน้าที่อำนาจการ ควบคุม กำกับการพัฒนา และดำเนินงาน ด้านการเงิน ของกองทัพอากาศ กับมีหน้าที่จัดการความรู้ ควบคุม ประเมินผล และตรวจตรากิจการ ในสายวิทยาการการเงิน

กองเงินเดือนและค่าจ้าง มีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ และควบคุมเกี่ยวกับการจัดทำ ฐานข้อมูลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ การขออนุมัติอัตราถือจ่ายเงินเดือนและค่าจ้าง กองทัพอากาศ การเบิกจ่ายเงินเดือน และค่าจ้าง เงินประจำตำแหน่ง การเบิกเงินค่าตอบแทน พนักงานราชการ การเบิกจ่ายเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ การเบิกจ่ายเงินสมทบ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับลูกจ้าง การเบิกจ่ายเงินสมทบกองทุนประกันสังคมพนักงานราชการ

การรับรองเงินเดือน การหักภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และมีหน้าที่เบิกจ่ายเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ และเงินสวัสดิการข้าราชการของข้าราชการนอกประจำการ ที่ขอรับเงินทางกองทัพอากาศ

กองบริหารการเงิน มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับ เบิกจ่ายเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ เงินช่วยเหลือรายเดือน ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ เงินช่วยพิเศษ เงินค้างจ่าย เงินสวัสดิการการศึกษาบุตร และเงินสวัสดิการการรักษาพยาบาล จัดทำทะเบียนฐานข้อมูล ตรวจสอบหลักฐานการขอเบิกเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ และเงินสวัสดิการต่างๆ รวมทั้งดำเนินงานเกี่ยวกับการรับ-จ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน จัดทำบัญชีเงิน การจัดทำทะเบียนหลักฐานทางการเงิน และรายงานสถานภาพการเบิกจ่ายเงินของเงินนอกงบประมาณประเภทที่ ๒ รวมทั้งเก็บรักษาเอกสาร และหลักฐานทางการเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทาง

๑. ความรู้ด้านการเงิน สำหรับข้าราชการเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ

เบี้ยหวัด หมายถึง เงินตอบแทนความชอบที่รับราชการมา ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือนให้แก่ นายทหารชั้นสัญญาบัตร และนายทหารชั้นประทวนที่ออกจากราชการและยังอยู่ในกองหนุน โดยจ่ายถึงวันครบ กำหนดรับเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่า ด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ.๒๔๙๕

บำเหน็จ หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบ ที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายครั้งเดียว ไม่มีสิทธิรับเงินสวัสดิการใดจากทางราชการอีก ทายาทไม่มีสิทธิในเงินบำเหน็จตกทอด เงินช่วยพิเศษ

บำนาญ หมายความว่า เงินตอบแทนความชอบ ที่ได้รับ ราชการมาซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการจากทางราชการ (ค่ารักษาพยาบาล, ค่าเล่าเรียนบุตร) ทายาทมีสิทธิในเงินบำเหน็จตกทอด เงินช่วยพิเศษ

เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่า เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณประเภท เงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการ รวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชา เงินเพิ่มการสู้รบ เงินเพิ่มพิเศษรายเดือนตามข้อบังคับ กท.

บำเหน็จบำนาญปกติ ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ

บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน

- ให้แก่ข้าราชการ ซึ่งออกจากราชการเพราะ เลิก หรือยุบ ตำแหน่ง หรือมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด

- ทหารซึ่งออกประจำกองหนุนเบี้ยหวัด (ย้ายประเภท)

บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ

ให้แก่ข้าราชการ ผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไป

บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ

- กรณีเกษียณอายุราชการ (ทางราชการให้ออก)

- กรณีอายุบุคคลครบ ๕๐ ปีบริบูรณ์แล้วลาออก

บำเหน็จบำนาญเหตุราชการนาน

- ข้าราชการมีเวลาราชการ ไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์แล้ว ลาออก “รับบำนาญ” ทันที

๒. ข้อพึงระมัดระวังสำหรับข้าราชการฯ ลาออก

- ไม่เข้าเหตุใดเหตุหนึ่ง มีเวลาราชการ ๑๐ ปี แต่ไม่ถึง ๒๕ ปี จะได้รับ “บำเหน็จ” เท่านั้น

- ไม่เข้าเหตุใดเหตุหนึ่ง มีเวลาราชการรวมไม่ถึง ๑๐ ปี จะ “ไม่ได้รับทั้งบำเหน็จหรือบำนาญ

๓. สิทธิในการขอบำเหน็จบำนาญ มีอายุความ ๓ ปี

บำเหน็จตกทอด หมายถึง เงินที่รัฐจ่ายเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ ทายาทของ ข้าราชการ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด หรือ ผู้รับบำนาญที่เสียชีวิต ซึ่งจ่ายเป็นเงินก้อนครั้งเดียว

บำเหน็จดำรงชีพ หมายถึง เงินที่รัฐจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือ การดำรงชีพ โดยจ่ายเป็น เงินก้อน ทั้งนี้ เป็นไปตาม กฎกระทรวง กำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ พ.ศ. ๒๕๖๔ และกฎกระทรวง กำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑

บำนาญพิเศษ หมายถึง เงินที่จ่ายให้แก่ข้าราชการ พลทหาร กองประจำการ หรือ บุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหม กำหนด

- กรณีได้รับอันตรายจนพิการหรือป่วยเจ็บถึงทุพพลภาพจนไม่ สามารถรับราชการต่อไปได้ (จ่ายเจ้าตัว)

- กรณีถึงแก่ความตายเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่ ซึ่งจ่าย ให้แก่ทายาทของ บุคคลดังกล่าว เป็นรายเดือน

สหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการกองทัพอากาศ

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยการรับฝากออมทรัพย์และเงินฝาก ประจำ พ.ศ.๒๕๒๖

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินและกู้สามัญ พ.ศ. ๒๕๒๖(แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๓๑)

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยเงินกู้พิเศษ พ.ศ.๒๕๓๑

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยการรับจ่ายและการรักษาเงินของ สหกรณ์ พ.ศ.๒๕๒๖

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยการโอนสมาชิกระหว่างสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๒๖

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการกองทัพอากาศ จำกัด ว่าด้วยการใช้ เงินกองทุนสวัสดิการของสมาชิก(ฉบับที่๒)พ.ศ.๒๕๕๙

ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการกองทัพอากาศ จำกัด ว่าด้วยการใช้เงินกองทุน สวัสดิการของสมาชิก พ.ศ.๒๕๕๒

สหกรณ์จะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้กับสมาชิกครบ ๖๐ ปี การนับอายุการเป็นสมาชิก ให้นับเฉพาะเวลาที่สมาชิกติดต่อกันเป็นครั้งสุดท้ายและให้นับเป็นปีเศษของปีหากครบ ๖ เดือน ให้นับเป็น ๑ ปี ยกเว้นกรณีที่สมาชิกได้รับคำสั่งย้ายไปรับราชการในหน่วยใหม่ และขอโอนสภาพการ เป็นสมาชิกไปเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ของหน่วยนั้น เมื่อย้ายสังกัดกลับมายังหน่วยที่เป็น

สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการกองทัพอากาศ จำกัดและสมัครพร้อมทั้งโอนสภาพการเป็นสมาชิกมายังสหกรณ์ออมทรัพย์กองทัพอากาศ จำกัด การนับอายุการเป็นสมาชิกให้นับต่อเนื่องจากการเป็นสมาชิกครั้งก่อน

สมาชิกที่เกษียณอายุราชการ สมาชิกยังคงเป็นสมาชิกของสหกรณ์ต่อไป โดยมีต้องส่งเงินเดือน แต่จะขอซื้อหุ้นเพิ่มเมื่อใดก็ได้ เงินปันผลสหกรณ์จะโอนเข้าบัญชีเงินฝากของสมาชิกราชการทหารไทย จำกัด สาขาใดก็ได้ในกรุงเทพฯ สมาชิกมีสิทธิกู้เงินได้ไม่เกิน ๙๐ % ของทุนที่สมาชิกมี

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ประเทศไทยเริ่มมีระบบบำนาญมาตั้งแต่รัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) โดยพระองค์ทรงมีพระราชดำริว่า “ราชการบ้านเมืองมีมากขึ้นกว่าเดิม แม้จะเพิ่มเงินเดือนให้มากขึ้นก็ตาม แต่ข้าราชการมีหน้าที่ต้องรับราชการเต็มเวลา ใครก็ได้ มีโอกาสที่จะสะสมทรัพย์ไว้ เลี้ยงตน เมื่อแก่ชรา หรือทุพพลภาพ” จึงได้กำหนดให้มีบำเหน็จบำนาญไว้เลี้ยงชีพยามที่ออกจากงานขึ้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการตราพระราชบัญญัติเพื่อบำเหน็จบำนาญเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๔ เรียกว่า “พระราชบัญญัติเพื่อบำนาญรัตนโกสินทร์ศก ๑๒๐” และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม จนเป็นพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ลักษณะสำคัญของระบบบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๔๙๔ คือ การให้นำหน้าผลตอบแทนแก่ ข้าราชการเมื่อออกจากงาน

๑. บทบาทและหน้าที่

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) คือกองทุนที่จัดขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ (พระราชบัญญัติ กบข.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- เป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญและประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อ

- ส่งเสริมการออมของสมาชิก

- จัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่สมาชิก กบข. มีสถานะเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณโดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ กบข. และมีหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไป

จ) ด้านลงทุน : กบข. มีหน้าที่ดูแลบริหารเงินออมของข้าราชการสมาชิก โดยนำเงินที่รับจากสมาชิกและส่วนราชการไปลงทุน เพื่อสร้างผลตอบแทนเฉลี่ยระยะยาวที่เหมาะสมสูงกว่าเงินเพื่อภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ตามวัตถุประสงค์และนโยบายการลงทุนที่กำหนดใน พ.ร.บ. กบข.

จ) ด้านสมาชิก : กบข. มีหน้าที่บริหารฐานข้อมูลบัญชีสมาชิก การจัดสรรผลประโยชน์จากการลงทุน การประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้แก่สมาชิกรวมถึงการจ่ายเงินและผลประโยชน์คืนให้สมาชิกแก่สมาชิกเมื่อพ้นสมาชิกภาพ

๒. เงินกองทุนของ กบข.

กบข. ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อบริหารเงินกองทุนที่เป็นเงินออมของข้าราชการและเงินที่รัฐในฐานะนายจ้างส่งเข้ากองทุนเพื่อเป็นสวัสดิการและหลักประกันใน วยเกษียณให้แก่ข้าราชการที่เป็นสมาชิก โดยเงินของกองทุน กบข. ประกอบด้วย

- **เงินประเดิม** คือ เงินที่รัฐนำส่งเข้าบัญชีสมาชิก กบข. ที่เป็นข้าราชการอยู่ก่อนวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๐ เพื่อชดเชยเงินบำนาญที่ลดลง ทั้งนี้ สมาชิก กบข. จะมีสิทธิขอรับเงินประเดิมได้เมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพ และเลือกรับบำนาญเท่านั้น

- **เงินชดเชย** คือ เงินที่รัฐนำส่งเข้ากองทุนเป็นประจำทุกเดือน โดยจ่ายเพิ่มให้แก่สมาชิก กบข. เพื่อชดเชยสูตรบำนาญที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งขณะนี้อยู่ในอัตราร้อยละ ๒ ของเงินเดือนสมาชิก ทั้งนี้ สมาชิก กบข. จะมีสิทธิได้รับเงินชดเชยต่อเมื่อสิ้นสุดสมาชิกภาพและเลือกรับบำนาญเท่านั้น

- **เงินสะสม** คือ เงินที่สมาชิกสะสมเข้ากองทุนเป็นประจำเดือน ซึ่งขณะนี้อยู่ในอัตราร้อยละ ๓ ของเงินเดือนสมาชิก ซึ่งเงินเดือนดังกล่าวไม่รวมถึงเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนหรือเงินเพิ่มอย่างอื่น

- **เงินสมทบ** คือ เงินที่รัฐสมทบเข้ากองทุนให้สมาชิก กบข. ที่สะสมเงินเข้ากองทุนเป็นประจำทุกเดือน ซึ่งขณะนี้อยู่ในอัตราร้อยละ ๓ ของเงินเดือนสมาชิก

- **เงินสำรอง** คือ เงินที่รัฐจัดสรรเงินงบประมาณส่งเข้ากองทุนเพื่อเป็นเงินสำรองสำหรับจ่ายบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าราชการในยามที่เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยรัฐต้องจัดสรรเงินงบประมาณเป็นเงินสำรองเข้ากองทุนเป็นรายปี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จ บำนาญข้าราชการประจำปี จนกว่าเงินสำรองและดอกผลจะมีจำนวน ๓ เท่าของงบประมาณรายจ่ายบำเหน็จบำนาญข้าราชการประจำปี

- **เงินกองกลาง** คือ เงินบริจาค เงินตามบัญชีเงินรายบุคคลที่ไม่มีผู้รับเป็นเงินส่วนกลางที่มีชื่อของสมาชิกคนใด

- **เงินสะสมส่วนเพิ่ม** คือ เงินที่สมาชิกแจ้งความประสงค์สะสมเพิ่มจากอัตราปกติที่กำหนดไว้ โดยสมาชิกสามารถส่งเงินสะสมเพิ่มได้ในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๒ ของเงินเดือน ซึ่งเมื่อรวมกับเงินสะสมเดิมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้วต้องไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของเงินเดือนแต่รัฐจะยังคงสมทบเงินในอัตราร้อยละ ๓ เช่นเดิม

๓. สมาชิกพ้นสภาพ/เกษียณ เหตุสิทธิในการขอรับเงินคืนในกรณีต่างๆ

บริการตรวจสอบสิทธิประโยชน์ที่สมาชิก กบข. ได้รับเมื่อออกจากราชการด้วยเหตุต่างๆ รวมถึงข้อแนะนำเกี่ยวกับเอกสารหลักฐานการขอรับเงินจาก กบข. ในแต่ละกรณี

รูปแบบและลักษณะของโครงสร้างขององค์กรในการให้บริการของข้าราชการ กองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ(ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ) ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ

ปัจจุบันนี้ คำว่า “One Stop Service” คงเป็นคำที่หลาย ๆ ท่านได้ยินจนคุ้นหู ในแทบทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนก็ตาม ต่างให้ความสำคัญกับคำๆ นี้เป็นอย่างมาก กล่าวคือเป็นการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ โดยการนำงานบริการทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบมารวมอยู่ในสถานที่แห่งเดียวกัน เป็นลักษณะของการส่งต่องานระหว่างกัน และเสร็จสิ้นในจุดให้บริการเพียงจุดเดียว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริการแก่ผู้มาติดต่อสะดวกและรวดเร็วขึ้น

กองทัพอากาศ โดยอดีตผู้บัญชาการทหารอากาศ (พล.อ.อ.ประจัน จันทอง) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญข้างต้น จึงมีแนวคิดรวมการให้บริการด้านสิทธิกำลังพล ด้านสวัสดิการ และด้านการเงิน แก่ข้าราชการนอกประจำการ และทายาทเพื่อให้เข้าถึงบริการอย่างสะดวกและรวดเร็ว เบ็ดเสร็จในจุดบริการเดียวกัน เพราะเดิมนั้นข้าราชการนอกประจำการและทายาท เมื่อมาติดต่อขอรับสิทธิในเรื่องหนึ่งเรื่องใดแล้ว ต้องมาติดต่อหลายที่หลายแห่ง บางที่พบว่าที่จอดรถอยู่ไกล ขณะที่บางแห่งต้องขึ้นลงบันไดทำให้ไม่สะดวกต่อการมาขอรับบริการ กอปรกับกองทัพอากาศยังได้ตระหนักถึงความสำคัญมาโดยตลอดว่า เมื่อครั้งที่ข้าราชการแต่ละท่านยังรับราชการอยู่ ได้เสียสละและอุทิศตนต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเต็มความสามารถ และหลังจากที่ท่านครบเกษียณอายุราชการไปแล้ว ยังฝากผลงานไว้เป็นคุณูปการแก่กองทัพอากาศตลอดมา จึงสมควรได้รับการดูแล อำนวยความสะดวกในการติดต่อเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ดังกล่าว ตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นนโยบายอดีตผู้บัญชาการทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๕๖ (พล.อ.อ.ประจัน จันทอง) จึงกำหนดการบูรณาการงานด้านสิทธิต่าง ๆ อาทิ การรวมงานรวมคนไว้ในที่แห่งเดียวกันขึ้นเดียวกัน ตามแนวความคิดการให้บริการแบบ “One Stop Service” ข้างต้น โดยใช้ชื่อว่า “ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กองทัพอากาศ” เริ่มให้บริการตั้งแต่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม อนุมัติเมื่อ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยให้แกไขอัตรา ทอ.๕๒ และจัดตั้ง “ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ” อย่างเป็นทางการ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นหน่วยขึ้นตรงกับกรมกำลังพลทหารอากาศ โดยมี พล.อ.ท. วิเชียร ธรรมมาธร อดีตเจ้ากรมกำลังพลทหารอากาศ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ และ น.อ.ชูพงศ์ อารีประชาภิรมย์ เป็นผู้อำนวยการศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ ซึ่งมีภารกิจในการอำนวยความสะดวก ประสานงาน กำกับดูแล และดำเนินการด้านสิทธิกำลังพล การเงิน และสวัสดิการ ของข้าราชการนอกประจำการกองทัพอากาศและทายาท รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้ข้าราชการนอกประจำการและทายาท สามารถเข้าใช้บริการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

จากภารกิจข้างต้น ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ ได้วางแนวทางการปฏิบัติงานและการให้บริการ แก่ข้าราชการนอกประจำการและทายาทในเรื่องต่าง ๆ มากมาย อาทิ การรับรายงานตัวเพื่อขอรับเงินเบี้ยหวัดบำนาญ การขอเบิกเงินสวัสดิการ

การรักษาพยาบาล สวัสดิการการศึกษาบุตร การแจ้งข้อมูลบุคคลในครอบครัวเพื่อขอรับสิทธิจ่ายตรง การรักษาพยาบาล การขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพกรณีผู้รับบำนาญมีอายุตั้งแต่ ๖๕ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป การย้ายประเภทนายทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดเพื่อขอรับบำเหน็จบำนาญ การขอมีบัตรทหารผ่านศึก การฉกฉวยที่ดินสงเคราะห์ การฉกฉวยสถาน การขอไฟฟ้าพระราชทานเพลิงศพ การขอหนังสือรับรองในกรณีต่าง ๆ อาทิ การขอรับหนังสือรับสิทธิในบำเหน็จตกทอดเพื่อเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงิน จากสถาบันการเงิน การขอหนังสือรับรองรายได้ การขอหนังสือรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล การขอ หนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย การขอหนังสือรับรองสถานภาพการเป็นข้าราชการบำนาญ และการ ขอหนังสือขอสอบสวนทนายท รวมไปถึงการให้บริการแก่ทายาทของข้าราชการนอกประจำการที่ เสียชีวิตในการขอรับเงินบำเหน็จตกทอด และเงินช่วยพิเศษ เป็นต้น

ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้าราชการนอกประจำการและทายาท ควรได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมอื่น ๆ จากที่ทางราชการ กำหนด จึงประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ของทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อมาให้บริการด้านต่าง ๆ อาทิ การบริการด้านการให้คำแนะนำในการให้กู้เงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ โดยนำสิทธิในบำเหน็จ ตกทอดใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงิน บริการการจองที่พักสถานที่ท่องเที่ยวของกองทัพอากาศ บริการโครงการการท่องเที่ยว บริการโครงการประกันชีวิต และบริการรับชำระภาษีเงินได้จาก สำนักงานสรรพากร เป็นต้น เพื่อให้ข้าราชการนอกประจำการสามารถใช้บริการได้เบ็ดเสร็จในจุดเดียว

ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ ได้ปลูกฝังจิตสำนึกของ เจ้าหน้าที่ทุกคนให้มีจิตบริการ ถึงแม้จะรู้ว่าข้าราชการนอกประจำการและทายาททุกท่านสามารถดูแล ตัวเองได้ก็ตาม แต่เราก็อยากช่วยบริการท่าน โดยคำนึงอยู่เสมอว่า “ไม่ว่าเวลาจะล่วงเลยไปนานเท่าใด กองทัพอากาศก็ไม่เคยลืมว่า ครั้งหนึ่งท่านคือบุคคลที่ได้ทำงานเพื่อกองทัพอากาศด้วยความเต็มใจ เรา พร้อมจะยืนหยัดเพื่อทำหน้าที่ดูแลทุกข์สุขของท่าน รวมทั้งทายาทของท่านผู้เสียสละแม้ชีวิตเพื่อ กองทัพอากาศตลอดไป ทางศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ ฯ ได้จัดการปรับปรุงพื้นที่ในการรองรับ การบริการ และเพิ่มห้องรับรองให้กับผู้บังคับบัญชาระดับสูงที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว อีกทั้งยัง ประสานงานกับโรงพยาบาลภูมิพลฯ ให้จัดเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลให้กับผู้ติดต่อ โดยแบ่งการบริการออกเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับที่ ๑ คือการให้บริการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ระดับที่ ๒ คือการให้บริการกับผู้ป่วยที่มี อาการหนัก(กรณีฉุกเฉิน) โดยทางศูนย์จะประสานเรียกรถพยาบาล และในแผนพัฒนาในอนาคตทาง ศูนย์ฯ จะจัดพื้นที่จัดให้บริการทางการแพทย์อย่างถาวร อีกทั้งเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมในการเข้าสู่ยุค ไทยแลนด์ ๔.๐ ทางศูนย์กำลังพลเบ็ดเสร็จฯ ได้จัดทำคลิปสั้นๆ เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของข้าราชการที่ เกษียณอายุราชการไว้เป็นเรื่องๆ อาทิ คลิปสิทธิในการรับบำเหน็จ บำนาญ , คลิปการคิดคำนวณวัน ทวีคูณ, คลิปสั้นแสดงขั้นตอนในการเข้ามาติดต่อกับทางศูนย์ฯ เป็นต้น โดยให้ข้าราชการสามารถเข้าไปดู ได้จากทางเว็บไซต์ของกองทัพอากาศ หรือทาง Facebook ของทางศูนย์กำลังพลฯ และได้จัดทำบทความที่ เป็นประโยชน์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของข้าราชการที่เกษียณอายุราชการไว้ในคอลัมน์ "รู้ไว้ได้ประโยชน์" สร้างเป็นหน่วยให้เหมาะสมกับที่ พล.อ.อ.ตรีทศ สนแจ้ง อดีตผู้บัญชาการทหารอากาศท่านได้กรุณามอบ ค่าขวัญเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพวกเรา ที่ว่า “...ทำงานด้วยใจ พร้อมให้บริการ...”

รูปแบบและลักษณะของโครงสร้างขององค์กรในการให้บริการของข้าราชการ ครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ ในปัจจุบันนี้ มีหน้าที่หลักในด้านการศึกษาศาสนา และ วัฒนธรรม มีหน่วยงานที่เป็นองค์การมหาชน/หน่วยงานในกำกับ และมีหน่วยงานระดับสำนักงานใน สังกัด ๕ หน่วยงานหลักดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวง
๒. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๓. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๕. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

อาชีพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีรายได้ค่าตอบแทน โดยเฉพาะฐาน เงินเดือนและเงินวิทยฐานะค่อนข้างสูงมาก ตั้งแต่เริ่มแรกที่สอบบรรจุเข้ารับราชการครูในตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” จนถึงรับเงินเดือนแห่ง คศ.๕ และเงินตอบแทนวิทยฐานะตั้งแต่ “ครูชำนาญการ” จนถึง ครูเชี่ยวชาญพิเศษจากนั้นเข้ากระบวนการสรรหา โดยต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐาน ได้แก่ ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย ซึ่งต้องเข้ารับการสอบแข่งขัน(บุคคลทั่วไป) การคัดเลือก(กรณีพิเศษ เนื่องจากการ สอบแข่งขันอาจทำให้ไม่ได้บุคคลต้องตามประสงค์ของทางราชการ กรณีนักเรียนทุน ครูอัตราจ้าง พนักงานราชการ ฯลฯ สำหรับรายได้ค่าตอบแทนข้าราชการครูที่เป็นเงินเดือน และเงินวิทยฐานะ (ไม่นับรวมรายได้จากการสอนพิเศษ หรือเป็นวิทยากรพิเศษในแต่ละเดือน) นั้น

เริ่มจากเมื่อสอบแข่งขันผ่านการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งในตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการเตรียมความพร้อมและพัฒนาตนเองในวิชาชีพครูอย่างเข้มข้นภายใน 2 ปี หรือ จะเรียกว่าเป็นช่วงเวลาการทดลองงานก่อนจะรับเงินเดือนในตำแหน่ง “ครู” แห่งบัญชี คศ.ต่างๆ ตามคุณวุฒิที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด ในช่วงเวลานี้ จะได้รับเงินเดือนขั้นต่ำ ๑๕,๐๕๐ บาท ขยับเรื่อยไปจนถึงเงินเดือนขั้นสูงสุดของตำแหน่งครูผู้ช่วย ๒๔,๗๕๐ บาท

หลังจากนั้นเป็นช่วงของการดำรงตำแหน่ง “ครู” จะเริ่มรับเงินเดือนในอันดับที่เรียกว่า บัญชีเงินเดือนแห่ง คศ.๑-คศ.๕ โดยมีอัตราเงินเดือน คศ.๑ ขั้นต่ำ ๑๕,๔๐๐ บาท ขั้นสูง ๓๔,๓๑๐ บาท, คศ.๒ ขั้นต่ำ ๑๖,๑๕๐ บาท ขั้นสูง ๔๑,๖๒๐ บาท, คศ.๓ ขั้นต่ำ ๑๙,๘๖๐ บาท ขั้นสูง ๕๘,๓๙๐ บาท, คศ.๔ ขั้นต่ำ ๒๔,๔๐๐ บาท ขั้นสูง ๖๙,๐๔๐ บาท และสูงสุด คศ.๕ ขั้นต่ำ ๒๙,๙๘๐ บาท ขั้นสูง ๗๖,๘๐๐ บาท

นอกจากนี้ ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง “ครู” ยังสามารถทำผลงานขอประเมินรับวิทยฐานะ ได้รับ เงินตอบแทนพิเศษเพิ่มเติมจากเงินเดือนได้อีก เริ่มตั้งแต่วิทยฐานะ “ชำนาญการ” ขยับขึ้นไปจนถึง “เชี่ยวชาญพิเศษ” ซึ่งสามารถจะข้ามเป็นสายบริหารก็ได้ เช่น รองผู้อำนวยการ (ผอ.) สถานศึกษา ผอ.สถานศึกษา หรือ รอง ผอ.สพท./รอง ผอ.กศน.จังหวัด ผอ.สพท./ผอ.กศน.จังหวัด หรือแม้แต่จะเป็นศึกษานิเทศก์(ศน.) โดยวิทยฐานะและเงินตอบแทนที่ได้รับจะยังตามติดตัวไปด้วย

ครูที่ผ่านการประเมินรับวิทยฐานะ “ชำนาญการ” จะได้เงินวิทยฐานะนี้ในอัตรา ๓,๕๐๐ บาทต่อเดือน โดยยังไม่มีเงินค่าตอบแทนพิเศษเพิ่มเติมให้ จะต้องผ่านการประเมินรับวิทยฐานะตั้งแต่

“ครูชำนาญการพิเศษ” จนถึง “ครูเชี่ยวชาญพิเศษ” เสียก่อน ถึงจะได้รับเงินตอบแทนพิเศษเพิ่มเติมดังกล่าวอีก

“ครูชำนาญการ” จะได้รับเงินเดือนแห่ง คศ.๒ และได้รับเงินวิทยฐานะในอัตรา ๓,๕๐๐ บาทต่อเดือน และหลังจากมีวิทยฐานะ “ชำนาญการ ” ครบ ๑ ปี สามารถเสนอขอรับการประเมินเพื่อเลื่อนเป็นวิทยฐานะ “ครูชำนาญการพิเศษ” ได้ หรือครูบางคนที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการมา ๕ ปี ก็สามารถเสนอขอรับการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเป็น “ครูเชี่ยวชาญ” ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

เมื่อรับการประเมินเลื่อนเป็นวิทยฐานะ “ชำนาญการพิเศษ” แล้ว จะได้รับเงินวิทยฐานะนี้ ๕,๖๐๐ บาทต่อเดือน บวกเงินค่าตอบแทนพิเศษอีก ๕,๖๐๐ บาทต่อเดือน รวมได้รับเงินวิทยฐานะบวกเงินค่าตอบแทนพิเศษ จำนวน ๑๑,๒๐๐ บาท นอกเหนือจากที่ได้รับเงินเดือนแห่ง คศ.๓ และเมื่อมีวิทยฐานะเป็นครูชำนาญการพิเศษมา ๓ ปี สามารถจะเสนอขอรับการประเมินเพื่อนเลื่อนวิทยฐานะเป็น “ครูเชี่ยวชาญ” ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ก.ค.ศ.กำหนด หากได้รับการประเมินเลื่อนเป็นวิทยฐานะ “ครูเชี่ยวชาญ” แล้ว จะได้รับเงินวิทยฐานะนี้จำนวน ๙,๙๐๐ บาทต่อเดือน และเงินค่าตอบแทนเพิ่มเติม ๙,๙๐๐ บาทต่อเดือน รวมเงินวิทยฐานะบวกเงินค่าตอบแทนจำนวน ๑๙,๘๐๐ บาท นอกเหนือจากที่ได้รับเงินเดือนแห่ง คศ.๔

ภายหลังจากมีวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญมา ๒ ปี สามารถเสนอขอรับการประเมินเพิ่มเลื่อนเป็นวิทยฐานะ “ครูเชี่ยวชาญพิเศษ” ได้อีก ซึ่งจะได้รับเงินวิทยฐานะนี้ ๑๓,๐๐๐ บาทต่อเดือน บวกเงินค่าตอบแทนเพิ่มเติมอีก ๑๓,๐๐๐ บาทต่อเดือน รวมเงินวิทยฐานะบวกเงินค่าตอบแทน จำนวน ๒๖,๐๐๐ บาท นอกเหนือจากที่ได้รับเงินเดือนในแห่ง คศ.๕

นอกจากนี้ “ครูเชี่ยวชาญพิเศษ” ที่ได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของแห่งบัญชี คศ.๔ ยังจะได้รับเงินวิทยฐานะปรับขึ้นไปเป็น จำนวน ๑๕,๖๐๐ บาท และปรับขึ้นเงินค่าตอบแทนเป็น ๑๕,๖๐๐ บาทต่อเดือนด้วย รวมเงินวิทยฐานะบวกเงินค่าตอบแทนจำนวน ๓๑,๒๐๐ บาท

สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๑. วัตถุประสงค์

- ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้สามารถสงวนส่วนแห่งรายได้ของตนไว้ในทางอันมั่นคง และได้รับประโยชน์ตามสมควร

- ส่งเสริมการช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก
- รับฝากเงินจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น
- จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- ให้เงินกู้แก่สมาชิก
- ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
- ซื้อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- ซื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
- ซื้อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจ อันทำให้เกิดความสะดวก หรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของ

สหกรณ์

- ซื้อหลักทรัพย์รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ
- ออกตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน
- ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามกฎหมายและตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด
- ดำเนินการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะ
- ให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
- ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมชุมสหกรณ์และสหกรณ์อื่น เพื่อ

ส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์

- กระทำการต่าง ๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น รวมถึง ซื้อ ถือกรรมสิทธิ์ หรือทรัพย์สินสิทธิครอบครอง กู้ ยืม เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ ขายหรือจำหน่าย จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก

- ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
- ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการหน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด
- ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

๒. การให้บริการ

ผู้สนใจสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ จำกัด ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ
- เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ หรือพนักงานราชการ

ก. สังกัดในกรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม ที่ทำการเบิกจ่ายเงินเดือนจากฝ่ายคลังหรือต้นสังกัด

ข. ในสถานศึกษาของรัฐสังกัดกรมที่ทำการเบิกจ่ายเงินเดือนต้นสังกัด หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม หรือพนักงานมหาวิทยาลัย และให้หมายความรวมถึงพนักงานซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาด้วย

- เจ้าหน้าที่สหกรณ์
- เป็นผู้มีความประพฤติดีงาม
- มิได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น ที่มีวัตถุประสงค์ในการให้กู้ยืมเงิน

๓. การตั้งผู้รับโอนประโยชน์

- สมาชิกจะทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคน เพื่อให้เป็นผู้รับโอนประโยชน์ซึ่งตนมีอยู่ในสหกรณ์ในเมื่อตนตายนั้นมอบให้สหกรณ์ถือไว้ หนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์ดังกล่าวนี้ต้องทำตามแบบที่สหกรณ์กำหนด

- ถ้าสมาชิกประสงค์จะเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงการตั้งผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้ว ก็ต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่สหกรณ์กำหนดในวรรคก่อนมอบให้สหกรณ์ถือไว้

- เมื่อสมาชิกตาย ให้สหกรณ์แจ้งให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคก่อนทราบ และสหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน และเงินผลประโยชน์หรือเงินอื่นใดบรรดาที่สมาชิกผู้ตายมีอยู่ในสหกรณ์ให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ตั้งไว้ หรือถ้ามิได้ตั้งไว้ก็คืนให้แก่บุคคลที่ได้นำหลักฐานมาแสดงให้เป็นที่พอใจแก่กรรมการดำเนินการว่าเป็นทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าว นั้น

- ให้ผู้รับประโยชน์ตามความในวรรคแรก ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ต่อสหกรณ์ภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่สมาชิกตายหรือได้รับแจ้งจากสหกรณ์ โดยให้แนบสำเนามรณะบัตรที่ทางราชการออกให้แสดงว่าสมาชิกนั้น ๆ ได้ถึงแก่ความตายประกอบพิจารณาด้วย เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาและอนุมัติแล้ว สหกรณ์จะจ่ายเงินผลประโยชน์ดังกล่าวภายในสี่สิบห้าวัน ในกรณีผู้มีสิทธิรับเงินผลประโยชน์ไม่ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ หรือผู้ที่มีชื่อเป็นผู้รับโอนประโยชน์ที่สมาชิกได้จัดทำให้สหกรณ์ถือไว้ไม่มีตัวอยู่ก็ดี เมื่อพ้นกำหนดอายุความฟ้องคดีให้สหกรณ์โอนจำนวนเงินดังกล่าวไปสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์

- ในกรณีที่ตั้งผู้รับประโยชน์ไว้หรือไม่ได้ตั้งผู้รับประโยชน์ก็ดี หากมีทายาทหลายคนหรือมีเงินจำนวนมากสหกรณ์อาจให้ทายาทไปตั้งผู้จัดการมรดกก่อนก็ได้

๔. การขาดสมาชิกภาพ สมาชิกย่อมขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

- ตาย
- ลาออกจากสหกรณ์
- เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- ถูกออกจากราชการ หรืองานประจำโดยมีความผิด
- ถูกให้ออกจากสหกรณ์

๕. การลาออกจากสหกรณ์

- สมาชิกผู้ไม่มีหนี้สินอยู่ต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันอาจลาออกจากสหกรณ์ได้ โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาแล้ว หากเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับและอนุญาตแล้ว ก็ให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ได้

- คณะกรรมการดำเนินการอาจมอบหมายให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการ สอบสวนพิจารณา หากเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับ ก็ให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ตามความในวรรคก่อนได้ แล้วให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการทราบในการประชุมคราวถัดไป

๖. การให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์เพราะเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- ไม่ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- ขาดชำระค่าหุ้นรายเดือนถึงสามงวดติดต่อกันหรือขาดชำระรวมถึงหกงวด ทั้งนี้ โดยมีได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการ
- นำเงินกู้ไปใช้ผิดความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้
- ไม่จัดการแก้ไขหลักประกันสำหรับเงินกู้ที่เกิดบกพร่องให้คืนภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด
- ค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ ไม่ว่าจะต้นเงินหรือดอกเบี้ยติดต่อกันเป็นเวลาสองเดือน หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ตั้งแต่วันนั้น ถึงสามคราวสำหรับเงินกู้รายหนึ่ง ๆ
- ไม่ให้ข้อความจริงเกี่ยวกับหนี้สินของตนเองแก่สหกรณ์เมื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิก หรือเมื่อจะก่อความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้ หรือผู้ค้ำประกัน หรือเมื่อมีความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์อยู่แล้ว
- จงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ หรือประพฤติกการใดๆ อันเป็นเหตุให้เห็นว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริต หรือแสดงตนเป็นปฏิปักษ์หรือทำให้เสื่อมเสียต่อสหกรณ์ไม่ว่าโดยประการใด

สิทธิและหน้าที่ในฐานะสมาชิก ผู้เข้าเป็นสมาชิกต้องลงลายมือชื่อของตนในทะเบียนสมาชิก กับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า และค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วน เมื่อได้ปฏิบัติดังนี้แล้วจึงจะถือว่าได้สิทธิในฐานะสมาชิก

๑. สิทธิของสมาชิก มีดังนี้

- เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน
- เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
- เสนอหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์
- ได้รับบริการทางธุรกิจและทางวิชาการจากสหกรณ์
- สิทธิอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์

๒. หน้าที่ของสมาชิก มีดังนี้

- ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
- เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์นัดหมาย
- ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง
- สอดส่องดูแลกิจการของสหกรณ์
- ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง

๓. สมาชิกสมทบ สหกรณ์อาจรับสมาชิกสมทบได้ตามที่เห็นสมควร โดยต้องสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบด้วยความสมัครใจ และมีความประสงค์จะใช้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์เป็นประจำ

๓.๑ สมาชิกสมทบต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
- เป็นผู้มีความประพฤติดีงาม
- เป็นผู้ที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
- มิได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์อ้อมทรัพย์อื่นที่มีวัตถุประสงค์ในการให้กู้ยืมเงิน
- เป็นนิติบุคคล
- เป็นบุคคลในครอบครัวสมาชิก ได้แก่ บิดา มารดา คู่สมรสของสมาชิก และบุตรสมาชิก

๓.๒ การได้เข้าเป็นสมาชิกสมทบ

ผู้ประสงค์สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบต้องยื่นใบสมัครถึงสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ โดยต้องมีสมาชิกสหกรณ์ไม่น้อยกว่า ๒ คนรับรอง เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาแล้วว่า ผู้สมัครมีคุณสมบัติถูกต้อง ทั้งเห็นเป็นการสมควรแล้ว ก็ให้รับเข้าเป็นสมาชิกสมทบได้และต้องจัดให้ผู้สมัครได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกสมทบกับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าครบถ้วน เมื่อสมาชิกสมทบได้ปฏิบัติตามวรรคก่อนแล้วย่อมได้สิทธิในฐานะสมาชิกสมทบ

๓.๓ ค่าธรรมเนียมแรกเข้า

ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่สมาชิกจำนวนหนึ่งร้อยบาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้ให้ถือว่าเป็นรายได้ของสหกรณ์จะเรียกคืนไม่ได้ไม่ว่าด้วยกรณีใด ๆ ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกต้องถือค่าหุ้นได้คนละหนึ่งร้อยบาท (มติคณะกรรมการดำเนินการ ชุดที่ ๓๕ ในการประชุมครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ อนุมัติให้สมาชิกสมทบทุกคนถือหุ้นอย่างต่ำคนละ ๑๐๐ บาท สูงสุดไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท โดยจะซื้อหุ้นครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็ได้แต่รวมแล้วไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท)

๓.๔ การบริการเงินฝาก

๓.๔.๑ สหกรณ์มีบริการบริการด้านเงินฝาก ๒ ประเภท คือ

- ๑) เงินฝากออมทรัพย์
- ๒) เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ
- ๓) เงินฝากประจำเพิ่มทวีทรัพย์

๓.๔.๒ การเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์

- ๑) สมาชิกที่จะเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ให้ยื่นหนังสือขอเปิดบัญชีเงินฝากตาม

แบบที่สหกรณ์กำหนด พร้อมตัวอย่างลายมือชื่อของตน

๒) จำนวนเงินฝากในการเปิดบัญชีต้องไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บาท และเงินคงเหลือในบัญชีต้องไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ บาท

๓) ถอนได้วันละ ๑ ครั้ง

๔) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑.๒๕ ต่อปี หรือตามประกาศของสหกรณ์ (ไม่หักภาษี)

๕) สหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยให้ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน และ ๓๑ ธันวาคม ของทุกปี

๓.๔.๓ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ

๑) เปิดบัญชีไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท และฝากครั้งต่อไปครั้งละไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ยอดคงเหลือไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท

๒) ถอนได้เดือนละ ๑ ครั้ง หากถอนครั้งต่อไปในเดือนเดียวกันต้องเสียค่าปรับ ๑% ของเงินที่ถอนไม่น้อยกว่า ๓๐๐ บาท

๓) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓.๐๐ ต่อปี หรือตั้งแต่ ๕ ล้านบาทขึ้นไป ร้อยละ ๓.๑๕ ต่อปี หรือตามประกาศของสหกรณ์ (ไม่หักภาษี)

๔) สหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยให้ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน และ ๓๑ ธันวาคม (ของทุกปี) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากขึ้น - ลง ให้เป็นไปตามประกาศของสหกรณ์

๓.๔.๔ เงินฝากประจำเพิ่มทวีทรัพย์

๑) เงินฝากประจำเพิ่มทวีทรัพย์ การเปิดบัญชีครั้งแรก ต้องฝากขั้นต่ำ ๕๐๐ บาท สูงสุดไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท ฝากติดต่อกันทุกเดือน ๆ ละ ๑ ครั้ง เป็นจำนวนเงินเท่ากับที่เปิดบัญชี การฝากฝากวันใดก็ได้

๒) เปิดบัญชีได้คนละ ๑ บัญชี และสมาชิกต้องมีบัญชีคูโอน ระยะเวลาการฝาก ๒๔ เดือน ขาดฝากได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง โดยในวันที่ครบกำหนดจะเลื่อนออกตามจำนวนเดือนที่ขาดฝาก

๓) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓.๘๕ ต่อปี ไม่เสียภาษีกรณี ผิดเงื่อนไขปรับเป็นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ และสหกรณ์โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ เมื่อครบกำหนดสมาชิกต้องมาปิดบัญชี ถ้าไม่มาปิดบัญชีสหกรณ์จะโอนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์

๓.๕ การบริการเงินกู้

สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ให้บริการกู้ ๓ ประเภท คือ

- เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน
- เงินกู้สามัญ
- เงินกู้พิเศษ

๔. สวัสดิการ

๔.๑ พุนสวัสดิการให้กับสมาชิกที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

การขอรับและจ่ายเงินสวัสดิการให้กับสมาชิกที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ สำหรับสมาชิกที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ เมื่อท่านมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้ยื่นคำร้องขอรับเงินสวัสดิการ ภายใน ๑ ปี นับจากวันที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกไม่ต้องรอให้เกษียณอายุราชการ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑๕ ปี ได้รับเงินจำนวน ๕,๐๐๐ บาท
 - สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๒๐ ปี ได้รับเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท
 - สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป ได้รับเงินจำนวน ๑๕,๐๐๐ บาทในกรณีที่โอนมาจากสหกรณ์อื่น ให้เริ่มนับอายุการเป็นสมาชิกใหม่ตั้งแต่วันที่สหกรณ์ได้รับโอนเงินค่าหุ้นของสมาชิกที่รับโอนเรียบร้อยแล้วการจ่ายเงินดังกล่าวสหกรณ์ทรงไว้ซึ่งสิทธิในการนำเงินสวัสดิการไปชำระหนี้ตามข้อผูกพันให้กับสหกรณ์ก่อน ส่วนที่เหลือจึงจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับต่อไป
- หมายเหตุ :** สมาชิกที่ยื่นขอรับเงินสวัสดิการเกษียณอายุราชการไปแล้ว ไม่มีสิทธิรับเงินสวัสดิการข้างต้นอีก

๔.๒ ทุนสวัสดิการเพื่อการศพครอบครัวสมาชิก

- การขอรับและจ่ายเงินสวัสดิการเพื่อการศพครอบครัวสมาชิก สหกรณ์ฯ จัดสวัสดิการเพื่อการศพครอบครัวสมาชิก พ.ศ.๒๕๕๔ รายละเอียด ๑,๕๐๐ บาท โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้
- สมาชิกยื่นคำร้องเป็นหนังสือตามที่สหกรณ์กำหนดภายในระยะเวลา ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่บุคคลในครอบครัวสมาชิกนั้นถึงแก่กรรม หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว จะไม่มีสิทธิในการรับเงินสวัสดิการ
 - ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเพื่อการศพครอบครัวสมาชิก ได้แก่ คู่สมรส บุตร บิดาหรือมารดา

๔.๓ ทุนสวัสดิการสมาชิกที่ภักดีต่อองค์กร

- การขอรับและจ่ายเงินสวัสดิการสมาชิกภักดีต่อองค์กร สมาชิกที่มีได้รับสวัสดิการเกษียณอายุราชการ หรือสวัสดิการอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ สามารถใช้สิทธินี้ได้ โดยสมาชิกมีอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ครบอายุ ๒๕ ปี มีสิทธิขอรับเงินสวัสดิการภักดีต่อองค์กร โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้
- อายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ ๒๕ ปีขึ้นไป ได้รับเงินจำนวน ๒,๕๐๐ บาท
 - เงินค่าตอบแทนร้อยละ ๑ ของมูลค่าหุ้นแต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

๔.๔ ทุนสวัสดิการเพื่อสงเคราะห์การทำศพสมาชิก

สหกรณ์จัดสวัสดิการสงเคราะห์สมาชิกถึงแก่กรรม เป็นเงินสวัสดิการที่สหกรณ์จ่ายช่วยเหลือเมื่อสมาชิกถึงแก่กรรม โดยทายาทจะได้รับเงินสงเคราะห์ ตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก การยื่นขอรับเงินสงเคราะห์สมาชิกถึงแก่กรรมให้ทายาทโดยธรรมนำหลักฐาน ประกอบด้วย สำเนาใบมรณะบัตร สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวของผู้ถึงแก่กรรมและของทายาท มายื่นคำร้องขอเงินต่อสหกรณ์ภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่สมาชิกถึงแก่กรรม

๔.๕ ทุนสวัสดิการเพื่อสงเคราะห์สมาชิกประสบอุทกภัย วาตภัย และอัคคีภัย เมื่อสมาชิกท่านใดประสบภัยพิบัติ เป็นเหตุให้ที่อยู่อาศัยเกิดความเสียหายอันเนื่องจากอัคคีภัย วาตภัย หรืออุทกภัย ก็สามารถยื่นคำร้องขอความช่วยเหลือได้ โดยแสดงหลักฐาน และบันทึกชี้แจงข้อมูล ให้คณะกรรมการพิจารณาช่วยเหลือ ตามความเหมาะสมแก่เหตุที่เกิดขึ้น เช่น สมาชิกประสบอัคคีภัยใหม่บ้านตนเองทั้งหลังกับบ้านเช่าสหกรณ์จะให้เงินช่วยเหลือไม่เท่ากันตามความเหมาะสม

๔.๖ ทุนเพื่อการศึกษาอบรม

การจ่ายเงินทุนเพื่อการศึกษาอบรม ให้จ่ายกรณี ดังนี้

- เพื่อเป็นทุนการศึกษาบุตรสมาชิก เป็นสวัสดิการที่สหกรณ์ให้แก่สมาชิกเป็นประจำทุกปี โดยให้เป็นทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิกตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงปริญญาตรี สมาชิกสามารถยื่นคำร้องขอรับทุนได้ตามประกาศของสหกรณ์

- เพื่อการฝึกอบรมวิชาชีพสมาชิก เพื่อให้สมาชิกใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์สามารถหารายได้เสริม เช่น การร้อยสร้อยคริสตัลทำที่ใส่นามบัตร

- เพื่อการฝึกอบรม สัมมนาหน่วยตัวแทน สมาชิกกลุ่มผู้นำการกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติ ตลอดจนจำนวนเงินทุน ให้เป็นไปตามประกาศของสหกรณ์

๔.๗ ทุนเพื่อสาธารณประโยชน์

ทุนสาธารณประโยชน์ หมายถึง เงินทุนที่จ่ายเพื่อการกุศล หรือประโยชน์ส่วนรวมเช่น บำรุงศาสนา สงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส ซ่อมแซม ต่อเติมสาธารณประโยชน์ สมทบร่วมจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นต้น

๔.๘ ทุนสวัสดิการสงเคราะห์สมาชิกประสบอุบัติเหตุ

การขอรับเงินสงเคราะห์ ให้ขอรับเงินภายในระยะเวลา ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่สมาชิกประสบอุบัติเหตุ หากพ้นกำหนดถือว่าหมดสิทธิ์ กรณีสมาชิกที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ ได้ถึงแก่กรรมสิทธิรับเงินสงเคราะห์เป็นอันสิ้นสุดไป เว้นแต่สมาชิกนั้นได้ยื่นขอรับเงินไว้ก่อนวันถึงแก่กรรม

๔.๙ ทุนสวัสดิการเพื่อสงเคราะห์การทำศพสมาชิก

สหกรณ์จัดสวัสดิการสงเคราะห์สมาชิกถึงแก่กรรม เป็นเงินสวัสดิการที่สหกรณ์จ่ายช่วยเหลือเมื่อสมาชิกถึงแก่กรรม โดยทายาทจะได้รับเงินสงเคราะห์ ตามระยะเวลาการเป็นสมาชิก ดังนี้

รูปแบบและลักษณะของโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐวิสาหกิจ พนักงาน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หลังเกษียณอายุราชการ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นรัฐวิสาหกิจด้านกิจการพลังงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพลังงาน กระทรวงการคลัง ดำเนินธุรกิจหลักในการผลิต จัดให้ได้มา และจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ผู้ใช้ไฟฟ้าตามกฎหมายกำหนดและประเทศใกล้เคียง พร้อมทั้งธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการไฟฟ้าภายใต้กรอบพระราชบัญญัติ กฟผ.

๑. สวัสดิการของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

- สวัสดิการค่ารักษาพยาบาลตนเอง ภรรยาและบุตร ครอบคลุมไปถึงบิดา มารดาของพนักงานด้วย
- เงินโบนัสประจำปี
- มีสวัสดิการรถรับ-ส่ง กรณีบ้านพักอยู่ไกล
- เงินประจำตำแหน่งและค่าวิชาชีพ
- สวัสดิการวันหยุดพักผ่อน
- สวัสดิการเรื่องการศึกษาบุตร อนุบาล-ปริญญาตรี
- กรณีอยู่ต่างจังหวัดมีที่พักให้ฟรี
- สวัสดิการเงินกู้สหกรณ์ออมทรัพย์
- สวัสดิการค่าไฟฟ้า
- สวัสดิการการใช้ตำแหน่งแทนวงเงินค่าประกัน

๒. สหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ความหมายของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่ดำเนินกิจการเยี่ยงสถาบันการเงินทั่วไป โดยจัดตั้งขึ้นจากกลุ่มคนที่มีอาชีพเดียวกันหรือทำงานในหน่วยงานเดียวกัน หรือสถานประกอบการเดียวกัน ซึ่งวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นมาเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้ออมเงินและเพื่อความช่วยเหลือด้านการเงินแก่สมาชิกที่มีความจำเป็น หรือเพื่อการอันเป็นประโยชน์ โดยผู้ที่เป็นสมาชิกจะต้องออมเงินไว้กับสหกรณ์ตามที่สหกรณ์กำหนดด้วยการส่งค่าหุ้นเป็นรายเดือนตามสัดส่วนของเงินได้รายเดือนหรือค่าจ้างของสมาชิก

นอกจากการบังคับให้สมาชิกต้องออมเงินไว้กับสหกรณ์ในรูปของค่าหุ้นรายเดือนแล้ว สมาชิกอาจนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์มีบริการด้านเงินฝากเช่นเดียวกับธนาคารโดยทั่วไป โดยสรุป สหกรณ์ออมทรัพย์เกิดขึ้นจากคณะบุคคลซึ่งรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ปัญหาการดำรงชีวิตและฐานะทางการเงินของแต่ละคนให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยการส่งเสริมการออมทรัพย์ร่วมกันและให้เงินกู้แก่กันและกัน

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์

๑. การส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ โดย ๒ วิธี

- การให้สมาชิกถือหุ้นและชำระเงินค่าหุ้นแก่สหกรณ์ โดยสมาชิกต้องชำระเงินค่าหุ้นตามจำนวนและระยะเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ซึ่งการถือหุ้นในสหกรณ์นี้สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนในรูปเงินปันผลเมื่อสหกรณ์มีกำไร

- การส่งเสริมการออมทรัพย์ คือ การอำนวยความสะดวกให้สมาชิกฝากเงินไว้กับสหกรณ์ ซึ่งการฝากเงินนี้ถือว่าการออมโดยสมัครใจ และสหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยตามอัตราและระยะเวลาที่กำหนดให้แก่สมาชิกผู้ฝากเงิน

๒. การให้เงินกู้แก่สมาชิก โดยสหกรณ์ให้เงินกู้แก่สมาชิกตามความต้องการอันจำเป็นของสมาชิก และเพื่อการดังกล่าว สหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราต่ำกว่าดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินภายนอก

๓. การให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัว เมื่อสหกรณ์มีฐานะการเงินที่ดีพอสมควรที่จะจัดบริการแก่สมาชิกและครอบครัว เช่น การให้ทุนการศึกษาแก่บุตรสมาชิกเงินสงเคราะห์เกี่ยวกับการศพ เงินสงเคราะห์สมาชิกที่ประสบสาธารณภัย เงินสวัสดิการกรณีสมาชิกอายุครบ ๖๐ ปี ฯลฯ

๔. หลักการสหกรณ์

หลักการสหกรณ์เป็นแนวทางสำหรับสหกรณ์ในการนำคุณค่าของสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติโดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

หลักการที่ ๑ การเป็นสมาชิกสมัครใจและเปิดกว้าง

หลักการที่ ๒ การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย

หลักการที่ ๓ การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก

หลักการที่ ๔ การปกครองตนเองและอิสระภาพ

หลักการที่ ๕ การให้การศึกษา การฝึกอบรม และสารสนเทศ

หลักการที่ ๖ การร่วมมือระหว่างสหกรณ์

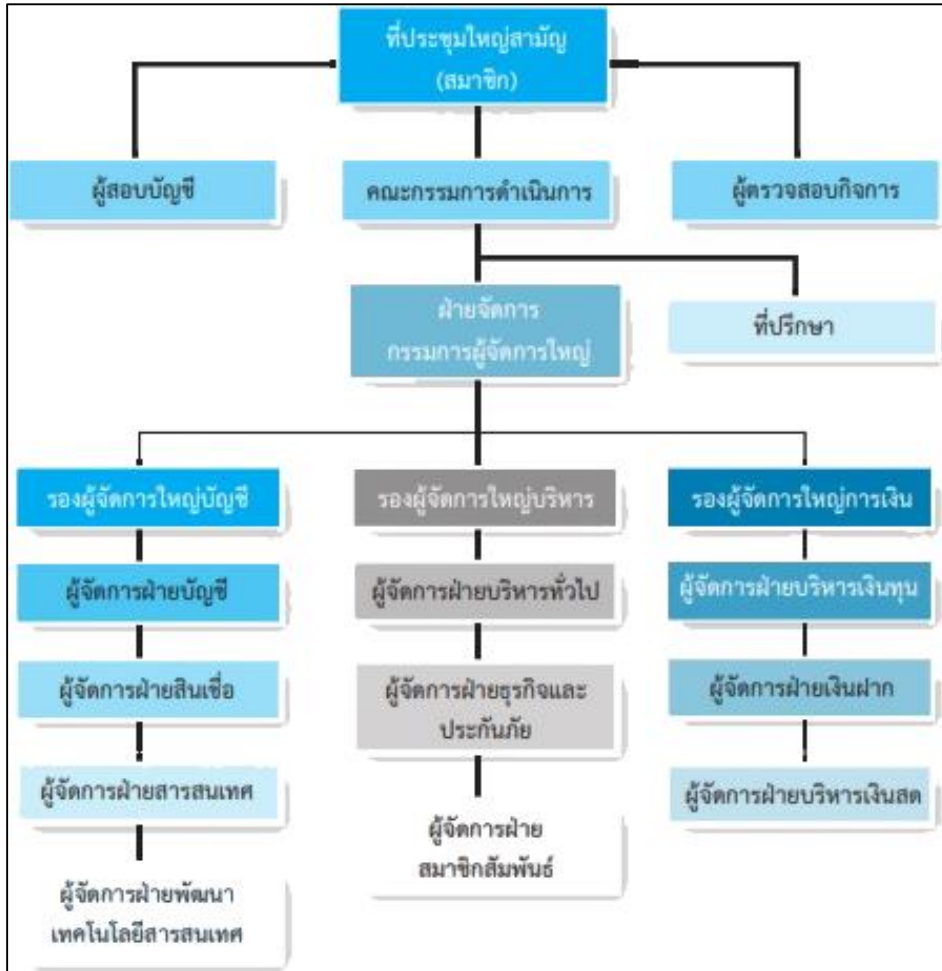
หลักการที่ ๗ ความเอื้ออาทรต่อชุมชน

๕. วัตถุประสงค์หลัก เพื่อสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สอ.กฟผ.)

สหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัดหรือ สอ.กฟผ. จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่สมาชิกซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หรือ กฟผ. หรือบริษัทในเครือ / สมาชิกสมทบที่เป็นคู่สมรส, บุตร และบิดา-มารดาของสมาชิก โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ

- ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยการถือหุ้น และฝากเงิน
- ให้สมาชิกได้กู้เงินเพื่อการอันจำเป็น หรือ มีประโยชน์
- ให้สวัสดิการ หรือ การสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิก และครอบครัว
- ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการช่วยตนเองในหมู่สมาชิก

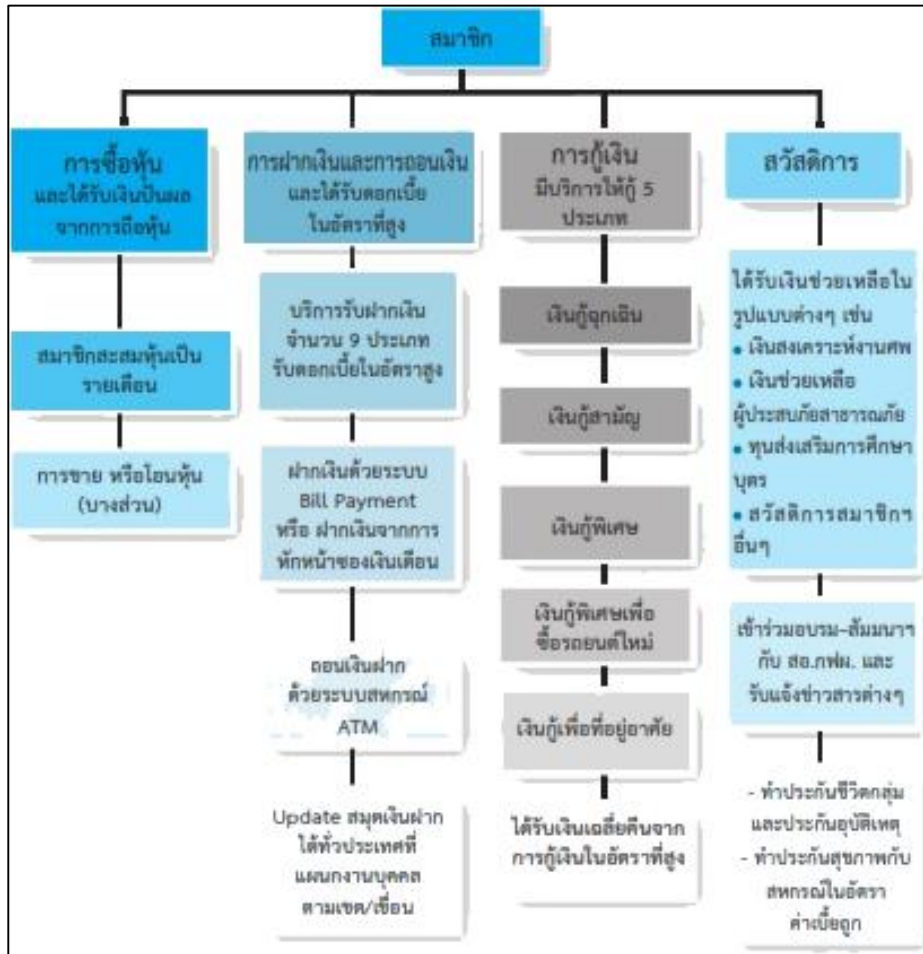
๖. โครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สอ.กฟผ.)

แผนภาพที่ ๓-๑ โครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สอ.กฟผ.)

๑๑.๓.๖ สิทธิประโยชน์ของการสมัครเป็นสมาชิก

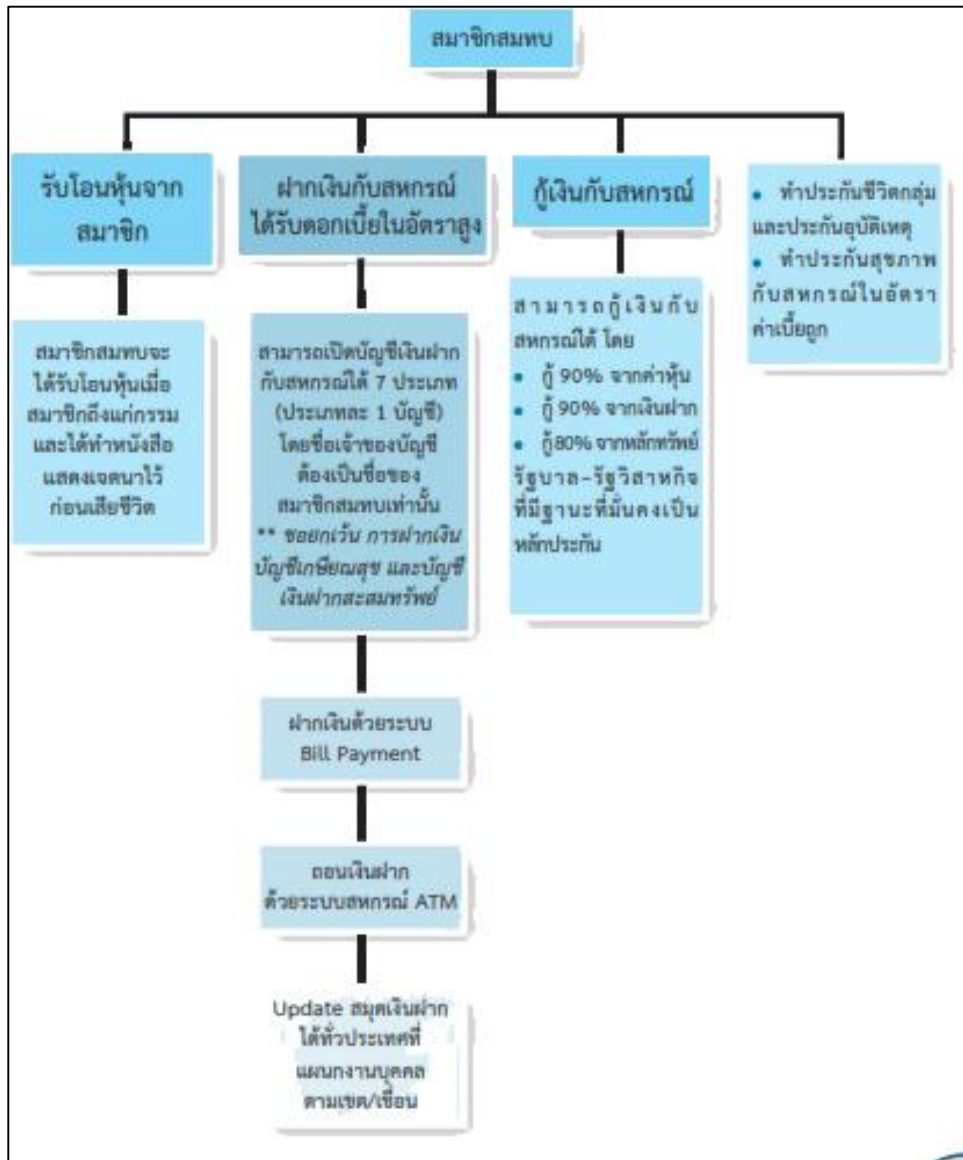
ผู้ที่เป็นสมาชิก สอ.กฟผ. สามารถถือหุ้น ผ่ากเงิน ถอนเงิน กู้เงิน และรับสิทธิประโยชน์ พร้อมทั้งสวัสดิการต่างๆ จาก สอ.กฟผ. ดังนี้

แผนภาพที่ ๓-๒ โครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สอ.กฟผ.)

๗. สิทธิประโยชน์ของการสมัครเป็นสมาชิกสมทบ

ผู้ที่เป็สมาชิกสมทบ สอ.กฟผ. จะได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ จาก สอ.กฟผ. ดังนี้

แผนภาพที่ ๓-๓ โครงสร้างของสมาชิกสมทบ สอ.กฟผ. จะได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ จาก สอ.กฟผ.

๓. สิทธิประโยชน์ของผู้เกษียณอายุ

การซื้อหุ้นและฝากเงินของสมาชิกที่ออกจากราชการ สอ.กพผ.ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้สมาชิกที่เกษียณอายุ หรือเกษียณอายุก่อนกำหนด หรือออกจากราชการด้วยความยินยอมทั้งสองฝ่ายสามารถนำเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและเงินพึงได้ที่ได้รับจากหน่วยงานมาซื้อหุ้นเพิ่มได้ แต่เมื่อรวมกับหุ้นที่มีอยู่เดิมแล้วต้องไม่เกิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท และฝากออมทรัพย์พิเศษเกษียณสุขได้ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้ซื้อหรือฝากภายใน ๖๐ วัน นับจากวันที่ได้รับเงินดังกล่าว และจำนวนเงินที่ซื้อหุ้นรวมกับเงินฝากออมทรัพย์พิเศษเกษียณสุขต้องไม่เกินเงินที่ได้รับจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและเงินพึงได้ที่ได้รับนั้น สามารถนำเงินปันผลและเฉลี่ยคืนซื้อหุ้นได้ แต่เมื่อรวมกับหุ้นเดิมแล้วต้องไม่เกิน ๔ ล้านบาท ตัวอย่าง วิธีการนับระยะเวลา ๖๐วัน เช่น รับเงินวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ วันสุดท้ายที่สมาชิกมีสิทธิซื้อหุ้นหรือฝากเงินออมทรัพย์พิเศษเกษียณสุขคือวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๘

๔. ระเบียบบริหารงาน และข้อบังคับสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าแห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๙

กองทุนสวัสดิการ สร.กพผ. มีวัตถุประสงค์จัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่กรรมการบริหาร สร.กพผ. ที่ปรึกษา อนุกรรมการ อดีตผู้นำแรงงาน สมาชิก ผู้มีอุปการะคุณ และเจ้าหน้าที่ สร.กพผ. ที่ระเบียบสวัสดิการ สร.กพผ. ไม่ได้กำหนดไว้

อาศัยอำนาจตามระเบียบข้อบังคับสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สร.กพผ.) หมวดที่๙ ข้อ๓๘(๙) พิจารณาวัตถุประสงค์ สร.กพผ.เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของ สร.กพผ. และโดยเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยไม่ขัดข้องต่อวัตถุประสงค์ของ สร.กพผ. จึงได้กำหนดระเบียบให้ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๔.๑ วัตถุประสงค์

สหภาพฯ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างพนักงานกับฝ่ายบริหาร และระหว่างพนักงาน ลูกจ้างด้วยกัน
- พิจารณาช่วยเหลือสมาชิกตามคำร้องทุกข์
- แสวงหาและคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างของพนักงานและลูกจ้าง
- จัดให้มีสวัสดิการสมาชิก
- ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงาน กพผ. มีจิตสำนึกต่อสังคมโดยรวม
- ดำเนินการและให้ความร่วมมือเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และรักษาผลประโยชน์ของ กพผ.
- ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและให้การสนับสนุนแก่สหภาพฯ หรือสหพันธ์แรงงานอื่นๆ

๔.๒ สิทธิประโยชน์ของสมาชิกฯ สร.กพผ

จากระเบียบข้อบังคับแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้ ตามการกำหนดรูปแบบการช่วยเหลือด้านสวัสดิการ มี ๙ ประเภท

- เงินช่วยเหลือทำบุญงานศพ และค่าพวงหรีดเคารพศพ
- เงินช่วยเหลือวิบัติภัยต่างๆ

- เงินช่วยเหลือด้านกีฬาและการบันเทิง
- เงินเข้าเยี่ยมผู้ป่วย กับผู้มีอุปการคุณต่อ สร.กพผ.
- เงินช่วยเหลือกิจกรรมของเยาวชน
- เงินช่วยเหลือการกุศล
- เงินประกันชีวิต
- เงินทุนการศึกษา
- เงินทุนสนับสนุนการศึกษาบุตรแรกเกิด

๕. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๕.๑ ประวัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๖ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้รับหนังสือจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ที่ กค.๐๓๐๘/๘๙๐ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ เรื่อง ขอความร่วมมือให้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยในขั้นแรกได้เชิญหน่วยงานต่างๆของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมพิจารณาเปรียบเทียบผลดีผลเสียของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกับกองทุนสงเคราะห์ ซึ่งสรุปการประชุมได้ว่าควรจะต้องตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาโดยละเอียด ดังนั้นเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๖ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาและวิเคราะห์การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ผลจากการศึกษาเห็นว่าสมควรจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เนื่องจากเป็นระบบที่ดีมีประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยตรง เป็นการให้สวัสดิการแก่พนักงาน ส่งเสริมการออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงเพื่อโอกาสข้างหน้าเมื่อต้องพ้นจาก การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย รวมทั้งจะเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการขอจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยกับกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๗ และเพื่อให้การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ออกคำสั่งที่ ค.๕๖/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๗ แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการเกี่ยวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่างข้อบังคับกองทุน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และกำหนดแนวนโยบายอื่นๆ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปฏิบัติงานรับทราบถึงสิทธิประโยชน์จากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและเชิญชวนให้ผู้ปฏิบัติงานสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

จากนั้นคณะกรรมการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้ดำเนินการขอจดทะเบียนกับกระทรวงการคลัง ซึ่งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน กพผ. ได้รับการจดทะเบียนเข้าเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ ใช้ชื่อว่า "กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว" ทะเบียนเลขที่ ๑/๒๕๓๘ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๘ โดยเงินโอนเข้ากองทุนงวดแรกเป็นจำนวนเงินประมาณ ๗,๑๒๓ ล้านบาท

๕.๒ ข้อบังคับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยและพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ร่วมกันจัดตั้ง"กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว

ตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ.๒๕๓๐ เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๘ เรียกโดยย่อว่า "กส-กฝผ" เพื่อเป็นการให้สวัสดิการแก่พนักงาน ส่งเสริมการออมทรัพย์ของพนักงาน และเป็นหลักประกันแก่พนักงานและครอบครัวเมื่อพ้นสภาพการเป็นพนักงาน โดยอนุญาตให้นายจ้างร่วมจดทะเบียนเข้าร่วมอยู่ในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยซึ่งจดทะเบียนแล้ว ทั้งนี้ภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและเอกสารแนบท้ายข้อบังคับนี้"

๑. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก มีดังต่อไปนี้

- มีหน้าที่ต้องจ่ายเงินกองทุน
- มีสิทธิได้รับเงินกองทุน ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ที่กำหนดในข้อบังคับนี้
- มีสิทธิขอตรวจดูบัญชีและเอกสารของกองทุน ณ สำนักงานกองทุน
- มีสิทธิและหน้าที่อื่น ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

๒. สมาชิกจะสิ้นสมาชิกภาพด้วยเหตุดังต่อไปนี้

- ตาย
- ลาออกจากเป็นพนักงาน
- สิ้นกำหนดการจ้าง
- ให้ออกงานหรือเบิกจ้าง
- ปลดออกจากงาน
- เกษียณอายุ
- ลาออกจากกองทุน
- เมื่อกองทุนเลิกตามข้อบังคับนี้

๓. เงินสะสม เงินสมทบและเงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้

สมาชิกต้องจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ของเงินเดือน แต่ต้องไม่เกิน ร้อยละ ๑๕ ของเงินเดือน โดยยินยอมให้ กฟผ. หักเงินจำนวนดังกล่าวจากเงินเดือนส่งเข้ากองทุนทุกเดือน สมาชิกต้องแจ้งอัตราเงินสะสมในใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก ในกรณีสมาชิกประสงค์จะเปลี่ยนแปลงอัตราเงินสะสมให้เปลี่ยนได้เดือนละ ๑ ครั้ง

๔. การคำนวณมูลค่าเงินทุน มูลค่าทรัพย์สิน และมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ การคำนวณและการจัดสรรผลประโยชน์

การคำนวณค่าเงินทุน มูลค่าทรัพย์สิน และมูลค่าทรัพย์สินของกองทุน ให้ใช้วิธีการคำนวณมูลค่าตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานและสมาคมบริษัทจัดการลงทุนกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน หากมิได้กำหนดไว้ให้ใช้วิธีการคำนวณมูลค่าที่คณะกรรมการกองทุนและบริษัทจัดการมีความเห็นร่วมกัน ทั้งนี้ ให้บริษัทจัดการเปิดเผยวิธีการคำนวณมูลค่าให้กองทุนทราบด้วย

การคำนวณและจัดสรรผลประโยชน์ทุกครั้งที่มีการนำส่งเงินสะสม เงินสมทบเข้ากองทุน หรือที่มีการจ่ายเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวออกจากกองทุน หรือตามที่ สำนักงานภาษีกำหนด

๕. การจ่ายเงินให้กับสมาชิก

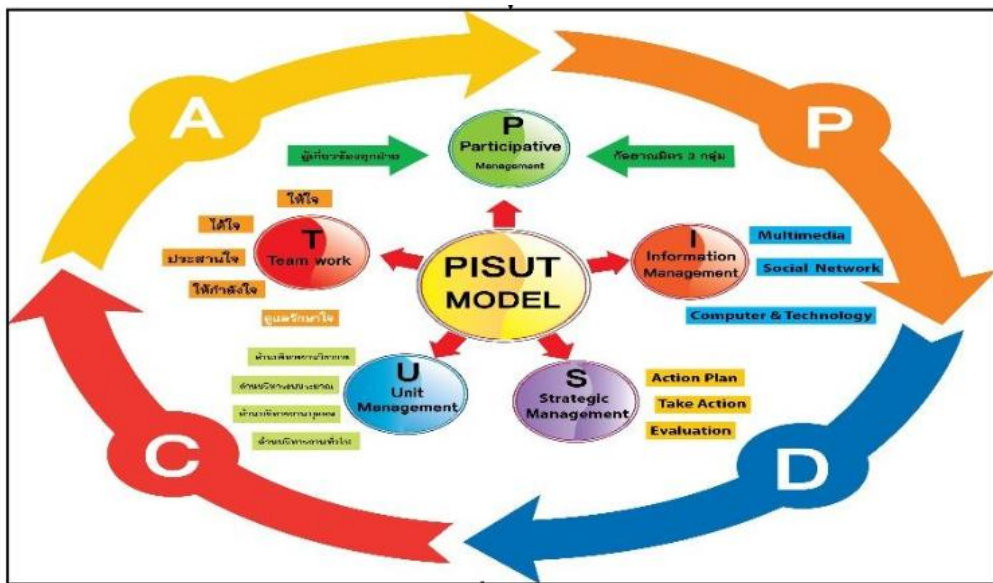
เมื่อสมาชิกลาออกจากกองทุน คณะกรรมการกองทุนจะมีหนังสือแจ้งให้บริษัททราบ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ

การจ่ายเงินจากกองทุน บริษัทจัดการจ่ายเงินเป็นเช็คขีดคร่อมเฉพาะ และระบุชื่อสมาชิกหรือผู้รับผลประโยชน์ ส่งมอบให้คณะกรรมการกองทุนเพื่อดำเนินการส่งมอบต่อให้กับสมาชิก หรือผู้รับประโยชน์

ทฤษฎี PISUT MODEL

ทฤษฎี PISUT MODEL เกิดจากคิดค้นของ ดร.พิศุทธิ์ กิติศรีวรพันธุ์ ผอ.รร.บ้านท่าอุเทน ได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่น โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ยึดหลักธรรมาภิบาล เน้นการพัฒนาคุณภาพแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และใช้เทคนิค SWOT จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของโรงเรียน ใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ P-D-C-A และใช้ทฤษฎีการเสริมแรง (REINFORCEMENT THEORY) ตามเทคนิค 5 ใจ (ให้ใจ ได้ใจ ประสานใจ ให้กำลังใจ และดูแลรักษาใจ) ในการดำเนินงานนำไปสู่การปฏิบัติด้วยการกำหนด โครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปี มีการรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมทุกครั้ง เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจหรือสิ้นปี มีการนำผลการประเมิน ข้อเสนอแนะไปใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงานตามแผน ไปพัฒนาแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างต่อเนื่อง เกิดผลการพัฒนาอย่างรอบด้าน และเหมาะสมตามหัวเวลานั้นๆ

๑. PISUT MODEL รูปแบบการบริหารโดยใช้วงจร P-D-C-A และทฤษฎีเสริมแรง

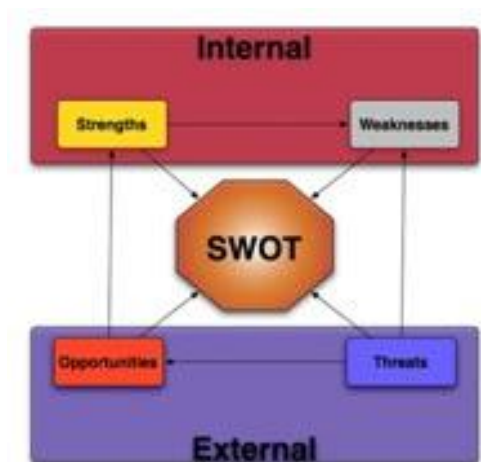
แผนภาพที่ ๓-๔ PISUT MODEL รูปแบบการบริหารโดยใช้วงจร P-D-C-A และทฤษฎีเสริมแรง

๒. เทคนิค SWOT ANALYSIS

๒.๑ หลักการสำคัญของ SWOT

หลักการสำคัญของ SWOT ก็คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ ๒ ด้านคือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (situation analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป

๒.๒ องค์ประกอบของSWOT

แผนภาพที่ ๓-๕ แสดงองค์ประกอบของSWOT

S มาจาก Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในบริษัท เช่น จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคล บริษัทจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

W มาจาก Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่างๆ ของบริษัท ซึ่งบริษัทจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหาที่สถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็น

O มาจาก Opportunities หมายถึง โอกาส การที่สภาพแวดล้อมภายนอกของบริษัทเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร โอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายในนักการตลาดที่ดี จะต้องแสวงหาโอกาสอยู่เสมอและใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้นเช่น การเมือง การปกครอง กฎหมาย ราคาน้ำมัน ค่าเงินบาท คู่แข่ง เป็นต้น

T มาจาก Threats หมายถึง อุปสรรค ข้อจำกัด ซึ่งเกิด จากสภาพแวดล้อมภายนอก บางครั้งการจำแนกโอกาสและอุปสรรคเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะทั้งสองสิ่งนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอาจทำให้สถานการณ์ที่เคยเป็นโอกาสกลับกลายเป็นอุปสรรคได้ เช่น ค่าเงินบาท คู่แข่ง เป็นต้น

๒.๓ ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT

วิเคราะห์ SWOT เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้แต่ละ อย่างจะช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรอย่างไร จุดแข็งขององค์กรจะเป็น ความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย ในขณะที่จุดอ่อนขององค์กรจะเป็นคุณลักษณะ ภายในที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงานโอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุ เป้าหมายองค์กร ในทางกลับกันอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมาย ขององค์กร ผลจากการวิเคราะห์ SWOT นี้จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม

๒.๔ ขั้นตอน / วิธีการดำเนินการทำ SWOT Analysis

การวิเคราะห์ SWOT จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ขององค์กร ทำให้มีข้อมูล ในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมาบนจุดแข็งขององค์กร และ แสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม และสามารถกำหนด กลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทาง สภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มัน้อยที่สุดได้ ภายใต้การวิเคราะห์ SWOT นั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้ง สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรจะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถ ภายในองค์กรทุก ๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรแหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการ ประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร ที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการท างานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึง

การพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ขององค์กรเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกลยุทธ์ก่อนหน้า นี้ด้วย

- จุดแข็งขององค์กร (S-Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กร นั่นเอง ว่าปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่องค์กรควรนำมาใช้ในการพัฒนา องค์กรได้ และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

- จุดอ่อนขององค์กร (W-Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในจาก มุมมอง ของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรนั้น ๆ เองว่าปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อยข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควร ปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

๒. การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก องค์กรนั้น สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงาน ขององค์กรที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการ ดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อม ทางสังคม เช่น ระดับการศึกษาและอัตรารู้หนังสือของประชาชน การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หมายถึงกรรมวิธีใหม่ๆ และพัฒนาการทางด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและให้บริการ

- โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอก องค์กร ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการของ องค์กรในระดับมหภาค และองค์กรสามารถฉกฉวยข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้หน่วยงานเข้มแข็งขึ้นได้

- อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T-Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กร ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบในระดับมหภาคในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรง และทางอ้อม ซึ่งองค์กร จ ำต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพองค์กรให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรง กระทบดังกล่าวได้

๓. ระบุสถานการณ์จากการประเมินสภาพแวดล้อม เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับ จุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส-อุปสรรค จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกด้วย การประเมินสภาพแวดล้อม ภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกแล้วให้นำจุดแข็ง-จุดอ่อนภายในมาเปรียบเทียบกับโอกาส-อุปสรรค จากภายนอกเพื่อดูว่าองค์กรกำลังเผชิญสถานการณ์เช่นใดและภายใต้ สถานการณ์เช่นนั้น องค์กรควรจะทำอย่างไร โดยทั่วไปในการวิเคราะห์ SWOT ดังกล่าวนี้ องค์กรจะอยู่ในสถานการณ์ ๔ รูปแบบดังนี้

๓.๑ สถานการณ์ที่ ๑ (จุดแข็ง-โอกาส) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนา ที่สุด เนื่องจากองค์กรค่อนข้างจะมีหลายอย่าง ดังนั้นผู้บริหารขององค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก (Aggressive -Strategy) เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้างและปรับใช้และฉกฉวยโอกาสต่างๆ ที่เปิดมาหาประโยชน์อย่างเต็มที่

๓.๒ สถานการณ์ที่ ๒ (จุดอ่อน-ภัยอุปสรรค) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่เลวร้าย ที่สุด เนื่องจากองค์กรกำลังเผชิญอยู่กับอุปสรรคจากภายนอกและมีปัญหาจุดอ่อนภายในหลาย

ประการ ดังนั้น ทางเลือกที่ดีที่สุดคือกลยุทธ์การตั้งรับหรือป้องกันตัว (Defensive Strategy) เพื่อพยายามลดหรือหลบหลีกภัย อุปสรรค ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตลอดจนหามาตรการที่จะทำให้องค์กรเกิดความสูญเสียที่น้อยที่สุด

๓.๓ สถานการณ์ที่ ๓ (จุดอ่อน-โอกาส) สถานการณ์องค์กรมีโอกาเป็นข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลาย ประการ แต่ติดขัดอยู่ตรงที่มีปัญหาอุปสรรคที่เป็นจุดอ่อนอยู่หลายอย่างเช่นกัน ดังนั้นทางออกคือกลยุทธ์การ พลิกตัว (Turnaround-oriented Strategy) เพื่อจัดหรือแก้ไขจุดอ่อนภายในต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะฉกฉวย โอกาสต่าง ๆ ที่เปิดให้

๓.๔ สถานการณ์ที่ ๔ (จุดแข็ง-อุปสรรค) สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการ ดำเนินงาน แต่ตัวองค์กรมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งหลายประการ ดังนั้น แทนที่จะรอจนกระทั่ง สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ก็สามารถที่จะเลือกกลยุทธ์การแตกตัวหรือขยายขอบข่ายกิจการ (Diversification Strategy) เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีสร้างโอกาสในระยะยาว ด้านอื่น ๆ แทน

๓. กระบวนการวงจรคุณภาพ P-D-C-A

PDCA เครื่องมือในการจัดการคุณภาพมีพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ๔ ขั้นตอน คือวางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุงการดำเนินงาน PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่องหมุนเวียนไปเรื่อย ๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้น โดยตลอดวงจร PDCA นี้ได้พัฒนาขึ้นโดย ดร.ชิวจิฮารุ ต่อมา ดร.เดมมิ่งได้นำมาเผยแพร่จนเป็นที่รู้จักกันอย่าง แพร่หลายขั้นตอนแต่ละขั้นของวงจร PDCA มีรายละเอียดดังนี้

๑. Plan (วางแผน) หมายความว่ารวมถึงการกำหนดเป้าหมาย / วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการ และขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายในการวางแผนจะต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กรเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กรการวางแผนในบางด้านอาจจำเป็นต้องกำหนด มาตรฐาน ของวิธีการทำงานหรือเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ไปพร้อมกันด้วยข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนี้จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบได้ว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ระบุไว้ในแผนหรือไม่

๒. DO (ปฏิบัติ) หมายถึงการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสภาพงานที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ในกรณีที่เป็นงานประจำที่เคยปฏิบัติหรือเป็นงานเล็กอาจใช้วิธีการเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแต่ถ้าเป็นงานใหม่หรืองานใหญ่ที่ต้องใช้บุคลากรจำนวนมากอาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรม ก่อนที่จะปฏิบัติจริงการปฏิบัติจะต้องดำเนินการไปตาม แผน วิธีการและขั้นตอน ที่ได้กำหนดไว้และจะต้องเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ งานไว้ด้วยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป

๓. Check (ตรวจสอบ) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผน หรือไม่ มีปัญหา เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงานหรือไม่ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากในการดำเนินงานใด ๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอ ซึ่งเป็นอุปสรรค

ต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการทำงานต่อไปในการตรวจสอบ และการประเมินการปฏิบัติงานจะต้องตรวจสอบด้วยการปฏิบัติที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน

๔. Act (การปรับปรุง) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วน เฉพาะหน้า หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานที่ต่างจากเดิม เมื่อมีการดำเนินงานตาม วงจร PDCA ในรอบใหม่ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ และมีคุณภาพ เพิ่มขึ้นได้ด้วย

การบริหารงานในระดับต่าง ๆ ทุกระดับตั้งแต่เล็กที่สุดคือการปฏิบัติงานประจำวันของบุคคลคนหนึ่ง จนถึงโครงการในระดับใหญ่ที่ต้องใช้กำลังคนและเงินงบประมาณจำนวนมากย่อมมีกิจกรรม PDCA เกิดขึ้น เสมอโดยมีการดำเนินกิจกรรมที่ครบวงจรบ้างไม่ครบวงจรบ้างแตกต่างกัน ตามลักษณะงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานในแต่ละองค์กรจะมีวงจร PDCA อยู่หลาย ๆ วงวงใหญ่ที่สุดคือวงที่มีวิสัยทัศน์และ แผนยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นแผนงาน (P) แผนงานวงใหญ่อาจครอบคลุมระยะเวลาต่อเนื่องกันหลายปีจึง จะบรรลุผลการจะผลักดันให้วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปรากฏเป็นจริงได้จะต้องปฏิบัติ (P) โดยนำแผนยุทธศาสตร์มากำหนดเป็นแผนการปฏิบัติงาน ประจำปีของหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กรแผนการ ปฏิบัติงานประจำปีจะก่อให้เกิดวงจร PDCA ของหน่วยงานขึ้นใหม่หากหน่วยงานมีขนาดใหญ่มีบุคลากรที่ เกี่ยวข้องจำนวนมากก็จะต้องแบ่งกระจายความรับผิดชอบไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้เกิดวงจร PDCA เพิ่ม ขึ้นอีกหลาย ๆ วงโดยมีความเชื่อมโยงและซ้อนกันอยู่การปฏิบัติงานของหน่วยงาน ทั้งหมดจะรวมกันเป็น (D) ขององค์กรนั้น ซึ่งองค์กรจะต้องทำการติดตามตรวจสอบ (C) และแก้ไขปรับปรุงจุดที่เป็นปัญหาหรือ อาจต้องปรับแผนใหม่ในแต่ละปี (A) เพื่อให้วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวนั้นปรากฏเป็นจริงและ ทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์รวมขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

๔. เทคนิค ๕ ใจ

เข้าใจ เราต้องเข้าใจว่าเป้าหมายของทีมงานคืออะไร และต้องเข้าใจว่าใครมีหน้าที่ทำอะไร เรามีหน้าที่ทำอะไร และที่สำคัญคือเราต้องรู้จักและเข้าใจอุปนิสัยใจคอของคนทำงานในทีมว่าเขาเหมือนหรือต่างกับเราตรงไหน เราจะได้เข้าใจเขาแบบที่เขาเป็นจริงๆ ไม่ใช่แบบที่เราเห็น คิดและเข้าใจเอาเอง

ใส่ใจ จงคิดว่างานนั้นๆเป็นของเรา ทำแล้วดีต่อตัวเราเป็นอันดับแรก อย่าคิดว่าเป็นงานนอกเหนือหน้าที่ที่เขาจ้างมา อย่าคิดว่าทำตามหน้าที่ ต้องคิดเสมอว่างานที่เราได้รับมอบหมายจากทีม นั้นถึงแม้จะเป็นงานเล็กๆ แต่มันอาจจะเปรียบเสมือนนอตที่ยึดโครงสร้างของหอไอเฟลก็ได้

ร่วมใจ ในบางช่วงเวลาสิ่งที่ทีมต้องการไม่ใช่แค่แรง หรือความคิด แต่ต้องการการร่วมทั้งแรง และร่วมทั้งใจ เพราะงานบางอย่างออกแรงอย่างเดียวไม่สำเร็จ งานบางอย่างออกความคิดอย่างเดียวไม่สำเร็จ เราต้องเอาใจไปร่วมกับทีมในเวลาที่ต้องการ เช่น การเข้าร่วมประชุมเพื่อระดมสมอง

ให้ใจ ต้องแสดงให้เห็นว่าที่เราทำงานนั้นไม่ได้ทำเพราะหน้าที่แต่ทำงานด้วยใจจริงๆ เราต้องไม่มีคำว่าไม่ใช่หน้าที่เรา ทำไม่ได้ หมดเวลา ไม่ว่างงานอื่นยุ่ง เดี่ยวค่อยทำ ฯลฯ เราต้องคอยให้กำลังใจตัวเอง และให้กำลังใจเพื่อนร่วมทีมโดยเฉพาะในช่วงวิกฤติหรือเพื่อนร่วมงานกำลังเจอปัญหาอุปสรรค

จริงใจ คนที่จะทำงานเป็นทีมได้ดีตลอดไป จำเป็นต้องมีความจริงใจอยู่คู่ตัวเองตลอดไป เพราะความจริงใจ คือความจริง ถึงใครจะเข้าใจผิดในบางเวลา แต่ความจริงใจก็ยังเป็นความจริงอยู่วันยังค่ำ ความจริงใจ จึงเปรียบเสมือนกุญแจไขประตูใจคนอื่น และเป็นกลอนใจเปิดให้คนอื่นเข้ามานั่งในใจเราเช่นกัน “คนที่ทำงานเก่ง มีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ แต่คนที่ทำงานเป็นทีมเก่ง มีโอกาสเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จ”

สรุป

รายละเอียดของเนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงหน่วยงานและส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการของข้าราชการของกองทัพอากาศ หลังเกษียณอายุราชการ และยังกล่าวถึงรูปแบบและลักษณะของโครงสร้างขององค์กรในการให้บริการของข้าราชการกองทัพอากาศ หลังเกษียณอายุราชการ (ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ) รูปแบบและลักษณะของโครงสร้างขององค์กรในการให้บริการของข้าราชการหน่วยงานภาครัฐ (อาชีพข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ) รูปแบบและลักษณะของโครงสร้างขององค์กรในการให้บริการของข้าราชการ หน่วยงานภาครัฐวิสาหกิจ (อาชีพพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย) นอกจากนี้ยังได้มีการนำทฤษฎี PISUT MODEL วงจรคุณภาพ PDCA หลักการ SWOT และเทคนิค ๕ ใจ เข้ามาใช้ในการวิเคราะห์และพัฒนางานวิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการที่เป็นอยู่ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุด

บทที่ ๔

วิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อมูล สิทธิของข้าราชการ กองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการกับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และภาครัฐ

ในบทที่ ๔ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อมูล สิทธิของข้าราชการ
กองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ กับหน่วยงานภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ อีกทั้งยังได้วิเคราะห์
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลกระทบและการเตรียมพร้อมต่อการดำเนินชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลัง
เกษียณอายุราชการ ดังนี้

๑.วิเคราะห์ เปรียบเทียบ รูปแบบและลักษณะของโครงสร้าง ด้านกำลังพลหลัง เกษียณอายุฯ ของกองทัพอากาศกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ

ข้าราชการทหารของกองทัพอากาศ	ข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
บริการด้านกำลังพล <ul style="list-style-type: none">- ทำเรื่องขอเบิกเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ- ทายาทขอเบิกเงินบำเหน็จตกทอด- ทายาทขอเบิกเงินช่วยเหลือพิเศษ บำนาญค้ำจาย- ค่าเล่าเรียนค้ำจาย ค่ารักษาพยาบาลค้ำจาย- ทายาทติดต่อขอทหารกองเกียรติยศในวันพระราชทานเพลิงศพ- ทำบัตรทหารผ่านศึกนอกประจำการ (อผศ.)- ขอนหนังสือรับรอง กรณีต่างๆ- ขอบัตรยานพาหนะ	บริการด้านกำลังพล <ul style="list-style-type: none">- ทำเรื่องขอเบิกเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ- ทายาทขอเบิกเงินบำเหน็จตกทอด- ทายาทขอเบิกเงินช่วยเหลือพิเศษ บำนาญค้ำจาย- ค่าเล่าเรียนค้ำจาย ค่ารักษาพยาบาลค้ำจาย- ทายาทติดต่อขอพระราชทานเพลิงศพ

<p>บริการด้านการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขอรับเงินเบี้ยหวัด - บำนาญ - เงินเดือนเดือนสุดท้าย - บำเหน็จบำนาญปกติ - บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน - บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ - บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ - บำเหน็จบำนาญเหตุราชการนาน - บำเหน็จตกทอด - บำเหน็จดำรงชีพ - บำนาญพิเศษ - กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) - แจ่งเสียชีวิตข้าราชการเบี้ยหวัด บำนาญ - เปลี่ยนบัตรประจำตัวผู้รับเงิน - ขอนหนังสือรับรองรายได้ - ขอนหนังสือส่งตัวผู้ป่วยใน - ขอรับค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียน - ขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ ๖๕ ปี - ขอนหนังสือรับรองบำเหน็จตกทอด (กู้เงิน) - ตรวจสอบเบี้ยหวัด บำนาญ หนี้สิน - ตรวจสอบการรับเงินค่ารักษาพยาบาล และค่าเล่าเรียน - ขอเปลี่ยนบัญชีธนาคารในการรับเงิน - รายการขอลดหย่อนภาษี - แบบฟอร์มระบุบำเหน็จตกทอด กรณีที่ไม่มีทายาทโดยธรรม 	<p>บริการด้านการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ - เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร - เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล - เงินฌาปนกิจสงเคราะห์ - เงินบำเหน็จตกทอด - ขอรับเงินเบี้ยหวัด - บำนาญ - เงินเดือนเดือนสุดท้าย - บำเหน็จบำนาญปกติ - บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน - บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ - บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ - บำเหน็จบำนาญเหตุราชการนาน - บำเหน็จตกทอด - บำเหน็จดำรงชีพ - รายการขอลดหย่อนภาษี - บำนาญพิเศษ - กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) - ขอรับค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียน - เงินจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
<p>บริการด้านสวัสดิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การรับสมัครสมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์ ทอ. - การเปลี่ยนแปลงข้อมูลสมาชิก - การเปลี่ยนแปลงผู้รับผลประโยชน์ - การขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ เพลิงศพ - การยื่นแบบคำร้องขอรับค่าจัดการศพ - การยื่นคำร้องขอลาออกจากการเป็นสมาชิก 	<p>บริการด้านสวัสดิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การขอพระราชทานเพลิงศพ - การขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ - การรับสมัครสมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์

๒. วิเคราะห์ เปรียบเทียบ รูปแบบและลักษณะของโครงสร้างด้านกำลังพลหลังเกษียณอายุฯ ของกองทัพอากาศกับหน่วยงานภาครัฐวิสาหกิจ

ข้าราชการทหารของกองทัพอากาศ	การไฟฟ้าแห่งประเทศไทยฝ่ายผลิต
<p>บริการด้านกำลังพล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำเรื่องขอเบิกเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ - ทายาทขอเบิกเงินบำเหน็จตกทอด - ทายาทขอเบิกเงินช่วยเหลือพิเศษ บำนาญค้างจ่าย - ค่าเล่าเรียนค้างจ่าย ค่ารักษาพยาบาลค้างจ่าย - ทายาทติดต่อขอทหารกองเกียรตินิยมในวันพระราชทานเพลิงศพ - ทำบัตรทหารผ่านศึกนอกประจำการ (อผศ.) - ขออนุญาตรับรอง กรณีต่างๆ - ขอบัตรยานพาหนะ 	<p>บริการด้านกำลังพล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การช่วยเหลือทำบุญงานศพ และค่าพวงหรีด เคารพศพ - เงินเข้าเยี่ยมผู้ป่วย กับผู้มีอุปการคุณต่อ สร.กฟผ.
<p>บริการด้านการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขอรับเงินเบี้ยหวัด - บำนาญ - เงินเดือนเดือนสุดท้าย - บำเหน็จบำนาญปกติ - บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน - บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ - บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ - บำเหน็จบำนาญเหตุราชการนาน - บำเหน็จตกทอด - บำเหน็จดำรงชีพ - บำนาญพิเศษ - กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) - แจ่งเสียชีวิตข้าราชการเบี้ยหวัด บำนาญ - เปลี่ยนบัตรประจำตัวผู้รับเงิน - ขออนุญาตรับรองรายได้ - ขอนหนังสือส่งตัวผู้ป่วยใน - ขอรับค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียน - ขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ ๖๕ ปี - ขอนหนังสือรับรองบำเหน็จตกทอด (กู้เงิน) - ตรวจสอบเบี้ยหวัด บำนาญ หนี้สิน 	<p>บริการด้านการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เงินได้จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - เงินได้จากการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน รัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สร.กฟผ.) - เงินได้จากการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย - เงินช่วยเหลือทำบุญงานศพ และค่าพวงหรีด เคารพศพ - เงินช่วยเหลืออุบัติเหตุต่างๆ - เงินช่วยเหลือด้านกีฬาและการบันเทิง - เงินช่วยเหลือกิจกรรมของเยาวชน - เงินช่วยเหลือการกุศล - เงินประกันชีวิต - เงินทุนการศึกษา - เงินทุนสนับสนุนการศึกษบุตรแรกเกิด

<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบการรับเงินค่ารักษาพยาบาล และค่าเล่าเรียน - ขอเปลี่ยนบัญชีธนาคารในการรับเงิน - รายการขอลดหย่อนภาษี - แบบฟอร์มระบุบำเหน็จตกทอด กรณีที่ไม่มีทายาทโดยธรรม 	
<p>บริการด้านสวัสดิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การรับสมัครสมาชิกมาปณิกสงเคราะห์ ทอ. - การเปลี่ยนแปลงข้อมูลสมาชิก - การเปลี่ยนแปลงผู้รับผลประโยชน์ - การขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ เพลิงศพ - การยื่นแบบคำร้องขอรับค่าจัดการศพ - การยื่นคำร้องขอลาออกจากการเป็นสมาชิก 	<p>บริการด้านสวัสดิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิทธิขอตรวจดูบัญชีและเอกสารของกองทุน ฌสำนักงานกองทุน - มีสิทธิได้รับเงินกองทุน ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับ

ตารางที่๔-๒ แสดงการเปรียบเทียบสวัสดิการของข้าราชการกองทัพอากาศ กับพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๓. วิเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อและการเตรียมพร้อมต่อการดำเนินชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ

ในช่วงสิ้นปีงบประมาณของทางราชการคือวันที่ ๓๐ กันยายนของทุกปี หน่วยงานราชการต่างๆต้องสูญเสียกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถ หรือทรัพยากรบุคคลที่มีค่าไปจำนวนหนึ่ง เนื่องจากการเกษียณอายุราชการ ซึ่งเป็นสถานะที่ ข้าราชการต้องครบกำหนดอายุในการรับราชการเมื่อมี อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และในขณะที่เดียวกันก็ต้องเปลี่ยนสถานภาพของตนเองเป็นผู้สูงอายุ เนื่องจากประเทศไทยถือเกณฑ์ กำหนดบุคคลที่จะเป็นผู้สูงอายุตามเกณฑ์ที่องค์การสหประชาชาติ ได้จัดประชุมสมัชชาโลกเกี่ยวกับผู้สูงอายุ กำหนดให้ชายและหญิงที่มี อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไปเป็นผู้สูงอายุ

สิ่งที่ตามมาจากการเปลี่ยนแปลงนี้ คือ อัตราส่วนพึ่งพิงในวัยสูงอายุเพิ่มมากขึ้นทำให้เกิดปัญหาต่างๆเพิ่มขึ้นตามไปด้วย เช่น ปัญหาทางด้านสุขภาพเศรษฐกิจ สภาพจิตและอารมณ์ ที่อยู่อาศัย ตลอดจนปัญหาในการปรับตัว ดังนั้นปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุก็คือปัญหาที่สามารถเกิดขึ้นกับผู้เกษียณอายุ ได้ เช่นเดียวกันการที่ผู้เกษียณอายุ จะสามารถเผชิญกับสภาวะวิกฤติ ดังกล่าวได้จึงจำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมวางแผนชีวิตก่อนที่จะก้าวเข้าสู่วัยเกษียณหรือวัยสูงอายุในด้านต่างๆ ๖ ด้าน ได้แก่

๑. การเตรียมตัวด้านจิตใจ

๒. การเตรียมตัวด้านร่างกาย
๓. การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง
๔. การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง
๕. การเตรียมตัวด้านสัมพันธภาพในครอบครัว
๖. การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย

การเตรียมตัวในด้านต่างๆ เหล่านี้ควรปฏิบัติและทำให้สำเร็จก่อนเกษียณอายุทำงาน เพราะเป็นการเตรียมความพร้อมที่ต้องใช้เวลานานและต้องมี

๓.๑ กระบวนการเปลี่ยนแปลงในการเกษียณอายุ

แอชเลย์ (Atchley, ๑๙๙๔ อ้างถึงในวันชัย แก้วสุมาลี, ๒๕๕๒) ศึกษาพบว่าการเกษียณอายุงาน เป็นกระบวนการที่บุคคลจะต้องพบกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น ๖ระยะ ดังนั้นการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หากได้มีการเตรียมความพร้อมเร็วเท่าไรก็จะทำให้คุ้นชินกับความคิดเกี่ยวกับการเกษียณอายุมากยิ่งขึ้น

๓.๑.๑ Pre - retirement เป็นระยะก่อนการเกษียณอายุงาน แบ่งเป็น ๒ ช่วง คือ

๓.๑.๑ Remote Phase ระยะนี้ถือว่าการเกษียณอายุยังอยู่ห่างไกลจากบุคคลมาก อาจอยู่ในระยะเริ่มต้นในช่วงวัยทำงานหรืออาจอยู่ในช่วง ๕ ปีก่อนเกษียณ ซึ่งก็ขึ้นกับแต่ละบุคคล

๓.๑.๒ Near Phase ระยะนี้บุคคลจะเริ่มวิตกกังวลต่อการเกษียณอายุที่กำลังใกล้เข้ามาในระยะนี้หากบุคคลมีการเตรียมตัวที่จะเกษียณอายุการทำงาน ก็จะมีความพร้อมไม่วิตกกังวลต่อการเกษียณอายุและมีทัศนคติที่ดีต่อการเกษียณอายุด้วย

๓.๑.๒. Honeymoon Phase เป็นระยะหลังเกษียณใหม่ๆซึ่งไม่ต้องทำงานมีอิสระทั้งทางด้านเวลาและการทำงานระยะนี้เป็นระยะเวลาที่มีความสุขที่ได้พักผ่อนจากการทำงาน และสามารถทำในสิ่งที่ตนเองต้องการได้ซึ่งแต่ละบุคคลจะอยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกันบางคนอาจจะเป็น ๑-๕ ปีขณะที่บางคนอาจน้อยกว่า ๑ ปีก็ได้

๓.๑.๓ Disenchantment Phase เป็นระยะที่เริ่มมีความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเกษียณอายุงาน รู้สึกเหงาขาดเพื่อน และหงุดหงิดง่าย เกิดความรู้สึกไม่พอใจต่อชีวิตที่ดำเนินอยู่ปรับตัวไม่ได้ต่อการเปลี่ยนแปลง

๓.๑.๔ Re-orientation Phase เป็นระยะของการพิจารณาถึงความจริงทั้งหลายเพื่อเลือกทางที่พอใจในการนำไปปรับปรุงหรือการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการดำเนินชีวิตประจำวันหลังเกษียณ

๓.๑.๕ Stabilization Phase เป็นระยะที่บุคคลสามารถปรับตัวได้มีความเข้าใจในบทบาทของตน และเคยชินต่อการดำเนินชีวิตหลังเกษียณ ซึ่งบางคนที่สามารถเข้าสู่ระยะนี้ได้เลยหลังจากผ่าน Honeymoon Phase ถ้าหากมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณที่ดีแต่บางคนที่ไม่ได้เตรียมความพร้อมก่อนเกษียณหรือเตรียมไม่ได้ก็อาจไม่สามารถเข้าสู่ระยะนี้ได้

๓.๑.๖ Termination Phase เป็นระยะสุดท้ายของการเกษียณอายุซึ่งในระยะนี้ผู้สูงอายุอาจมีการทรุดโทรมของร่างกาย การเจ็บป่วย และไม่สามารถดูแลตนเองได้อีกต่อไป ต้องพึ่งพาผู้อื่นระยะนี้รวมไปถึงสภาวะสุดท้ายของการมีชีวิตด้วย

๓.๒ ผลกระทบจากการเกษียณอายุ

ธิดารัตน์ อติชาตินันท์ และแพรวพรรณ มังคลา (๒๕๕๔) กล่าวว่า การเกษียณอายุก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ที่เกษียณอายุในหลายๆด้าน เนื่องจากต้องเข้าสู่ภาวะวัยสูงอายุด้วย ซึ่งผลกระทบเหล่านั้นล้วนแล้วแต่มีผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของผู้เกษียณหรือแม้แต่การดำเนินชีวิตอย่างมาก ผลกระทบเหล่านั้น ได้แก่

๓.๒.๑ ผลกระทบด้านร่างกาย ผู้ที่เกษียณอายุเป็นผู้สูงอายุ ดังนั้นเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุทำให้ต้องพบกับความเสื่อมของอวัยวะต่างๆอย่างมาก เช่น ระบบกระดูกเสื่อมลงทำให้เกิดปัญหาในการเดิน ระบบประสาทต่างๆเสื่อมลงตามองไม่ชัด หูตึงทำให้ผู้สูงอายุบางคนไม่สามารถยินรับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายได้ จึงมีผลต่อการดำเนินชีวิตโดยทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ และถ้าขาดความรู้ในการดูแลสุขภาพก็จะมีสุขภาพที่เสื่อมลงอย่างรวดเร็วผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดีก็จะมี การปรับตัว ได้ดีด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าสภาวะทางสุขภาพเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการปรับตัวของผู้สูงอายุ

๓.๒.๒ ผลกระทบด้านจิตใจการเกษียณอายุนับว่ามีผลกระทบต่อจิตใจกับผู้ที่เกษียณค่อนข้างมากเนื่องมาจากการเกษียณอายุก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันต่อกิจวัตรประจำวัน จากที่เคยปฏิบัติไปสู่การมีเวลาว่างมากขึ้น และในขณะเดียวกันการเกษียณอายุทำให้ผู้เกษียณอายุนั้น รู้สึกว่าตนเองด้อยคุณค่าเนื่องมาจากอำนาจที่เคยมีอยู่หมดไปซึ่งสิ่งเหล่านี้ถ้าผู้เกษียณอายุปรับตัวไม่ได้จะทำให้รู้สึกหงุดหงิดซึมเศร้า คิดว่าตนเองหมดความหมายไม่มีคุณค่าขาดความพึงพอใจต่อสภาพชีวิตในปัจจุบัน

๓.๒.๓ ผลกระทบด้านสังคม การเกษียณอายุเป็นการถอนบทบาทจากสังคมภายนอกทำให้ผู้เกษียณอายุมีแต่สังคมภายในบ้านขาดการพบปะกับผู้ร่วมงาน บทบาททางสังคมลดน้อยลงอำนาจต่างๆที่เคยมีหมดไป การได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่นในสังคมหมดไป สิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนส่งผลให้ผู้เกษียณอายุเกิดความรู้สึกว่าคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองลดน้อยลงและก่อให้เกิดปัญหาทางจิตใจมีความเหงาและว่าเหวถ้าไม่มีบทบาทใหม่มาทดแทนจะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจต่อชีวิต

๓.๒.๔ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากผู้เกษียณอายุต้องออกจากงานเดิม ทำให้รายได้ลดน้อยลงรายได้พิเศษต่างๆก็หมดไป ในขณะที่รายจ่ายเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากต้องมีรายจ่ายเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพที่เสื่อมลงมากขึ้นจากเดิมจึงก่อให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ

๓.๒.๕ ผลกระทบด้านการใช้เวลาว่างการเกษียณอายุทำให้มีเวลาว่างวันละ ๖-๘ ชั่วโมง ผู้เกษียณที่ไม่ได้วางแผนเตรียมงานอดิเรกหรือหากิจกรรมต่างๆไว้ มักพบกับปัญหาการใช้เวลาว่างให้หมดไปในแต่ละวัน ซึ่งปัญหานี้มักพบในผู้เกษียณชายมากกว่าผู้เกษียณหญิงทำให้เกิดความเครียดและความเบื่อหน่ายได้

๓.๒.๖ ผลกระทบต่อความสัมพันธ์ กับคู่ชีวิตและสมาชิกในครอบครัวเนื่องจากผู้เกษียณมีเวลาอยู่บ้านมากขึ้นทำให้มี โอกาสเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของครอบครัวมากขึ้นคู่ชีวิตหรือสมาชิกในครอบครัวอาจรู้สึกถูกรุกล้ำอาณาเขต เกิดอารมณ์หงุดหงิดและไม่สบายใจได้

๓.๓ การเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุในด้านต่างๆ

ทยณัฐ ชวนไชยสิทธิ์ (๒๕๕๕) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตจะพิจารณาจากคุณภาพด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ได้แก่โภชนาการ สุขภาพอนามัย การศึกษา สภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัย การมีงานทำ ศาสนา จริยธรรม กฎหมาย และปัจจัยด้านจิตวิทยา ดังนั้น การเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุควรเริ่มกระทำตั้งแต่วัยทำงานหรือช่วงวัยกลางคน คือ ช่วงอายุระหว่าง ๕๕-๖๕ ปีโดยประมาณช่วงนี้เรียกว่า Prime of Life หรือช่วงดีเลิศแห่งชีวิตคือไม่แก่เกินไปยังคงมีความเป็นหนุ่มเป็นสาวจึงเป็นช่วงที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุทำงาน ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ๖ ด้าน ดังนี้

๓.๓.๑. การเตรียมตัวด้านจิตใจ

เอก ณะศิริ (๒๕๕๐) ให้ข้อคิดว่าเนื่องจากการเกษียณอายุเป็นภาวะการเปลี่ยนแปลงบทบาทและสถานภาพทางสังคมอย่างฉับพลันถ้าไม่ได้มีการเตรียมใจไว้ล่วงหน้า มักจะประสบปัญหาความเครียดและการปรับตัวไม่ได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาทางด้านจิตใจทำให้มีอารมณ์รุนแรงหงุดหงิด เหนงา ว่าเหว่ เบื่อหน่ายชีวิต มีความวิตกกังวล ดังนั้นการเตรียมตัวด้านจิตใจมีดังนี้

๓.๓.๑.๑ สร้างขวัญกำลังใจที่ดีในการเผชิญหน้ากับวัยเกษียณ ยอมรับว่าการเกษียณเกิดกับทุกคนโดยใช้หลักธรรมะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว

๓.๓.๑.๒ ฝึกตนให้เป็นคนใจกว้างมองโลกในแง่ดีและหลายๆแง่มุม รู้จักปล่อยวาง เมื่อมีปัญหาแก้ปัญหาด้วยความมีสติและรู้จักควบคุมตนเอง

๓.๓.๑.๓ มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนต่างวัย อย่าหลีกเลี่ยงหรือแยกตัวออกมาอยู่โดดเดี่ยวบางครั้งเพื่อนต่างวัยจะทำให้รู้สึกมีชีวิตชีวากระฉับกระเฉงขึ้น

๓.๓.๑.๔ พยายามทำกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น เช่น การทำอาหาร ทำสวน เลี้ยงสัตว์

๓.๓.๑.๕ สนใจหาความรู้ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ ติดตามเหตุการณ์ข่าวสารบ้านเมืองต่างๆไว้เสมอ

๓.๓.๒ การเตรียมตัวด้านร่างกาย

บรรลุ ศิริพานิช (๒๕๕๐) กล่าวว่า ภาวะสุขภาพร่างกายเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องดูแลเอาใจใส่ต่อตนเองอย่างสม่ำเสมอตั้งแต่วัยเด็กมาเรื่อยๆ ผู้ที่ใกล้จะเกษียณอายุควรได้มีการเตรียมตัวด้านสุขภาพร่างกายให้พร้อมเพื่อรับกับวัยสูงอายุเพราะในวัยนี้ร่างกายจะมีการเปลี่ยนแปลงให้เห็นได้อย่างชัดเจนการดูแลสุขภาพด้วยดีมาอย่างต่อเนื่องจึงเป็นสิ่งจำเป็นและจะช่วยให้สุขภาพวัยเกษียณอายุไม่ทรุดโทรมเร็วกว่าที่ควรจะเป็นเมื่ออายุ ๔๐ ปีขึ้นไปต้องเริ่มดูแลตัวเอง เอาใจใส่ไม่ปล่อยตัวเองเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาทางสุขภาพที่จะตามมาเมื่อถึงวัยสูงอายุ ดังนั้นการเตรียมตัวด้านร่างกาย มีดังนี้

๓.๓.๒.๑ ตรวจสอบสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้งเพื่อที่จะประเมินภาวะสุขภาพของตนเองได้

๓.๓.๒.๒ รับประทานอาหารที่มีสารอาหารครบทั้ง ๕ หมู่ ซึ่งเป็นอาหารที่ เคี้ยวง่ายย่อยง่าย เน้นปลาและผักที่ปลอดสารพิษงดเครื่องดื่มประเภทน้ำอัดลม ชา กาแฟ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ลดอาหารจำพวกแป้ง ข้าว น้ำตาล ไขมันต่างๆ และควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๓.๓.๒.๓ ตีมน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ ๑๐ แก้วควรตักน้ำหลังตื่นนอนตอนเช้าสัก ๑-๒ แก้วจะช่วยขับถ่ายปัสสาวะและขับล้างของเสียออกจากทางเดินปัสสาวะ

๓.๓.๒.๔ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ ครั้ง ครั้งละ ๓๐ นาที

๓.๓.๒.๕ นอนหลับอย่างน้อยวันละ ๘ ชั่วโมง และอยู่ในที่อากาศถ่ายเทสะดวก

๓.๓.๒.๖ ควรให้ ร่างกายได้ รับแสงแดดทุกวัน โดยเฉพาะช่วงเช้าหรือเย็นเพื่อกระตุ้นให้ร่างกายผลิตวิตามินดี ที่ทำให้ผิวหนังแข็งแรง

๓.๓.๓. การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง

สุขใจ น้ำมุด (๒๕๕๗) กล่าวว่า การบริหารการเงินบุคคล เป็นการจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการรู้จักจัดหาเงินเข้ามา และใช้จ่ายออกไปอย่างถูกต้อง ก่อให้เกิดผลดีจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากบุคคลเมื่อเกษียณอายุแล้วรายได้ที่เคยได้รับประจำก็ลดลง ดังนั้นถ้าไม่มีแผนการใช้จ่ายอย่างรัดกุมแล้ว เงินจำนวนนั้นก็อาจหมดไปอย่างรวดเร็วจึงควรมีการเตรียมตัวด้านรายได้และรายจ่าย ดังนี้

๓.๓.๓.๑ ประเมินรายรับแต่ ละเดือน และวิเคราะห์ ถึงแหล่งที่มาของรายรับเพื่อคาดคะเนจำนวนรายได้ ที่จะ เป็นรายได้ประจำหลังจากเกษียณอายุกับรายได้พิเศษต่างๆที่จะสิ้นสุดลงไปพร้อมกับการเกษียณอายุ

๓.๓.๓.๒ ประเมินรายจ่ายในแต่ละเดือนและวิเคราะห์ถึงแหล่งที่มาของรายจ่ายต่างๆทำเป็นงบประมาณออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรมจะเป็นรายเดือนหรือรายปีก็ได้

๓.๓.๓.๓ ควบคุมค่าใช้จ่ายในบ้านให้สมดุลกับรายได้ ถ้างบประมาณออกมาว่ารายจ่ายเกินรายรับก็ควรต้องหาทางเพิ่มรายได้หรือมีเงินนั้นก็ควรตัดรายจ่ายลง

๓.๓.๓.๔ เตรียมหางานสำรองในกรณี ที่ต้องหารายได้เพิ่มควรเตรียมไว้ ตั้งแต่ยังดำรงตำแหน่งหน้าที่ ในงานประจำอยู่

๓.๓.๓.๕ เตรียมสะสมเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน หรือเมื่อมีปัญหาทางเศรษฐกิจควรเริ่มต้นสะสมเป็นเวลาอย่างน้อย ๑๐-๑๕ ปีก่อนการเกษียณอายุโดยอาจจะสะสมในรูป อสังหาริมทรัพย์ การซื้อพันธบัตร การประกันชีวิตหรือการลงทุนกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF) เป็นกองทุนที่มีลักษณะผสมระหว่างการเป็นกองทุนรวมกับการเป็นเครื่องมือสะสมเงินไว้ใช้ยามชรา (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, ๒๕๕๖)

๓.๓.๔. การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง

บรรลุ ศิริพานิช (2550) กล่าวว่าเมื่อเข้าสู่วัยเกษียณ การทำกิจกรรมยามว่างเป็นเรื่องสำคัญซึ่งนำความพึงพอใจมาให้ควรเลือกงานที่มีประโยชน์ต่อตนเองต่อผู้อื่นต่อสังคมโดยพิจารณาจากการมีใจรักงานมีความถนัดในงานและความเหมาะสมกับกำลังของตนการเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง มีดังนี้

๓.๓.๔.๑ ทำงานอดิเรก เช่น เขียนหนังสือ งานสะสมต่างๆ หรือทำงานประดิษฐ์ เป็นต้น

๓.๓.๔.๒ เล่นกีฬาที่ไม่ต้องใช้แรงมากนัก เช่น เดิน ว่ายน้ำ เปตอง รำมวยจีน เป็นต้น

๓.๓.๔.๓ อ่านหนังสือ เช่น บทประพันธ์ ประวัติศาสตร์ นวนิยาย เป็นต้น

๓.๓.๔.๔ เข้าร่วมกิจกรรมในสังคมหรือทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์

๓.๓.๕ การเตรียมตัวด้านสัมพันธภาพในครอบครัว

ฉก ณะศิริ (๒๕๕๐) กล่าวว่า การรักษาสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัวเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ผู้ที่จะเกษียณมองเห็นคุณค่าของสมาชิกในครอบครัวทุกๆ คน และจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันด้วยวิธีการเชิงรูปธรรมต่างๆ ดังนี้

- ๓.๓.๕.๑ ไปมาหาสู่ เยี่ยมเยียน และติดต่อสื่อสารถึงกันเสมอ
- ๓.๓.๕.๒ ดูแลช่วยเหลือในยามที่เดือดร้อน
- ๓.๓.๕.๓ เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่คนในครอบครัว
- ๓.๓.๕.๔ ให้เวลาแก่สมาชิกในครอบครัว และซื่อสัตย์ต่อครอบครัว
- ๓.๓.๕.๕ สอนลูกหลานให้รักและเคารพผู้สูงอายุ

๓.๓.๖ การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย

บรรลุ ศิริพานิช (๒๕๕๐) ได้ให้ข้อคิดว่า ที่อยู่อาศัยเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ ที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน การเตรียมที่อยู่อาศัยควรจัดเตรียมให้พร้อมก่อนถึงวันเกษียณอายุ และควรจัดเตรียมตั้งแต่วัยกลางคน เพราะถ้าหากจัดการเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุแล้วอาจมีปัญหาบางอย่างซึ่งแก้ไขไม่ทันการณ์ได้ในการเตรียมที่อยู่อาศัยนั้นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง มีดังนี้

- ๓.๓.๖.๑ สถานที่ตั้งที่อยู่อาศัยต้องสะดวกในการเดินทาง อยู่ไม่ไกลจากแหล่งชุมชน จากเพื่อนหรือญาติสนิท
- ๓.๓.๖.๒ ลักษณะการอยู่อาศัยควรวางแผนล่วงหน้าว่าจะใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุกับใคร อยู่กับคู่สมรสอยู่กับญาติพี่น้องอยู่กับลูกหลานเพื่อที่จะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันหรืออยู่ตามลำพังคนเดียว
- ๓.๓.๖.๓ สภาพที่อยู่อาศัย หมายถึง สภาพบ้านและสิ่งแวดล้อมจะต้องมีลักษณะเฉพาะเหมาะสมกับสภาพและข้อจำกัดในวัยชรา เช่น พื้นบ้านไม่ควรขัดเงาให้ลื่นเพราะจะทำให้หกล้มได้ง่าย มีไฟฟ้าแสงสว่างเพียงพอ

๓.๔. ประโยชน์ของการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุ

วันชัย แก้วสุมาลี (๒๕๕๒) ได้กล่าวว่า การเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่เตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุและบุคคลรอบข้าง ดังนี้

- ๓.๔.๑ ประโยชน์ด้านจิตใจ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยสติ ไม่ประมาท สามารถเอาชนะใจตนเองด้วยการยอมรับสภาพความจริงได้อย่างสงบ
- ๓.๔.๒ ประโยชน์ด้านร่างกาย ทำให้สุขภาพอนามัยสมบูรณ์ แข็งแรง การเจ็บป่วยลดลง
- ๓.๔.๓ ประโยชน์ด้านทรัพย์สินเงินทอง สามารถควบคุมรายรับ-รายจ่ายได้เป็นระบบมีมาตรฐานการครองชีพที่ดีภายหลังเกษียณอายุ

๓.๔.๔ ประโยชน์ด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง ได้พบปะพูดคุยกับเพื่อนวัยเดียวกันและเพื่อนต่างวัยสามารถทำประโยชน์ต่อสังคมได้

๓.๔.๕ ประโยชน์ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว ได้ทำกิจกรรมต่างๆด้วยกันในครอบครัวทำให้เกิดความรักใคร่ผูกพัน

๓.๔.๖ ประโยชน์ด้านที่อยู่อาศัย มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ทำให้เกิดความอบอุ่นใจ

๔. วิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึก

พล.อ.ท.สุทธิพันธุ์ ต่ายทอง เจ้ากรมกำลังพลทหารอากาศ ท่านได้กล่าวว่า ในปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีฯลฯ ข้าราชการในกองทัพอากาศควรจะมีการปรับตัวและเตรียมพร้อม กับคุณภาพชีวิตหลังเกษียณอายุราชการ ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. ศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ของผู้รับบำนาญที่ควรได้รับ อาทิ สิทธิในการขอรับบำเหน็จ บำนาญ การคำนวณบำเหน็จบำนาญ สิทธิในเงินบำเหน็จดำรงชีพ การคำนวณบำเหน็จดำรงชีพ การเบิกเงินสวัสดิการการรักษาพยาบาล เงินสวัสดิการการศึกษาบุตร การใช้สิทธิในบำเหน็จตกทอดเพื่อนำไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงินสถาบันการเงิน สิทธิในบำเหน็จตกทอด และเงินช่วยเหลือพิเศษ เป็นต้น

๒. วางแผนการเงิน การออม และการใช้จ่าย เนื่องจากเมื่อคำนวณเงินบำนาญที่จะได้รับแล้ว อาจได้รับเงินบำนาญน้อยกว่าเงินเดือน(ตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณบำนาญ) แต่รายจ่ายประจำและค่าครองชีพยังคงเท่าเดิมหรืออาจมากกว่าเดิม

๓. วางแผนการดำรงชีวิต เนื่องจากระหว่างที่รับราชการ การดำเนินชีวิตก็มีรูปแบบ มีกิจกรรม มีการพบปะผู้คนเพื่อนร่วมงาน แต่เมื่อเกษียณอายุราชการ กิจกรรมเหล่านี้จะหายไป ถ้าไม่มีการวางแผนและปรับตัวอาจทำให้ผู้เกษียณอายุราชการเกิดความเหงา เสี่ยงต่อการเป็นโรคซึมเศร้า หรือเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาด้านสุขภาพทางจิตใจ ควรหากิจกรรมอื่นมาทดแทน เช่น การออกกำลังกาย อ่านหนังสือ ฟังเพลง พบปะสังสรรค์ เพื่อให้ตนเอง มีสุขภาพจิตใจที่ดี และเมื่อสุขภาพจิตใจดีจะส่งผลต่อสุขภาพร่างกายที่ดีด้วย

๔. วางแผนบริหารจัดการเรื่องที่อยู่อาศัย สำหรับผู้ที่อยู่อาศัยอยู่บ้านพักหลวง เนื่องจากเมื่อเกษียณอายุราชการแล้วผู้ที่พักอาศัยอยู่บ้านหลวงจะต้องส่งคืนบ้านภายใน ๖ เดือน ซึ่งตัวผู้ที่จะเกษียณอายุราชการต้องวางแผนในเรื่องที่อยู่อาศัย การขนย้าย เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต

๕. ควรมีการติดตามข้อมูลข่าวสารจากทางราชการที่เกี่ยวกับสิทธิของผู้รับบำนาญ จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ เช่น เว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กพ.ทอ. โดยไม่ควรหลงเชื่อข้อมูลจาก Social ที่ยังไม่มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริง

ในปัจจุบันได้มีส่วนงานทั้งในภาคเอกชนและภาควิสาหกิจ ได้มีนโยบายและแนวทางในการปรับตัวเพิ่มสวัสดิการ และผลประโยชน์ให้กับพนักงานขององค์กรจำนวนมาก ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานในองค์กรนั้น

สามารถดำเนินชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง กองทัพอากาศควรมีแนวทางในการปรับตัวเพื่อรับมือในสังคมที่เปลี่ยนแปลงดังนี้ ให้กับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ

๑. กองทัพอากาศควรมีแนวทางในการผลักดัน ให้มีการปรับเงินเดือน เพื่อเป็นฐานในการคำนวณบำนาญที่สูงขึ้น และปรับวิธีการคำนวณบำนาญแบบสมาชิก กบข. เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ

$$\text{(ปัจจุบัน บำนาญสมาชิก กบข. = } \frac{\text{เงินเดือนสมาชิก ๖๐ เดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}}{๕๐}$$

แต่เมื่อคำนวณแล้วบำนาญที่ได้รับต้องไม่เกิน ๗๐ % ของเงินเดือนเฉลี่ย ๖๐ เดือนสุดท้าย) ซึ่งวิธีการคำนวณแบบนี้จะทำให้เงินบำนาญลดลงจากเงินเดือนไปมาก

๒. จัดทำโครงการสวัสดิการบ้านพักอาศัยคุณภาพดี ในทำเลพื้นที่สายไหม บางเขน ดอนเมือง ลำลูกกา ปทุมธานี เนื่องจากเป็นทำเลที่ใกล้กองทัพอากาศ การคมนาคมสะดวก รถไฟฟ้าตัดผ่าน ให้แก่ข้าราชการเข้าซื้อในราคาถูก จัดหาสถาบันการเงินมาดูแลเรื่องการผ่อนชำระในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ผ่อนระยะยาว เพื่อเป็นสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ข้าราชการ ทั้งข้าราชการประจำการและผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ

๓. จัดกิจกรรมทัศนศึกษาทั้งในและนอกประเทศ คุณภาพ ราคาเยี่ยมเยียว

๔. จัดศูนย์รวมสถานที่การให้บริการ (One Stop Service) แก่ผู้รับบำนาญให้ได้รับความสะดวกสบายในการขอรับบริการต่างๆ จัดเจ้าหน้าที่ในการให้บริการที่มีคุณภาพ ความรู้ความสามารถ และมีจิตบริการ (Service Mind)

๕. ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์แก่ผู้รับบำนาญ ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Internet Facebook คู่มือการเกษียณอายุราชการ แผ่นพับ เป็นต้น

๖. ใช้เทคโนโลยี เป็นช่องทางในการติดต่อ ระหว่างผู้รับบำนาญ กับกองทัพอากาศให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร การขอความช่วยเหลือ การขอรับสิทธิต่างๆ ให้ได้รับความสะดวกในการดำเนินการ เช่น E-mail Facebook Line เป็นต้น

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ พล.อ.ท.สุทธิพันธุ์ ต่ายทอง เจ้ากรมกำลังพลทหารอากาศ ท่านได้เสนอแนะแนวทางดังนี้

๑. กองทัพอากาศควรให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิของข้าราชการหลังเกษียณอายุราชการ เพื่อให้ผู้รับบำนาญได้รับสิทธิอย่างถูกต้องและครบถ้วนตามกฎหมาย อาทิ จัดให้มีการอบรมชี้แจงแนวทางการเกษียณอายุราชการ ชี้แจงสิทธิด้านกำลังพล ด้านการเงิน และด้านสวัสดิการให้แก่ข้าราชการที่กำลังจะเกษียณอายุราชการได้ทราบจัดโครงการให้ความรู้ด้านสิทธิให้แก่ผู้รับบำนาญ เป็นต้น

๒. ให้ความสำคัญกับข้าราชการบำนาญ ดูแลความเป็นอยู่ของผู้รับบำนาญ เช่น จัดสถานที่ออกกำลังกาย โครงการดูแลสุขภาพ กิจกรรมนันทนาการ

๓. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการด้านต่างๆ ให้แก่ผู้รับบำนาญ อาทิ หน่วยงานที่ให้บริการเบ็ดเสร็จแก่ผู้รับบำนาญ คือ ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ ที่มีให้บริการด้านกำลังพล ด้านการเงิน และด้านสวัสดิการ ซึ่งมีการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการอยู่เสมอ ให้ความสำคัญกับผู้รับบำนาญในการได้รับคิวเข้ารับบริการที่สะดวกรวดเร็ว โรงพยาบาลในสังกัด

กองทัพอากาศ ที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบำนาญในการได้รับคิวเข้ารับบริการเป็นลำดับแรกๆ สวนสุขภาพของกองทัพอากาศ ที่จะต้องมีการจัดพื้นที่พักผ่อน และเครื่องออกกำลังกายให้เพียงพอ เป็นต้น ซึ่งการให้บริการทั้งหมดนี้จะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้รับบำนาญมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๔. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับบำนาญ ทั้งระเบียบ กฎหมาย สิทธิประโยชน์โครงการต่างๆ การดูแลสุขภาพ ผ่านเว็บไซต์ของกองทัพอากาศ กรมกำลังพลทหารอากาศ ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กพ.ทอ. รวมถึงช่องทางอื่นที่สามารถกระทำได้

พล.อ.ต.เสนาะ พรรณพิบูล เจ้ากรมการเงินทหารอากาศ ท่านได้กล่าวว่า ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีฯลฯ ข้าราชการในกองทัพอากาศควรจะมีการปรับตัวและเตรียมพร้อม กับคุณภาพชีวิตหลังเกษียณอายุราชการ ก่อนอื่นข้าราชการผู้ที่จะเกษียณอายุราชการจะต้องศึกษาข้อมูล ทราบถึงสิทธิต่างๆ ที่ผู้เกษียณอายุราชการจะได้รับว่ามีอะไรบ้างเพื่อวางแผนในการใช้ชีวิตหลังเกษียณ ซึ่งได้แก่

- สิทธิในการเบิกค่ารักษาพยาบาล
- สิทธิในการเบิกค่าการศึกษาบุตร
- สิทธิในการรับบำนาญ
- สิทธิในการรับบำเหน็จดำรงชีพ
- สิทธิในการรับบำเหน็จตกทอด

จากนั้นผู้ที่จะเกษียณอายุราชการจะต้องมีการปรับและเตรียมความพร้อมทั้งกับชีวิตหลังเกษียณอายุราชการเพื่อให้ดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ๓ ด้านคือ

๑. เตรียมความพร้อมด้านจิตใจ ดังนี้

๑.๑ สร้างกำลังใจให้กับตนเอง โดยใช้หลักธรรมะเข้ามาใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

๑.๒ วางแผนในการทำกิจกรรมหลังเกษียณ เช่น พบปะสังสรรค์กับเพื่อน อ่านหนังสือ ติดตามข่าวสารบ้านเมือง เล่นกีฬา ท่องเที่ยว เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะช่วยให้ผ่อนคลายเหงาและไม่รู้สึกละแสบแสบ หรือการทำงานหลังเกษียณตามขีดความสามารถของตนเอง

๑.๓ ทำใจให้ปล่อยวางกับตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดำรงตำแหน่งก่อนเกษียณ

๒. เตรียมความพร้อมด้านร่างกาย ดังนี้

๒.๑ ตรวจสุขภาพประจำปีเป็นประจำ

๒.๒ รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย หลีกเลี่ยงอาหารที่มีไขมัน น้ำตาลสูง และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ คาเฟอีน

๒.๓ หมั่นออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

๒.๔ พักผ่อนให้เพียงพอ อย่างน้อยวันละ ๘ ชั่วโมง

๓. เตรียมความพร้อมด้านทรัพย์สินเงินทอง

๓.๑ จัดทำรายรับ รายจ่ายแต่ละเดือนเพื่อวางแผนการใช้จ่ายเงิน

๓.๒ ควรมีเงินสำรองไว้ส่วนหนึ่งเพื่อไว้ใช้จ่ายยามจำเป็น ถูกฉ้อโกง หรือในช่วยที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ

๓.๓ ปลดภาระหนี้สินที่มีอยู่อาจจะเป็น บ้าน รถยนต์ ให้หมด เพราะจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนได้มาก

๓.๔ ในเรื่องที่พักจะต้องเตรียมจัดหาบ้านพักหลังเกษียณอายุราชการ

ในปัจจุบันได้มีส่วนงานทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐวิสาหกิจ ได้มีนโยบายและแนวทางในการปรับตัวเพิ่มสวัสดิการ และผลประโยชน์ให้กับพนักงานขององค์กรจำนวนมาก ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานในองค์กรนั้นสามารถดำเนินชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง กองทัพอากาศควรจะมีแนวทางในการปรับตัวเพื่อรับมือในสังคมที่เปลี่ยนแปลงดังนี้ ให้กับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ

- ควรให้มีการปรับปรุงฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้เกษียณอายุราชการให้ทันสมัยเพื่อที่จะได้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดและให้ความช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ ผู้ที่ทำงานให้กองทัพอากาศมาจนเกษียณอายุราชการ ถือได้ว่าทำคุณประโยชน์ให้กับกองทัพอากาศและทางราชการเป็นอย่างมาก

- การสร้างหลักประกันด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล และอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการในการรับบริการของโรงพยาบาลสถานพยาบาลของกองทัพอากาศ

- สร้างหลักประกันด้านรายได้ โดยส่งเสริมการออมเพื่อวัยเกษียณ ผ่านเครื่องมือหรือระบบการออมประเภทต่างๆ

- การจัดหาที่ดินหรือที่พักอาศัยในราคามี่เป็นสวัสดิการ หรือการให้มีช่องทางในการผ่อนผันชำระกับสถาบันการเงินต่างๆ สหกรณ์ออมทรัพย์กองทัพอากาศ เพื่อข้าราชการของกองทัพอากาศได้มีความมั่นคงของชีวิตเกษียณอายุราชการ

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ

- ส่งเสริมการมีรายได้เพิ่มเติมให้แก่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการโดยการจ้างปฏิบัติงานต่อสำหรับผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสายงานเฉพาะด้าน

- จัดตั้งศูนย์บริการให้ความรู้ แนะนำ จัดอบรมเกี่ยวกับด้านต่างๆ เช่น จัดอบรมการดูแลสุขภาพด้วยตัวเอง การให้ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีพและการทำงานของผู้อยู่อาศัย เป็นต้น

- การจัดตั้งชมรม หรือสมาคมและสถานที่พบปะของผู้เกษียณอายุราชการ ไว้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเห็นอกเห็นใจ ไว้แสดงออก และทำกิจกรรมร่วมกัน

- การจัดสวัสดิการด้านที่พักอาศัยของผู้เกษียณอายุราชการในกรณีที่ไม่มีญาติพี่น้อง หรือขาดที่พำนัก

- จัดสวัสดิการทางสังคม สุขภาพอนามัย ทั้งทางกาย ละจิต สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ

- จัดเวทีให้ผู้เกษียณอายุราชการ ที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ได้มีโอกาสมาบรรยายถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ให้กับข้าราชการรุ่นหลังๆ ที่ยังไม่เกษียณอายุราชการ นอกจากคนรุ่นหลังจะได้รับความรู้แล้วยังเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับผู้เกษียณอายุราชการไปแล้วอีกด้วย

- ปัจจุบันมีหลายประเทศที่มีการใช้ผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฯลฯ ต้องการให้กองทัพอากาศจัดโครงการศึกษาดูงานสำหรับผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ และผู้ที่เกษียณอายุราชการแล้ว ให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการคำนวณ หรือการดำรงชีพ ภายหลังจากเกษียณอายุราชการ

พล.อ.ต.อนุชิต แก้วประสพ เจ้ากรมสวัสดิการทหารอากาศ ท่านได้กล่าวว่า ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีฯลฯ ข้าราชการในกองทัพอากาศควรจะมีการปรับตัวและเตรียมพร้อม ๒ ด้านคือ

๑. การเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจ

การเตรียมความพร้อมในด้านร่างกายและจิตใจแต่เบื้องต้น จะทำให้ผู้เกษียณอายุราชการนั้นมีความเข้าใจ และเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุข ได้แก่

- พยายามรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง โดยการออกกำลังกาย และตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ

- ทำจิตใจให้แจ่มใส ให้ความใส่ใจกับผู้คนและสิ่งแวดล้อม
- ให้ความสำคัญกับคำสอนทางศาสนา และทำกิจกรรมทางศาสนามากขึ้น
- ใส่ใจสุขภาพจิต กับสุขภาพกาย เมื่อปรับความคิดกับการใช้ชีวิตหลังเกษียณได้แล้ว ควรทำจิตใจให้แจ่มใส หันมามองโลกในแง่บวกฝึกจิตใจให้สงบไม่ฟุ้งซ่านด้วยการนั่งสมาธิ ทำบุญไหว้พระ

- คบหาญาติมิตรเพื่อนฝูง สัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลที่อยู่รอบตัวนับเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก ผู้เกษียณจะได้ไม่รู้สึกรำคาญเหงาหรือว่าเหว่ หากใครมีญาติเพื่อนฝูงเยอะก็หาโอกาสหาเวลามาทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ทานอาหารร่วมกัน ไปออกกำลังกายด้วยกัน เข้าสมาคม อุทิศตนเพื่อสังคม เป็นต้น

- หางานอดิเรกหรือหาสิ่งที่เราชอบ ทำในเวลาว่าง เช่น ดูหนัง ฟังเพลง ปลูกต้นไม้ อ่านหนังสือ สามารถช่วยให้ชีวิตมีความสุขความเพลิดเพลินได้

- อย่าปล่อยให้วัยเกษียณอายุหมดคุณค่า ปรับความคิดใหม่ ปรับวิถีชีวิตใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นอยู่ในปัจจุบันเพราะหากไม่มีการเตรียมตัวที่ดีแล้ว จะส่งผลกระทบต่อในหลายด้านโดยเฉพาะความมั่นใจทางการเงิน สุขภาพกาย สุขภาพใจ ด้านสังคม

๒. การเตรียมความพร้อมทางการเงิน

ความพร้อมทางการเงินเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องมีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า ที่จะเกษียณอายุ การบริหารเงินให้พอใช้จ่ายและดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพได้นานที่สุด คือการจัดสรรเงินลงทุนในยามเกษียณ เพื่อรองรับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และเป็นเงินสำรองยามฉุกเฉิน ควรจัดสรรสินทรัพย์ประเภทต่างๆ เพื่อสร้างโอกาสรับผลตอบแทนที่สูงกว่าการเก็บเงินในบัญชีเงินฝาก โดยมีขั้นตอนการเตรียมความพร้อมทางการเงินดังนี้

ขั้นที่ ๑ ประมาณการอายุที่คาดว่าจะอยู่ในช่วงเกษียณอายุไปจนถึงสิ้นอายุขัย

ขั้นที่ ๒ กำหนดเป้าหมายการดำเนินชีวิตที่ต้องการเมื่อเกษียณอายุ

ขั้นที่ ๓ ประมาณการค่าใช้จ่ายที่ต้องการสำหรับการเกษียณอายุ

สังคมทุกวันนี้มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมากขึ้น ผู้เกษียณอายุราชการต้องตระหนักเสมอในเรื่องของการปรับตัว การเตรียมตัว และพร้อมที่จะรับมือกับสถานะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในทุกวัน

ในปัจจุบันได้มีส่วนงานทั้งในภาคเอกชนและภาครัฐวิสาหกิจ ได้มีนโยบายและแนวทางในการปรับตัวเพิ่มสวัสดิการ และผลประโยชน์ให้กับพนักงานขององค์กรจำนวนมาก ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานในองค์กรนั้นสามารถดำเนินชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง กองทัพอากาศควรจะมีแนวทางในการปรับตัวเพื่อรับมือในสังคมที่เปลี่ยนแปลงดังนี้ ให้กับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ

๑. จัดอบรมเพื่อทำความเข้าใจในสิทธิและผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับหลังเกษียณอายุราชการ
๒. ให้บริการต่างๆกับผู้ที่เกษียณอายุราชการที่มาติดต่อกับทางกองทัพอากาศ
๓. ประชาสัมพันธ์ และแจ้งข่าวสารให้กับผู้เกษียณอายุได้หลายช่องทาง เช่น E-mail, Facebook, Line, Website จากแหล่งที่น่าเชื่อถือได้
๔. จัดโครงการให้กับผู้ที่เกษียณอายุที่ยังมีความรู้ความสามารถร่วมเสวนาแลกเปลี่ยนความรู้
๕. จัดตั้งชมรม หรือสมาคมผู้เกษียณอายุราชการของกองทัพอากาศเพื่อแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ พบปะพูดคุย ทำประโยชน์ให้กับสังคม

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ถึงแม้ว่าในหน่วยงานทั้งของภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจนั้นได้มีการปรับรายได้ให้กับพนักงานเพื่อให้พนักงานขององค์กรนั้นสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น รายได้ของภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจมีจำนวนมหาศาลซึ่งจะผันแปรตามเศรษฐกิจของประเทศและของโลก ซึ่งข้อจำกัดในเรื่องของรายได้จึงเป็นเรื่องสำคัญในการปรับค่าตอบแทนให้กับพนักงานในส่วนของภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ ดังนั้นข้าราชการ ที่กำลังเกษียณอายุราชการ ควรตระหนักให้มากถึงข้อแตกต่างของรายได้ที่ได้รับ และเริ่มปรับตัว ปรับความคิดในการวางแผนในเรื่องทางการเงิน การใช้เงิน ด้านที่อยู่อาศัย ให้มากขึ้น เพื่อพร้อมรับกับสถานะหลังเกษียณอายุราชการ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้อำนวยการศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กองทัพอากาศ ได้ให้ความคิดเห็น ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ในปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีฯ ท่านคิดว่าข้าราชการในกองทัพอากาศควรจะมีการปรับตัวและเตรียมพร้อม กับคุณภาพชีวิตหลังเกษียณอายุราชการ ในเรื่องของการปรับตัวและเตรียมความพร้อมหลังเกษียณอายุ โดยมีการเตรียมพร้อมในด้านต่างๆ คือ ควรมีการวางแผนในการดำรงชีวิต เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี โดยต้องมีการปรับตัวและเตรียมความพร้อมด้านต่างๆดังนี้

- ด้านเศรษฐกิจ ปัจจุบันระบบเศรษฐกิจของไทยมีความเจริญก้าวหน้าขึ้นมาก ซึ่งหากข้าราชการที่เกษียณอายุราชการมีความต้องการนำเงินที่ได้จากการเกษียณอายุราชการมาลงทุน

จะต้องมีความประเมินความเสี่ยง รวมทั้งมีแผนรองรับหากมีการเปลี่ยนแปลงที่ไม่คาดคิด ตลอดจนการใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง

- ด้านสังคม ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการจัดอยู่ในกลุ่มของผู้สูงอายุ ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของข้าราชการให้ดียิ่งขึ้น จึงต้องมีสังคมของกลุ่มข้าราชการ นั้นๆเพื่อร่วมกันจัดทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสุขภาพกาย และจิตใจ ตลอดจนกิจกรรมที่สร้างความผ่อนคลาย

- ด้านการเมือง ข้าราชการถึงแม้จะเกษียณอายุราชการแล้วแต่ก็ยังเป็นบุคคลที่มีสิทธิทางการเมือง ดังนั้นควรมีการติดตามข่าวสารทางการเมือง ตลอดจนความเคลื่อนไหวทางการเมือง เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต

- ด้านเทคโนโลยี ปัจจุบันระบบเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบ Line, Facebook, E-mail, Google ฯลฯ ซึ่งตัวข้าราชการที่เกษียณอายุจำเป็นต้องมีการเรียนรู้การใช้งานของระบบเหล่านี้ เพื่อประโยชน์ในด้านการติดต่อสื่อสาร การรับข้อมูล ข่าวสาร ตลอดจนความบันเทิงต่างๆ ทั้งนี้ผู้ที่เกษียณอายุราชการยังต้องศึกษาถึงสิทธิประโยชน์ของตนเองให้เข้าใจก่อนและหลังที่จะเกษียณอายุราชการ ผู้ที่เกษียณอายุราชการต้องมีการติดตามข้อมูลข่าวสารจากทางที่เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ระเบียบ และประกาศอื่นๆ จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

ในปัจจุบันได้มีส่วนงานทั้งในภาคเอกชนและภาควิสาหกิจ ได้มีนโยบายและแนวทางในการปรับตัวเพิ่มสวัสดิการ และผลประโยชน์ให้กับพนักงานขององค์กรจำนวนมาก ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานในองค์กรนั้นสามารถดำเนินชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง ได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรมีสมาคมดูข้าราชการที่เกษียณอายุของกองทัพอากาศ โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่ดอนเมือง และสำนักงานย่อยตั้งอยู่ตามกองบิน วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อดูแลข้าราชการบำนาญในเรื่องของการสะสมเงินออมไว้ยามฉุกเฉิน เจ็บป่วย ดูแลเรื่องสิทธิ และสวัสดิการ อื่นๆ ที่ภาครัฐให้การสนับสนุน ตลอดจนการแนะแนวทางในการสร้างอาชีพเพื่อหารายได้ การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อเป็นการควบคุมรายจ่ายเกินรายได้ หากเหลือจากการใช้จ่ายก็นำมาสะสมออม หรือลงทุนเพื่อให้เกิดกำไร ทั้งนี้ทั้งนี้ กองทัพอากาศต้องดำเนินการในเรื่องของการดูแล การให้บริการ ด้านสิทธิประโยชน์ในเรื่องดังนี้

- การจัดเตรียมสถานที่ในการรับรองผู้ที่เกษียณอายุราชการ เดินทางมาติดต่อได้อย่างสะดวก สะอาดเรียบร้อย มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน มีที่จอดรถเพียงพอ มีป้ายบอกจุดจราจรที่ชัดเจน

- เจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ให้บริการต้องมีจิตบริการ Service Mind และมีความรู้ความสามารถ

- ใช้เทคโนโลยีในการให้บริการ และอำนวยความสะดวก เช่น ดาวนโหลดแบบฟอร์มจาก Internet การส่งเอกสารบางรายการผ่านทาง Email, Line, MMS และ Facebook

- ส่วนการประชาสัมพันธ์ ควรมีประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ Social Media มีการถาม-ตอบ ปัญหา ข้อสงสัย จัดให้มีการสร้าง Line ของผู้เกษียณอายุราชการ เพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อและติดตามข่าวสารให้กับผู้ที่เกษียณอายุราชการได้อีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ได้แสดงข้อเสนอแนะแนวทางว่า องค์ประกอบของการพัฒนาคุณภาพชีวิตมีด้วยกันหลายประการ ดังนั้นหากต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการจึงต้องมีแนวทางดังนี้

- ความสุขสบายทางด้านร่างกาย สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงคือสุขภาพ หากสุขภาพร่างกายแข็งแรง ก็ส่งผลให้สามารถจัดทำสิ่งต่างๆ ได้ ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างกำลังใจ ความภูมิใจ และไม่รู้สึกลัวตนเองเป็นภาระใคร

- ความสุขทางด้านครอบครัว ญาติ พี่น้อง ลูกหลาน ความอบอุ่น การดูแล การเอาใจใส่ของญาติพี่น้อง ตลอดจนมีกิจกรรมดีๆ ร่วมกันในครอบครัว ซึ่งจะมีผลส่งไปยังสุขภาพจิต

- ความสุขทางด้านแบ่งปัน หากมีความสุขแล้วยังรู้จักการแบ่งปัน รู้จักให้ กับคนอื่นหรือเพื่อนร่วมโลก มีความเสียสละ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และนำมาซึ่งสุขภาพที่ดี

- ความสุขด้านบุคลิกภาพ หากข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ ได้ปฏิบัติตาม ๓ ข้อข้างต้น ก็ถือได้ว่าเป็นการส่งเสริมบุคลิกภาพ เพราะในกิจกรรมจะมีการส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพใจ

- ความสุขทางด้านบันเทิงหรือกิจกรรมสันทนาการ เช่น การอ่านหนังสือ การฟังเพลง เล่นกีฬา การพบปะสังสรรค์

ข้าราชการกองทัพอากาศที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว ได้ให้ความคิดเห็น ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ในปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีฯ ท่านคิดว่าข้าราชการในกองทัพอากาศควรจะมีการปรับตัวและเตรียมพร้อมทั้งคุณภาพชีวิตหลังเกษียณอายุราชการ ดังนี้

๑ เตรียมตัวด้านจิตใจ ต้องเตรียมความพร้อมในการประสบกับปัญหาความเครียด ความหงุดหงิดว่าเหว่ เบื่อหน่ายชีวิต ความวิตกกังวล ต้องเตรียมตัวด้านจิตใจดังนี้

- สร้างขวัญและกำลังใจที่ดี
- ผิดตนให้เป็นคนใจกว้าง มองโลกในแง่ดี และหลายแง่มุม
- ทำกิจกรรมสร้างสรรค์กับผู้อื่น
- ฟังวิทยุ และอ่านหนังสือพิมพ์

๒ เตรียมตัวด้านร่างกายให้พร้อม

- ตรวจสุขภาพประจำปี
- ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
- รับประทานอาหารให้ครบ ๕ หมู่

๓ เตรียมความพร้อมด้านการเงิน

- ควรประเมินรายรับรายจ่ายประจำเดือน
- เตรียมความพร้อมด้านเงินสำรอง

๔ เตรียมความพร้อมด้านงานอดิเรกทำ หลังเกษียณอายุราชการ

- เขียนหนังสือ
- เล่นกีฬา

- พบปะเพื่อนฝูง เข้าสังคม

จากการเตรียมตัวและปรับตัวข้างต้นที่กล่าวมานั้น ผู้ที่จะเกษียณอายุราชการควรจะต้องปลดภาระด้านการเงิน ก่อนเกษียณอายุราชการให้หนักหน่วงไปหรือให้เหลือน้อยที่สุด ต้องมีวินัยในการออมเงินไว้ใช้ การเตรียมตัวนี้ต้องเตรียมตัวก่อนถึงเวลาที่จะเกษียณอายุราชการ เพื่อจะได้สร้างความเคยชิน และต้องทำอย่างต่อเนื่อง ต้องไม่ปฏิเสธเทคโนโลยี หมั่นหาความรู้เพิ่มเติม และพยายามใช้เทคโนโลยีกับงานที่ตนรับผิดชอบ จะได้ตามทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต้องทำตัวให้ทันสมัย ในเรื่องข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ

ในปัจจุบันได้มีส่วนงานทั้งในภาคเอกชนและภาควิสาหกิจ ได้มีนโยบายและแนวทางในการปรับตัวเพิ่มสวัสดิการ และผลประโยชน์ให้กับพนักงานขององค์กรจำนวนมาก ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานในองค์กรนั้นสามารถดำเนินชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง ได้แสดงความคิดเห็นว่า

- ควรจะให้สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับในกรณีที่เป็นสมาชิกของ กบข. และเลือกที่จะรับบำเหน็จด้วย เช่น เงินก้อนจาก กบข. และเงินบำเหน็จ

- สิทธิประโยชน์ด้านอื่น ของผู้ที่เป็นสมาชิก กบข. ผู้ที่เป็นสมาชิก กบข. จะได้รับเงินด้านต่างๆ ทั้งเงินก้อน กบข. และเงินบำเหน็จ รายตัว การได้รับเงินฌาปนกิจสงเคราะห์ เงินประกันชีวิต และเงินช่วยเหลือจากสหกรณ์

- กองทัพอากาศต้องให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสวัสดิการให้แก่ผู้เกษียณอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถรับทราบถึงสิทธิประโยชน์ที่ตนเองหรือผู้ที่เกษียณจะได้รับ จะเป็นการอธิบายหรือชี้แจงอย่างต่อเนื่องก็ได้

- หน่วยงานต้องให้คำแนะนำแก่ข้าราชการกับผู้ที่กำลังเกษียณอายุราชการ เพื่อเป็นแนวทาง หรือชี้แนะเป็นตัวอย่างแก่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ

- จัดกิจกรรมเฉพาะกลุ่มผู้ใกล้เกษียณอายุราชการ เพื่อนำไปสู่การรวมกลุ่มหลังเกษียณ และหน่วยควรให้การสนับสนุนสถานที่สำหรับกลุ่ม เมื่อมีการรวมตัวกัน

- หน่วยงานต้องให้ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้ข้าราชการผู้เกษียณได้มีโอกาสรู้จักอุปกรณ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ได้แสดงข้อเสนอแนะแนวทางว่า

- ให้บริการความช่วยเหลือ และผลประโยชน์ในสิทธิต่างๆ ที่ผู้เกษียณอายุราชการควรได้รับความต้องการที่แท้จริง

- ควรจัดตั้งศูนย์บริการให้ความรู้ แนะนำ ข้ออบรมการดูแลสุขภาพด้วยตนเองที่เหมาะสม เช่น ศูนย์การออกกำลังกาย

- ควรมีการจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจในการยอมรับ และเห็นคุณค่าของผู้เกษียณอายุราชการในรูปแบบของการจัดตั้งชมรม ประชุม หรือสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้

- ผู้เกษียณอายุราชการทางการศึกษาเป็นบุคคล ที่ยังมีคุณค่าต่อสังคมทางการศึกษา ควรส่งเสริมให้มีรายได้ เพิ่มเติมโดยการจ้างสอนเป็นรายชั่วโมง หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในระบบทางการศึกษา

- จัดสวัสดิการด้านที่พักสำหรับผู้ไม่มีที่อยู่

- การบริการของรัฐบาลขั้นพื้นฐาน ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เกษียณอายุราชการได้อย่างเพียงพอ

- ผู้เกษียณอายุราชการควรมีทัศนคติที่ดีต่อการเกษียณอายุราชการ และใช้ชีวิตหลังเกษียณให้เป็นปกติทั่วไป เวลาที่มีมากขึ้นควรนำมาใช้เพื่อตนเอง เช่นการออกกำลังกาย การพบปะสังสรรค์กับกลุ่มเพื่อนๆ ทำกิจกรรมที่ตนเองชอบ หาโอกาสปฏิบัติธรรมเพื่อให้จิตใจสงบ เพราะร่างกายที่แข็งแรงและจิตใจสงบจะช่วยให้เรามีความสุข มีชีวิตที่ดี

- ติดตามเทคโนโลยีต่างๆ ไม่ทิ้ง ควรหมั่นหาความรู้ใส่ตัวเสมอ โดยไม่ต้องแข่งขันกับใคร ทำเท่าที่เราจะทำได้ จะได้ไม่เครียดกับตนเอง

๕. ขั้นตอนการใช้ทฤษฎี PISUT MODEL รูปแบบการบริหารโดยใช้วงจร P-D-C-A และทฤษฎีเสริมแรง กับแนวทางการพัฒนาศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กองทัพอากาศและการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ

ทฤษฎี PISUT MODEL ยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ยึดหลักธรรมาภิบาล เน้นการพัฒนาคุณภาพแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และใช้เทคนิค SWOT จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ P-D-C-A และใช้ทฤษฎีการเสริมแรง (REINFORCEMENT THEORY) ตามเทคนิค ๕ ใจ (ให้ใจ ได้ใจ ประสานใจ ให้กำลังใจ และดูแลรักษาใจ) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑

สำรวจและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านต่างๆ ของศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จและข้าราชการที่กำลังจะเกษียณอายุราชการและหลังเกษียณอายุราชการโดยใช้เทคนิค SWOT ANALYSIS จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทำให้ทราบถึงบริบทของศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จว่าขณะนี้อยู่ ณ จุดใด (WHERE ARE WE NOW?) เพื่อจัดลำดับความสำคัญ และกำหนดกรอบในการบริหารและการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการหลังเกษียณอายุราชการของกองทัพอากาศ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ และการดำเนินตามกลยุทธ์ของศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศที่เหมาะสมต่อไป

ขั้นตอนที่ ๒

ขั้นการวางแผน (PLAN) เป็นการออกแบบรูปแบบการบริหารและการให้บริการของศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศโดยใช้ PISUT MODEL ที่สอดคล้องกับนโยบายผู้บัญชาการกองทัพอากาศด้านกำลังพล จากผลสรุปของการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคการพัฒนาศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศและข้าราชการที่เกษียณอายุราชการของ

กองทัพอากาศในขั้นตอนที่ 1 ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศจะต้องมีการกำหนด เป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานในอนาคตที่ชัดเจน จึงต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ให้มองเห็น ภาพแห่งความสำเร็จที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งใหม่ๆ ที่มีความท้าทายต่อศูนย์บริการกำลังพล เบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศ ด้วยปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งภายในและภายนอกเพื่อการพัฒนาศูนย์บริการ กำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศคุณภาพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการของกองทัพอากาศ หลังเกษียณอายุราชการ

ขั้นตอนที่ ๓

ขั้นปฏิบัติตามแผน (DO) เป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจกับบุคลากรทุกฝ่ายเพื่อนำรูปแบบการ บริหารและการบริการของศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศคุณภาพ โดยใช้ PISUT MODEL ไปใช้ดำเนินงานในทุกส่วนของศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศ และหน่วย เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการหลังเกษียณอายุราชการ เน้นการพัฒนาศักยภาพของการให้บริการ ของศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการของกองทัพอากาศหลัง เกษียณอายุราชการ เพื่อสร้างคุณค่า คุณภาพชีวิตให้กับข้าราชการหลังเกษียณอายุราชการ และ ประสิทธิภาพของศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศผ่านกระบวนการตามกลยุทธ์และ ยุทธศาสตร์ของกองทัพอากาศอย่างเป็นระบบ ในประเด็นจะต้องทำหรือเปลี่ยนแปลงอะไรบ้างเพื่อ บรรลุวัตถุประสงค์ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่มีโครงการ/กิจกรรม ระบุขั้นตอน การดำเนินงานแบบ P-D-C-A อย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับรูปแบบของการบริหารและการบริการที่ กำหนดไว้ โดยมีกลยุทธ์ในการดำเนินงานดังนี้

P : Participative Management (การบริหารแบบมีส่วนร่วม) เป็นการบริหารจัดการที่ประสาน การทำงานระหว่างกรมกำลังพลทหารอากาศ กรมการเงินทหารอากาศ กรมสวัสดิการทหารอากาศ และให้ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้การบริการกับข้าราชการของ กองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการตามเทคนิค 5 ใจ คือ

๑. เข้าใจ ต้องเข้าใจว่าเป้าหมายของศูนย์บริการเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศก่อตั้งขึ้นเพื่ออะไร และต้องเข้าใจว่าแต่ละฝ่าย แต่ละแผนกมีหน้าที่ทำอะไร ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในศูนย์บริการกำลัง พลเบ็ดเสร็จมีหน้าที่ทำอะไร และปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ขั้นตอนการ ปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่น และเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของข้าราชการหรือญาติของข้าราชการที่ เกษียณอายุราชการมาติดต่อของใช้สิทธิต่างๆ กับทางศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศ

๒. ใส่ใจ ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศทุกคนต้อง คิดว่างานที่ได้รับมอบหมายนั้นๆ เป็นของเรา ทำแล้วดีต่อตัวเราและต่อกองทัพอากาศ อย่าคิดว่าเป็น งานนอกเหนือจากคำสั่ง อย่าคิดว่าทำตามหน้าที่ ต้องคิดเสมอว่างานที่เราได้รับมอบหมายนั้นถึงแม้จะ เป็นงานเล็กๆ แต่ก็มีมีความสำคัญ

๓. ร่วมใจ ในบางช่วงเวลาสิ่งที่ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศต้องการไม่ใช่แค่ แรง หรือความคิด แต่ต้องการการร่วมทั้งแรงและร่วมทั้งใจ ในการให้บริการให้กับข้าราชการที่ เกษียณอายุราชการที่มาติดต่อกับทางศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศ เพราะงาน บางอย่างในการให้บริการกับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการดำเนินการครั้งเดียวยังไม่เสร็จขั้นตอน

๔. ให้ใจ ต้องแสดงให้เห็นว่าที่เราทำงานนั้นไม่ได้ทำเพราะหน้าที่แต่ทำงานด้วยใจจริงๆ เราต้องไม่มีคำว่าไม่ใช่หน้าที่เรา ทำไม่ได้ หมดเวลา ไม่ว่างงานอื่นยุ่ง เดี่ยวค่อยทำ ฯลฯ เราต้องคอยเอาใจเขามาใส่ใจเรา ปฏิบัติหน้าที่ด้วยใจจริงๆ เพื่อให้งานผ่านดำเนินไปอย่างราบรื่น ไม่สะดุด ตกค้าง เป็นระยะเวลานาน เพื่อให้ผู้ที่มาติดต่อได้รับความรวดเร็วและสะดวกในการขอรับสิทธิประโยชน์ต่างๆ

๕. จริงใจ ต้องปฏิบัติงานด้วยความจริงใจ ให้ความสำคัญต่อหน้าที่ที่รับผิดชอบ ให้ความจริงใจกับข้าราชการหลังเกษียณอายุราชการที่มาติดต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ใช้คำพูด วาจา การกระทำ แสดงออกและปฏิบัติอย่างอ่อนน้อม

I : Information Management (การบริหารข้อมูลสารสนเทศ) เป็นการใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัยเพื่อวางแผนในการพัฒนาคุณภาพของศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศ และใช้เทคโนโลยีในการบริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้กับข้าราชการของกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ เพื่อประโยชน์และเกิดความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารตรงกัน

S : Strategic Management (การบริหารเชิงกลยุทธ์) เป็นการบริหารและการให้บริการของศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศ โดยเริ่มจากการศึกษานโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อปฏิบัติของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยเกี่ยวข้องเพื่อ ๑. จัดทำแผนโครงการ (Action Plan) ๒. การปฏิบัติการตามโครงการ (Take Action) ๓. การประเมินผล (Evaluation)

U : Unit Management (การบริหารงานทั้งหน่วยงาน) เป็นการบริหารงานและการให้บริการกับข้าราชการของกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ โดยใช้ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและการบริการในทุกๆ ด้านของศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จของกองทัพอากาศ และข้าราชการของกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ดูแลในเรื่องของการบริหารในด้านงบประมาณ บริหารในด้านกำลังพล บริหารงานทั่วไปภายในศูนย์ฯ

T : Team Work (การทำงานเป็นทีม) เป็นการทำงานโดยกรมกำลังพล จัดตั้งศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จกองทัพอากาศขึ้น ร่วมกับหน่วยเกี่ยวข้อง อาทิ กรมการเงิน กรมสวัสดิการ ในการบริหารและให้บริการกับข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ

ขั้นตอนที่ ๔

ขั้นตรวจสอบ (CHECK) เป็นการประเมินผลและตรวจสอบการบริหารและการบริการของศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จกองทัพอากาศ กรมกำลังพลทหารอากาศ จากการใช้รูปแบบการบริหารและการบริการโดยใช้ PISUT MODEL โดยให้สอดคล้องกับนโยบายผู้บังคับบัญชากองทัพอากาศ ด้านกำลังพล ในด้านสวัสดิการของกำลังพลที่กล่าวไว้ในข้อ ๔.๒.๓ พัฒนาสวัสดิการของกองทัพอากาศอย่างเป็นระบบและทั่วถึง โดยประสานความร่วมมือด้านสวัสดิการกับหน่วยงานภายนอกกองทัพอากาศ และข้อ ๔.๒.๔ ส่งเสริมและสร้างโอกาสในการหารายได้เสริมให้กับครอบครัวข้าราชการ

๖. สรุป

การเข้าสู่สภาวะการเกษียณอายุมิใช่เป็นการสิ้นสุดในการดำเนินชีวิตต่อไป แต่เป็นการเริ่มต้นชีวิตใหม่ที่แตกต่างไปจากการใช้ชีวิตแบบเดิม ดังนั้นการเตรียมตัวเกษียณอายุ ถือว่าเป็นการวางแผนชีวิตอย่างหนึ่ง การเตรียมตัวจะช่วยลดความวิตกกังวลช่วยทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อผู้สูงอายุสามารถ

ปรับตัวต่อการดำรงชีวิตภายหลังเกษียณอายุได้อย่างมีความสุขมีคุณภาพชีวิตที่ดีรวมทั้งลดภาระของครอบครัวและของรัฐที่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้เกษียณอายุ เพราะการเตรียมตัวเป็นการป้องกันปัญหาต่างๆที่จะเกิดขึ้นทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชน และสังคมในอนาคตได้

บทที่ ๕

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ในบทที่ ๕ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบ สัทธิประโยชน์ของข้าราชการ กองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ กับหน่วยงานองค์กรรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการอื่น อีกทั้งยังได้สรุปและรวบรวมผลการสัมภาษณ์ โดยนำผลที่สรุปได้มาปรับและประยุกต์ใช้กับทฤษฎี PISUT MODEL โดยยึดเทคนิคของ SWOT มาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก และใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ P-D-C-A และใช้ทฤษฎีการเสริมแรง (REINFORCEMENT THEORY) ตามเทคนิค 5 ใจ (ให้ใจ ได้ใจ ประสานใจ ให้กำลังใจ และดูแลรักษาใจ) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ

สรุป

๑. สรุปผลการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบ สัทธิประโยชน์ของข้าราชการกองทัพอากาศ หลังเกษียณอายุราชการ กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ผู้วิจัยสรุปรายงานผลการเปรียบเทียบสวัสดิการ สัทธิ และประโยชน์ ของข้าราชการกองทัพอากาศ และพนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ดังนี้

ข้าราชการกองทัพอากาศเมื่อครบอายุ ๖๐ ปี ก็จะเตรียมตัวเข้าสู่การเกษียณอายุราชการ สัทธิสวัสดิการ และประโยชน์หลังเกษียณอายุราชการที่จะได้มีดังนี้

ด้านกำลังพล ข้าราชการของกองทัพอากาศมีสิทธิทำเรื่องขอเบิกเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ, ทายาทขอเบิกเงินบำเหน็จตกทอด ทายาทขอเบิกเงินช่วยเหลือพิเศษ บำนาญค้ำจ่าย ค่าเล่าเรียนค้ำจ่าย ค่ารักษาพยาบาลค้ำจ่าย ทายาทติดต่อขอทหารกองเกียรติยศในวันพระราชทานเพลิงศพทำบัตรทหารผ่านศึกนอกประจำการ (อผศ.) ขอน้องสู้อีรืรับรอง กรณีต่างๆ ขอบัตรยานพาหนะ

ด้านการเงิน ข้าราชการของกองทัพอากาศมีสิทธิในการขอรับเงินเบี้ยหวัด บำนาญ เงินเดือนเดือนสุดท้าย บำเหน็จบำนาญปกติ บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ บำเหน็จบำนาญเหตุราชการนาน บำเหน็จตกทอด บำเหน็จดำรงชีพ

บำนาญพิเศษ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) แจ่งเสียชีวิตข้าราชการเบี้ยหวัด บำนาญ เปลี่ยนบัตรประจำตัวผู้รับเงิน ขอหนังสือรับรองรายได้ ขอหนังสือส่งตัวผู้ป่วยใน ขอรับค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียน ขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ ๖๕ ปี ขอหนังสือรับรองบำเหน็จตกทอด (กู้เงิน) ตรวจสอบเบี้ยหวัด บำนาญ หนี้สิน ตรวจสอบการรับเงินค่ารักษาพยาบาล และค่าเล่าเรียน ขอเปลี่ยนบัญชีธนาคารในการรับเงิน รายการขอลดหย่อนภาษี แบบฟอร์มระบุบำเหน็จตกทอด กรณีที่ไม่มีทายาทโดยธรรม

ด้านสวัสดิการ ข้าราชการของกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการมีสิทธิขอรับสวัสดิการในเรื่องการรับสมัครสมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์ ทอ. การเปลี่ยนแปลงข้อมูลสมาชิก การเปลี่ยนแปลงผู้รับผลประโยชน์ การขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ เพลิงศพ การยื่นแบบคำร้องขอรับค่าจัดการศพ การยื่นคำร้องขอลาออกจากการเป็นสมาชิก

สำหรับพนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยนั้น สวัสดิการและสิทธิ ผลประโยชน์ที่ตอบแทนหลังจากที่เกษียณอายุงานนั้นจะแตกต่างจากทางราชการในเรื่องด้านการเงิน ค่าตอบแทนส่วนใหญ่ที่ทางองค์กรจะให้พนักงานมักจะเป็นลักษณะเป็นเงินโบนัส และค่าตอบแทนในเรื่องสวัสดิการที่อยู่ในช่วงระยะเวลาของการเป็นพนักงานขอการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเท่านั้น หลังจากทั้งหมดอายุงานแล้วนั้น พนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จะได้รับเงินและสวัสดิการตอบแทนจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเปิดให้พนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสมัครเป็นสมาชิกแต่เริ่มแรกเข้าทำงานโดยพนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ด้านกำลังพล พนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จะได้รับสิทธิ และประโยชน์ในเรื่องของการช่วยเหลือทำบุญงานศพ และค่าพวงหรีดเคารพศพ, เงินเข้าเยี่ยมผู้ป่วย กับผู้มีอุปการคุณต่อ สร.กฟผ.

ด้านการเงิน พนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จะได้รับสิทธิ และประโยชน์ในเรื่องของเงินได้จากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เงินได้จากการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สร.กฟผ.) เงินได้จากการเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เงินช่วยเหลือทำบุญงานศพ และค่าพวงหรีดเคารพศพ เงินช่วยเหลืออุบัติเหตุต่างๆ เงินช่วยเหลือด้านกีฬาและการบันเทิง เงินช่วยเหลือกิจกรรมของเยาวชน เงินช่วยเหลือการกุศล เงินประกันชีวิต เงินทุนการศึกษา เงินทุนสนับสนุนการศึกษาบุตรแรกเกิด

ด้านสวัสดิการ พนักงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จะได้รับสิทธิ และประโยชน์ในเรื่องของสิทธิขอตรวจดูบัญชีและเอกสารของกองทุน ฌ สำนักงานกองทุน มีสิทธิได้รับเงินกองทุนตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับ

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าในหน่วยงานทั้งของภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจนั้นได้มีการปรับรายได้ให้กับพนักงานเพื่อให้พนักงานขององค์กรนั้นสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้ และรองรับปัจจัยต่างๆที่เอื้ออำนวยความสะดวกมากขึ้นในสังคมปัจจุบัน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น รายได้ของภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจมีจำนวนมหาศาลซึ่งจะผันแปรตามเศรษฐกิจของประเทศและของโลก ซึ่งข้อจำกัดในเรื่องของรายได้จึงเป็นเรื่องสำคัญในการปรับค่าตอบแทนให้กับพนักงานในส่วนของภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ ดังนั้น

ข้าราชการที่กำลังเกษียณอายุราชการ ควรตระหนักให้มากถึงข้อแตกต่างของรายได้ที่ได้รับ และเริ่มปรับตัว ปรับความคิดในการวางแผนในเรื่องทางการเงิน การใช้เงิน ด้านที่อยู่อาศัย ให้มากขึ้น เพื่อพร้อมรับกับสถานะหลังเกษียณอายุราชการ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มภูมิคุ้มกันให้กับข้าราชการสามารถดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน โดยตนเองไม่เดือดร้อนและไม่เป็นภาระต่อผู้อื่นและสังคม

๒. สรุปผลการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบ สิทธิประโยชน์ของข้าราชการกองทัพอากาศ หลังเกษียณอายุราชการ กับข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้าราชการกองทัพอากาศเมื่อครบอายุ ๖๐ ปี ก็จะเตรียมตัวเข้าสู่การเกษียณอายุราชการ สิทธิสวัสดิการ และประโยชน์หลังเกษียณอายุราชการที่จะได้มีดังนี้

ด้านกำลังพล ข้าราชการของกองทัพอากาศมีสิทธิทำเรื่องขอเบิกเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ, ทายาทขอเบิกเงินบำเหน็จตกทอด ทายาทขอเบิกเงินช่วยเหลือพิเศษ บำนาญค้างจ่าย ค่าเล่าเรียนค้างจ่าย ค่ารักษาพยาบาลค้างจ่าย ทายาทติดต่อขอทหารกองเกียรติยศในวันพระราชทานเพลิงศพทำบัตรทหารผ่านศึกนอกประจำการ (อผศ.) ขอนหนังสือรับรอง กรณีต่างๆ ขอบัตรยานพาหนะ

ด้านการเงิน ข้าราชการของกองทัพอากาศมีสิทธิในการขอรับเงินเบี้ยหวัด บำนาญ เงินเดือนเดือนสุดท้าย บำเหน็จบำนาญปกติ บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ บำเหน็จบำนาญเหตุราชการนาน บำเหน็จตกทอด บำเหน็จดำรงชีพ บำนาญพิเศษ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) แจ่งเสียชีวิตข้าราชการเบี้ยหวัด บำนาญ เปลี่ยนบัตรประจำตัวผู้รับเงิน ขอนหนังสือรับรองรายได้ ขอนหนังสือส่งตัวผู้ป่วยในขอรับค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียน, ขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพ ๖๕ ปี ขอนหนังสือรับรองบำเหน็จตกทอด (กู้เงิน) ตรวจสอบเบี้ยหวัด บำนาญ หนี้สิน ตรวจสอบการรับเงินค่ารักษาพยาบาล และค่าเล่าเรียน ขอเปลี่ยนบัญชีธนาคารในการรับเงิน รายการขอลดหย่อนภาษี แบบฟอร์มระบุบำเหน็จตกทอด กรณีที่ไม่มีทายาทโดยธรรม

ด้านสวัสดิการ ข้าราชการของกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการมีสิทธิขอรับสวัสดิการในเรื่องการรับสมัครสมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์ ทอ. การเปลี่ยนแปลงข้อมูลสมาชิก การเปลี่ยนแปลงผู้รับผลประโยชน์ การขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ เพลิงศพ การยื่นแบบคำร้องขอรับค่าจัดการศพ การยื่นคำร้องขอลาออกจากการเป็นสมาชิก

สำหรับข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเรื่องสวัสดิการ สิทธิประโยชน์ หลังเกษียณอายุราชการ ก็ไม่ต่างกับข้าราชการทหารของกองทัพอากาศ จะต่างกันช่วงระยะเวลาที่รับราชการในเรื่องของเงินค่าตอบแทนตำแหน่ง ค่าตอบแทนการทำงาน ค่าตอบแทนสวัสดิการ ค่าตอบแทนในการเบิกจ่าย ค่าตอบแทนชำนาญการ ค่าตอบแทนเงินวิทยฐานะ ฯลฯ ข้าราชการครูจะได้รับจากการเป็นสมาชิก กบข. หรือการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ซึ่งจะกระจายอยู่ในแต่ละจังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับข้าราชการครูในแต่ละพื้นที่นั้น

ข้าราชการครูหลังจากเกษียณอายุราชการจะได้รับสิทธิ สวัสดิการ และประโยชน์ ในเรื่องดังนี้

ด้านกำลังพล ในเรื่องของการขอทำเรื่องขอเบิกเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ ทายาทขอเบิกเงินบำเหน็จตกทอด ทายาทขอเบิกเงินช่วยเหลือพิเศษ บำนาญค้ำจาย ค่าเล่าเรียนค้ำจาย ค่ารักษาพยาบาลค้ำจาย ทายาทติดต่อขอพระราชทานเพลิงศพ

ด้านการเงิน ได้รับเงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เงินฌาปนกิจสงเคราะห์ เงินบำเหน็จตกทอด ขอรับเงินเบี้ยหวัด บำนาญ เงินเดือนเดือนสุดท้าย, บำเหน็จบำนาญปกติ บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพ บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ บำเหน็จบำนาญเหตุราชการนาน บำเหน็จตกทอด บำเหน็จดำรงชีพ รายการขอลดหย่อนภาษี บำนาญพิเศษ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ขอรับค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียน เงินจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู

ด้านสวัสดิการ ในเรื่องของการขอพระราชทานเพลิงศพ การขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ การรับสมัครสมาชิกฌาปนกิจสงเคราะห์

อย่างไรก็ตามข้าราชการทหารของกองทัพอากาศ และข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ก็เป็นอาชีพรับราชการเหมือนกัน ดังนั้นสิทธิ สวัสดิการและผลประโยชน์ที่พึงได้รับหลังเกษียณอายุราชการย่อมไม่แตกต่างกัน เพราะได้ใช้หลักของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๓๐ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๔๙๔ หมวดที่ ๒ มาตราที่ ๑๙ สรุปได้ว่า ข้าราชการที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๓๙ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เป็นต้น

๓. สรุปผลการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปรายงานผลจากการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาในหน่วยที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการของข้าราชการของกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ โดยสรุปดังนี้

ในปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีฯลฯ ข้าราชการในกองทัพอากาศควรจะมีการปรับตัวและเตรียมพร้อม กับคุณภาพชีวิตหลังเกษียณอายุราชการ ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. ศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ของผู้รับบำนาญที่ควรได้รับ อาทิ สิทธิในการขอรับบำเหน็จ บำนาญ การคำนวณบำเหน็จบำนาญ สิทธิในเงินบำเหน็จดำรงชีพ การคำนวณบำเหน็จดำรงชีพ การเบิกเงินสวัสดิการการรักษาพยาบาล เงินสวัสดิการการศึกษาบุตร การใช้สิทธิในบำเหน็จตกทอดเพื่อนำไปเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงินสถาบันการเงิน สิทธิในบำเหน็จตกทอด และเงินช่วยเหลือพิเศษ เป็นต้น

๒. วางแผนการเงิน การออม และการใช้จ่าย เนื่องจากเมื่อคำนวณเงินบำนาญที่จะได้รับแล้ว อาจได้รับเงินบำนาญน้อยกว่าเงินเดือน(ตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณบำนาญ) แต่รายจ่ายประจำและค่าครองชีพยังคงเท่าเดิมหรืออาจมากกว่าเดิม

๓. วางแผนการดำรงชีวิต เนื่องจากกระทรวงที่รับราชการ การดำเนินชีวิตก็มีรูปแบบ มีกิจกรรม มีการพบปะผู้คนเพื่อนร่วมงาน แต่เมื่อเกษียณอายุราชการ กิจกรรมเหล่านี้จะหายไป ถ้าไม่มีการวางแผนและปรับตัวอาจทำให้ผู้เกษียณอายุราชการเกิดความเหงา เสี่ยงต่อการเป็นโรคซึมเศร้า หรือเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาด้านสุขภาพทางจิตใจ ควรหากิจกรรมอื่นมาทดแทน เช่น การออกกำลังกาย อ่านหนังสือ ฟังเพลง พบปะสังสรรค์ เพื่อให้ตนเอง มีสุขภาพจิตใจที่ดี และเมื่อสุขภาพจิตใจดีจะส่งผลต่อสุขภาพร่างกายที่ดีด้วย

๔. วางแผนบริหารจัดการเรื่องที่อยู่อาศัย สำหรับผู้ที่อยู่อาศัยอยู่บ้านพักหลวง เนื่องจากเมื่อเกษียณอายุราชการแล้วผู้ที่พักอาศัยอยู่บ้านหลวงจะต้องส่งคืนบ้านภายใน ๖ เดือน ซึ่งตัวผู้ที่จะเกษียณอายุราชการต้องวางแผนในเรื่องที่อยู่อาศัย การขนย้าย เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต

๕. ควรมีการติดตามข้อมูลข่าวสารจากทางราชการที่เกี่ยวกับสิทธิของผู้รับบำนาญ จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ เช่น เว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ โดยไม่ควรหลงเชื่อข้อมูลจาก Social ที่ยังไม่มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริง

ในปัจจุบันได้มีส่วนงานทั้งในภาคเอกชนและภาควิสาหกิจ ได้มีนโยบายและแนวทางในการปรับตัวเพิ่มสวัสดิการ และผลประโยชน์ให้กับพนักงานขององค์กรจำนวนมาก ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานในองค์กรนั้นสามารถดำเนินชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง กองทัพอากาศควรมีแนวทางในการปรับตัวเพื่อรับมือในสังคมที่เปลี่ยนแปลงดังนี้ ให้กับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ

๑. กองทัพอากาศควรมีแนวทางในการผลักดัน ให้มีการปรับเงินเดือน เพื่อเป็นฐานในการคำนวณบำนาญที่สูงขึ้น และปรับวิธีการคำนวณบำนาญแบบสมาชิก กบข. เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ

๒. จัดทำโครงการสวัสดิการบ้านพักอาศัยคุณภาพดี ในทำเลพื้นที่สายไหม บางเขน ดอนเมือง ลำลูกกา ปทุมธานี เนื่องจากเป็นทำเลที่ใกล้กองทัพอากาศ การคมนาคมสะดวก รถไฟฟ้าตัดผ่าน ให้แก่ข้าราชการเช่าซื้อในราคาถูก จัดหาสถาบันการเงินมาดูแลเรื่องการผ่อนชำระในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ผ่อนระยะยาว เพื่อเป็นสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ข้าราชการ ทั้งข้าราชการประจำการและผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ

๓. จัดกิจกรรมทัศนศึกษาทั้งในและนอกประเทศ คุณภาพ ราคาเยี่ยมเยียว

๔. จัดศูนย์รวมสถานที่การให้บริการ (One Stop Service) แก่ผู้รับบำนาญให้ได้รับความสะดวกสบายในการขอรับบริการต่างๆ จัดเจ้าหน้าที่ในการให้บริการที่มีคุณภาพ ความรู้ความสามารถ และมีจิตบริการ (Service Mind)

๕. ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับบำนาญ ทั้งระเบียบกฎหมาย สิทธิประโยชน์โครงการต่างๆ การดูแลสุขภาพ ผ่านเว็บไซต์ของกองทัพอากาศ กรมกำลังพลทหารอากาศ ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กพ.ทอ. รวมถึงช่องทางอื่นที่สามารถกระทำได้

๖. ใช้เทคโนโลยี เป็นช่องทางในการติดต่อ ระหว่างผู้รับบำนาญ กับกองทัพอากาศให้ได้รับข้อมูล

ข่าวสาร การขอความช่วยเหลือ การขอรับสิทธิต่างๆ ให้ได้รับความสะดวกในการดำเนินการ เช่น E-mail, Facebook, Line เป็นต้น

๗. การสร้างหลักประกันด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล และอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการในการรับบริการของโรงพยาบาลลาถานพยาบาลของกองทัพอากาศ

๘. ควรให้มีการปรับปรุงฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้เกษียณอายุราชการให้ทันสมัยเพื่อที่จะได้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดและให้ความช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ ผู้ที่ทำงานให้กองทัพอากาศมาจนเกษียณอายุราชการ ถือได้ว่าทำคุณประโยชน์ให้กับกองทัพอากาศและทางราชการเป็นอย่างมาก

๙. สร้างหลักประกันด้านรายได้ โดยส่งเสริมการออมเพื่อวัยเกษียณ ผ่านเครื่องมือหรือระบบการออมประเภทต่างๆ

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ดังนี้

๑. กองทัพอากาศควรให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิของข้าราชการหลังเกษียณอายุราชการ เพื่อให้ผู้รับบำนาญได้รับสิทธิอย่างถูกต้องและครบถ้วนตามกฎหมาย อาทิ จัดให้มีการอบรมชี้แจงแนวทางการเกษียณอายุราชการ ชี้แจงสิทธิด้านกำลังพล ด้านการเงิน และด้านสวัสดิการให้แก่ข้าราชการที่กำลังจะเกษียณอายุราชการได้ทราบจัดโครงการให้ความรู้ด้านสิทธิให้แก่ผู้รับบำนาญเป็นต้น

๒. ให้ความสำคัญกับข้าราชการบำนาญ ดูแลความเป็นอยู่ของผู้รับบำนาญ เช่น จัดสถานที่ออกกำลังกาย โครงการดูแลสุขภาพ กิจกรรมนันทนาการ

๓. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการด้านต่างๆ ให้แก่ผู้รับบำนาญ อาทิ หน่วยงานที่ให้บริการเบ็ดเสร็จแก่ผู้รับบำนาญ คือ ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ ที่มีให้บริการด้านกำลังพล ด้านการเงิน และด้านสวัสดิการ ซึ่งมีการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการอยู่เสมอ ให้ความสำคัญกับผู้รับบำนาญในการได้รับคิวเข้ารับบริการที่สะดวกรวดเร็ว โรงพยาบาลในสังกัดกองทัพอากาศ ที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบำนาญในการได้รับคิวเข้ารับบริการเป็นลำดับแรกๆ สวัสดิภาพของกองทัพอากาศ ที่จะต้องมีการจัดพื้นที่พักผ่อน และเครื่องออกกำลังกายให้เพียงพอ เป็นต้น ซึ่งการให้บริการทั้งหมดนี้จะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้รับบำนาญมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๔. ส่งเสริมการมีรายได้เพิ่มเติมให้แก่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการโดยการจ้างปฏิบัติงานต่อสำหรับผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสายงานเฉพาะด้าน

๕. จัดตั้งศูนย์บริการให้ความรู้ แนะนำ จัดอบรมเกี่ยวกับด้านต่างๆ เช่น จัดอบรมการดูแลสุขภาพด้วยตัวเอง การให้ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีพและการทำงานของผูสูอายุ เป็นต้น

๖. การจัดตั้งชมรม หรือสมาคมและสถานที่พบปะของผู้เกษียณอายุราชการ ไว้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเห็นอกเห็นใจ ไว้แสดงออก และทำกิจกรรมร่วมกัน

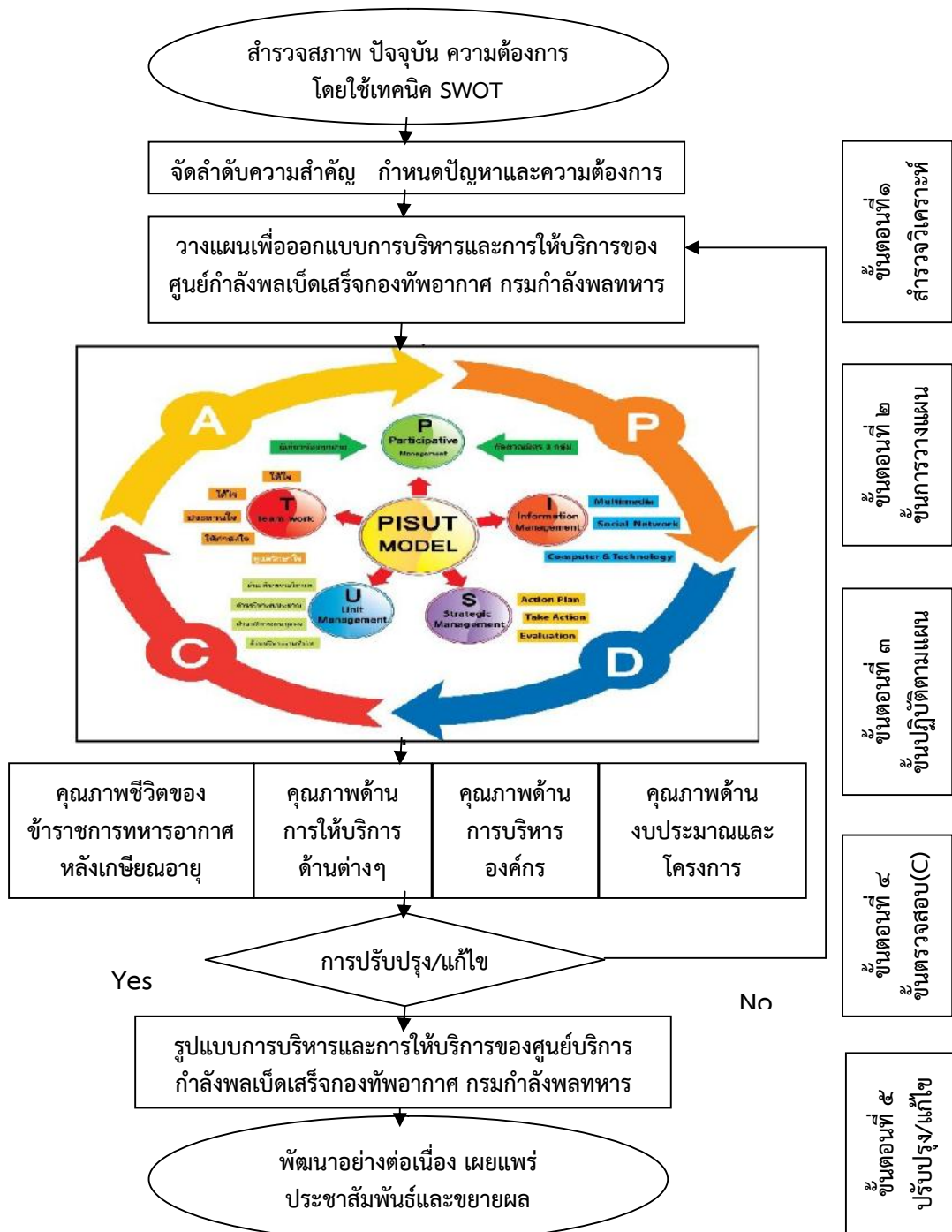
๗. การจัดสวัสดิการด้านที่พักอาศัยของผู้เกษียณอายุราชการในกรณีที่ไม่มีญาติพี่น้อง หรือขาดที่พักพิง

๘. จัดสวัสดิการทางสังคม สุขภาพอนามัย ทั้งทางกาย ละจิต สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ

๙. จัดเวทีให้ผู้เกษียณอายุราชการ ที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ได้มีโอกาสบรรยาย ถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ให้กับข้าราชการรุ่นหลังๆ ที่ยังไม่เกษียณอายุราชการ นอกจากนี้ คนรุ่นหลังจะได้รับความรู้แล้วยังเป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับผู้เกษียณอายุราชการไปแล้วอีกด้วย

๑๐. ปัจจุบันมีหลายประเทศที่มีการใช้ผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฯลฯ ต้องการให้กองทัพอากาศจัดโครงการศึกษาดูงานสำหรับผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ และผู้ที่เกษียณอายุราชการแล้ว ให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการคำนวณ หรือการดำรงชีพ ภายหลังการเกษียณอายุราชการ

๔. สรุปแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ โดยใช้ทฤษฎี PISUT MODEL รูปแบบการบริหารโดยใช้วงจร P-D-C-A

แผนภาพที่ ๕-๑ แสดงแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ โดยใช้ทฤษฎี PISUT MODEL รูปแบบการบริหารโดยใช้วงจร P-D-C-A

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมให้แก่ผู้ที่เกษียณอายุราชการและเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการของกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ดังนี้คือ

๑. ข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ

๑.๑ ข้อเสนอแนะสำหรับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ

ข้าราชการที่กำลังจะเกษียณอายุราชการหรือเกษียณอายุราชการแล้วนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแนวทางในการเตรียมพร้อมและปรับตัวให้เข้ากับการเกษียณอายุราชการดังนี้คือ

๑.๑.๑ การเตรียมตัวด้านจิตใจ

- สร้างขวัญกำลังใจที่ดีในการเผชิญหน้ากับวัยเกษียณ
- สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว
- ฝึกตนให้เป็นคนใจกว้างมองโลกในแง่ดีและหลายแง่มุม
- รู้จักปล่อยวาง
- แก้ปัญหาด้วยความมีสติและรู้จักควบคุมตนเอง
- มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนต่างวัย
- พยายามทำกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น
- พยายามทำกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น
- สนใจหาความรู้ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ ติดตามเหตุการณ์ข่าวสาร

บ้านเมืองต่างๆไว้เสมอ ข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิผลประโยชน์หลังเกษียณอายุราชการ

๑.๑.๒ การเตรียมตัวด้านร่างกาย

- ตรวจสอบสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- รับประทานอาหารที่มีสารอาหารครบทั้ง ๕ หมู่
- ดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ ๑๐ แก้วควรดื่มน้ำหลังตื่นนอนตอน

เช้า ๑-๒ แก้วจะช่วยขับถ่ายปัสสาวะและขับล้างของเสียออกจากทางเดินปัสสาวะ

- ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ ครั้ง
- นอนหลับอย่างน้อยวันละ ๘ ชั่วโมง
- อยู่ในที่อากาศถ่ายเทสะดวก
- ควรให้ ร่างกายได้ รับแสงแดดทุกวัน โดยเฉพาะช่วงเช้าหรือเย็น

เพื่อกระตุ้นให้ ร่างกายผลิตวิตามินดี ที่ทำให้ผิวหนังแข็งแรง

๑.๑.๓ การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง

- ประเมินรายรับแต่ ละเดือนและวิเคราะห์ ถึงแหล่งที่มาของรายรับ เพื่อคาดคะเนจำนวนรายได้ ที่จะเป็นรายได้ประจำหลังจากเกษียณอายุกับรายได้พิเศษต่างๆที่จะ สิ้นสุดลงไปพร้อมกับการเกษียณอายุ
- ประเมินรายจ่ายในแต่ละเดือนและวิเคราะห์ถึงแหล่งที่มาของ รายจ่ายต่างๆ ทำเป็นงบประมาณออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรมจะเป็นรายเดือนหรือรายปีก็ได้
- ควบคุมค่าใช้จ่ายในบ้านให้สมดุลกับรายได้ ถ้างบประมาณออกมา ว่ารายจ่ายเกินรายรับก็ควรต้องหาทางเพิ่มรายได้หรือมีเงินนั้นก็ควรตัดรายจ่ายลง
- เตรียมหางานสำรองในกรณี ที่ต้องหารายได้เพิ่มควรเตรียมไว้ ตั้งแต่ ยังดำรงตำแหน่งหน้าที่ ในงานประจำอยู่
- เตรียมสะสมเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน

๑.๑.๔ การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง

- ทำงานอดิเรก เช่น เขียนหนังสือ งานสะสมต่างๆ
- เล่นกีฬาที่ไม่ต้องใช้แรงมากนัก
- อ่านหนังสือ
- เข้าร่วมกิจกรรมในสังคมหรือทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์

๑.๑.๕ การเตรียมตัวด้านสัมพันธภาพในครอบครัว

- ไปมาหาสู่ เยี่ยมเยียน และติดต่อสื่อสารถึงกันเสมอ
- ดูแลช่วยเหลือในยามที่เดือดร้อน
- เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่คนในครอบครัว
- ให้ความแก่สมาชิกในครอบครัว และซื้อสตัยต่อครอบครัว
- สอนลูกหลานให้รักและเคารพผู้สูงอายุ

๑.๑.๖ การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย

- สถานที่ตั้งที่อยู่อาศัยต้องสะดวกในการเดินทาง อยู่ไม่ไกลจากแหล่ง ชุมชนจากเพื่อนหรือญาติสนิท
- ลักษณะการอยู่อาศัยควรวางแผนล่วงหน้าว่าจะใช้ชีวิตหลัง เกษียณอายุกับใคร อยู่กับคู่สมรสอยู่กับญาติพี่น้องอยู่กับลูกหลานเพื่อที่จะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรืออยู่ตามลำพังคนเดียว
- สภาพบ้านและสิ่งแวดล้อมจะต้องมีลักษณะเฉพาะเหมาะสมกับ สภาพและข้อจำกัดในวัยชรา เช่น พื้นบ้านไม่ควรขัดเงาให้ลื่นเพราะจะทำให้หกล้มได้ง่ายมีไฟฟ้าแสง สว่างเพียงพอ

๑.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพล ทหารอากาศ

ตามนโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๕๖ ด้านกำลังพล ให้บูรณาการ งานด้านสิทธิกำลังพลและสวัสดิการแบบเบ็ดเสร็จ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ข้าราชการที่ลาออก เกษียณอายุราชการ และทายาทที่มาติดต่อซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กรมกำลังพลทหารอากาศ กรมการเงินทหารอากาศ และกรมสวัสดิการทหารอากาศ ให้มาอยู่ที่เดียวกันโดยสามารถเข้าถึงการ

บริการได้อย่างรวดเร็วและสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยสิทธิที่ทางข้าราชการเกษียณอายุจะได้รับ โดยจัดตั้ง ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ ซึ่งเป็นศูนย์บริการแบบ “One Stop Service” อยู่แล้ว เป็นการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ โดยการนำงานบริการทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบมารวมอยู่ในสถานที่แห่งเดียวกัน เป็นลักษณะของการส่งต่องาน ระหว่างกัน และเสร็จสิ้นในจุดให้บริการเพียงจุดเดียว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริการแก่ผู้มาติดต่อ สะดวกและรวดเร็วขึ้น และเป็นการตอบสนองนโยบายของผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะ ดังนี้คือ

- ใช้แนวทางในการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ โดยใช้ทฤษฎี PISUT MODEL รูปแบบการบริหารโดยใช้วงจร P-D-C-A
- การบริการ การดูแล ใส่ใจ ให้กับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ รวมทั้งผู้มาติดต่อ ทายาทในการยื่นเอกสารต่างๆ ด้วยความเต็มใจ
- จัดที่พักรับรอง ให้กับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ รวมทั้งผู้มาติดต่อ และทายาทของข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ
- จัดตั้งหน่วยปฐมพยาบาล เพื่อให้บริการกับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ รวมทั้งผู้มาติดต่อ และทายาทของข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ
- แบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบในการบริการให้ชัดเจน
- มีป้ายแสดงขั้นตอนการติดต่อกับทางศูนย์บริการฯ อย่างง่ายเพื่อต่อการเข้าใจในการติดต่อของผู้เกษียณอายุราชการและทายาทที่มาติดต่อ
- จัดสถานที่ให้สะอาด เรียบร้อย สบายตา
- ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับบำนาญ ทั้งระเบียบ กฎหมาย สิทธิประโยชน์โครงการต่างๆ การดูแลสุขภาพ ผ่านเว็บไซต์ของกองทัพอากาศ
- ปรับปรุงฐานข้อมูลข้าราชการที่เกษียณอายุราชการสม่ำเสมอ
- เทคโนโลยี เป็นช่องทางในการติดต่อ ระหว่างผู้รับบำนาญ กับกองทัพอากาศ ให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร การขอความช่วยเหลือ การขอรับสิทธิต่างๆ ให้ได้รับความสะดวกในการ ดำเนินการ เช่น E-mail Facebook Line เป็นต้น

๒. ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

จากผลการศึกษาในด้านของทฤษฎีและผลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย ดังนี้คือ

๒.๑.๑ การเตรียมตัวด้านจิตใจ ร่างกาย และสุขภาพ

- จัดระบบการดูแลรักษาสุขภาพให้กับผู้เกษียณอายุราชการ โดยเก็บข้อมูล เป็นแบบเวชระเบียน บันทึกข้อมูลเบื้องต้นของประวัติคนไข้ โดยกำหนดให้หน่วยเกี่ยวข้อง คือกรม กำลังพลทหารอากาศ กรมสวัสดิการทหารอากาศ กรมการเงินทหารอากาศ และโรงพยาบาลภูมิพล นำข้อมูลมาเชื่อมต่อเข้าหากันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และง่ายต่อการตรวจสอบแค่ในเพียงจุดเดียว
- จัดตั้งโครงการดูแลสุขภาพให้กับผู้เกษียณอายุราชการ โดยให้ทางหน่วย

เกี่ยวข้องของกรมกำลังพลทหารอากาศ ร่วมกับโรงพยาบาลภูมิพล หรือหน่วยงานภายนอก จัดเจ้าหน้าที่มาให้ความรู้ สู่การปฏิบัติให้กับข้าราชการผู้เกษียณอายุราชการ

๒.๑.๒ การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง

- กองทัพอากาศควรมีแนวทางในการผลักดัน ให้มีการปรับเงินเดือน เพื่อเป็นฐานในการคำนวณบำนาญที่สูงขึ้น และปรับวิธีการคำนวณบำนาญแบบสมาชิก กบข. เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ

- ส่งเสริมการมีรายได้เพิ่มเติมให้แก่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการโดยการจ้างปฏิบัติงานต่อสำหรับผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสายงานเฉพาะด้าน

- ข้าราชการประจำการ อาจจะต้องเก็บภาษีมากขึ้น

๒.๑.๓ การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง

- จัดเวทีให้ผู้เกษียณอายุราชการ ที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ได้มีโอกาสบรรยายถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ให้กับข้าราชการรุ่นหลังๆ ที่ยังไม่เกษียณอายุราชการ

๒.๑.๔ การเตรียมตัวด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และสังคม

- จัดตั้งชมรม หรือสมาคมและสถานที่พบปะของผู้เกษียณอายุราชการ ไว้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเห็นอกเห็นใจ ไว้แสดงออก และทำกิจกรรมร่วมกัน

- จัดโครงการศึกษาดูงานสำหรับผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ และผู้ที่เกษียณอายุราชการแล้ว ให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการคำนวณ หรือการดำรงชีพ ภายหลังจากเกษียณอายุราชการ

- แผนงานโครงการ ต้องดำเนินการในรูปธรรม ให้ส่วนของ กพ.ทอ. และ สก.ทอ. เป็นหน่วยที่รับผิดชอบในแผนโครงการ

๒.๑.๕ การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย

- จัดหาโครงการสวัสดิการบ้านพักอาศัยคุณภาพดี ในทำเลพื้นที่สายไหม บางเขน ดอนเมือง ลำลูกกา ปทุมธานี เนื่องจากเป็นทำเลที่ใกล้กองทัพอากาศ การคมนาคมสะดวก ไฟฟ้าตัดผ่าน ให้แก่ข้าราชการเช่าซื้อในราคาถูก จัดหาสถาบันการเงินมาดูแลเรื่องผ่อนชำระในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ผ่อนระยะยาว เพื่อเป็นสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ข้าราชการ ทั้งข้าราชการประจำการและผู้เกษียณอายุราชการ

๒.๑.๖ การเตรียมตัวด้านเทคโนโลยี ในยุคไทยแลนด์ ๔.๐

ศูนย์กำลังพลเบ็ดเสร็จฯ ในปัจจุบันได้จัดทำเว็บไซต์ขึ้นเพื่อแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ในสิทธิประโยชน์ ของข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ และผู้เกษียณอายุราชการ สามารถเข้าไปดาวโหลดไฟล์เอกสารของแบบฟอร์มต่างในการขอยื่นรับสิทธิ แต่ก็ยังต้องมาขอยื่นรับสิทธิต่างๆด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อรองรับการเข้าสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ อีกทั้งเป็นการนำเทคโนโลยีเข้าถึงผู้เกษียณอายุราชการที่สามารถดูแลตัวเองได้ และผู้เกษียณอายุราชการที่ไม่สามารถดูแลตัวเอง เพื่อสะดวก ง่าย ลดค่าใช้จ่าย ไม่ต้องเดินทางมาติดต่อกับทางศูนย์ฯ ด้วยตนเอง

- กรมกำลังพลทหารอากาศ ควรร่วมกับหน่วยเกี่ยวข้องต่างๆ ควรจัดสร้างเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน (ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ “One Stop Service” แบบ Real time) โดยการนำข้อมูลของผู้เกษียณในด้านการเงิน ด้านสวัสดิการ ด้านกำลังพล ด้านสุขภาพการรักษาพยาบาล ทั้งหมดของผู้เกษียณอายุราชการมาไว้ในที่เดียวกัน

- ระบบการจัดการ (ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ “One Stop Service” แบบ Real time) กำหนดรหัสสมาชิกให้กับผู้เกษียณอายุ โดยให้ผู้เกษียณอายุราชการสามารถเพิ่มเติม แก้ไข ตรวจสอบข้อมูลของตนเอง รับข่าวสารต่างๆ และส่งแบบฟอร์มการขอรับสิทธิ์ต่างๆ ผ่านทาง เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน ของทางศูนย์ฯ ได้เลย เพื่อสะดวกต่อการเดินทาง และเป็นการแก้ปัญหาให้กับผู้ที่เกษียณอายุราชการที่ไม่สามารถดูแลตัวเองได้

๓. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๓.๑ การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นควรมีการศึกษาเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลในอีกแง่มุมหนึ่ง ในการพัฒนาปรับปรุงในการพัฒนากำลังพลของกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๒ ควรมีการจัดทำแบบสอบถามในการศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ที่กำลังจะเกษียณอายุราชการและหลังเกษียณอายุราชการ เพื่อจะได้นำข้อมูลมาจัดทำแผนในการพัฒนาและดำเนินการให้ตรงต่อความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้น

๓.๓ ควรนำแนวทางที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการของกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ และจัดทำเป็นรูปธรรม ที่สามารถปฏิบัติได้จริง เพื่อประโยชน์กับข้าราชการของกองทัพอากาศ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

วารสาร และหนังสือพิมพ์

- ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สร.กพผ. “สิทธิประโยชน์ของสมาชิกฯ หลังเกษียณอายุราชการ”, ข่าว สหภาพ
แรงงานฯ กพผ. (ฉบับที่ ๐๒๔/๒๕๕๖), วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๖ หน้า ๑.
- แอชลีย์ (Atchley, ๑๙๙๔ อ้างถึงในวันชัย แก้วสุมาลี, ๒๕๕๒), เพ็ญประภา เบญจวรรณ "การ
เตรียมตัวในการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณอายุทำงาน"วารสาร**มหาวิทยาลัย
นราธิวาสราชนครินทร์**.ปีที่๒ ฉบับที่ ๑ มกราคม - มิถุนายน ๒๕๕๘, วันที่ ๑ มิถุนายน
๒๕๕๘.
- ธิดารัตน์ อติชาตินันท์ และแพรวพรรณ มังคลา (๒๕๕๔), เพ็ญประภา เบญจวรรณ "ผลกระทบจาก
การเกษียณอายุ"วารสาร**มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์**.ปีที่๒ ฉบับที่ ๑ มกราคม -
มิถุนายน ๒๕๕๘, วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘.
- ทฤษฎี ชวนไชยสิทธิ์ (๒๕๕๕), เพ็ญประภา เบญจวรรณ "การเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุในด้านต่างๆ"
วารสาร**มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์**.ปีที่๒ ฉบับที่ ๑ มกราคม - มิถุนายน๒๕๕๘,
วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

- อรมณี บุณนาค,พลเรือตรีหญิง.“การเตรียมความพร้อมของกองทัพเรือเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคม
ผู้สูงอายุของกองทัพเรือ”. เอกสารวิจัย, สังคมจิตวิทยา, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร,
ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗.
- อนาวิล ภิรมย์รัตน์,พลอากาศตรี.“การพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารอากาศ ในเขตที่ตั้ง
ดอนเมือง”. เอกสารวิจัย, สังคมจิตวิทยา, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ปี ๒๕๕๖ -
๒๕๕๗.
- อำนวยการ สมวงศ์,นาวาอากาศเอก.“การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่ขอข้าราชการทหารหลัง
เกษียณอายุราชการ : กรณีศึกษากองทัพอากาศ”. เอกสารวิจัย, สังคมจิตวิทยา,
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๗.
- แสนคำนึ่ง ตรีฤกษ์ฤทธิ์1, ชีพสุมน รัชสยาร, และอภิญา หิรัญวงษ์.“คุณภาพชีวิต และการเตรียม
ความพร้อมก่อนการเกษียณอายุของ ข้าราชการครู จังหวัดชลบุรี Quality of Life and
Retirement Preparation of School Teachers in ChonBuri Province”.
วิทยานิพนธ์, สังคม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ปี ๒๕๕๗.
- นางสาววรรรณ ชัยชื่อ.“การเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุราชการทหารประจำการ ณ
กรมทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร”. จุลนิพนธ์, วิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป, คณะ
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปกร, ปี ๒๕๕๖.
- นางสาวชมพูนุท พรหมภักดี.“การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ของประเทศไทย”. บทความวิชาการ, กลุ่ม
งานวิจัยและข้อมูล, สำนักงานวิชาการ สำนักเลขาธิการวุฒิสภา, ปี ๒๕๕๖.

สัมภาษณ์

สุทธิพันธุ์ ต่ายทอง, พลอากาศโท, เจ้ากรมกำลังพลทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐.
 เสนาะ พรรณพิกุล, พลอากาศตรี, เจ้ากรมการเงินทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๑๙ เมษายน ๒๕๖๐.
 อนุชิต แก้วประสพ, พลอากาศตรี, เจ้ากรมสวัสดิการทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐.
 ชูพงศ์ อารีประชาภิรมย์, นาวาอากาศเอก, ผู้อำนวยการศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพล
 ทหารอากาศ. สัมภาษณ์. ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐.
 ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ, ข้าราชการบำนาญ. สัมภาษณ์. ๒๑ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐.

กฎหมาย

“บำเหน็จบำนาญข้าราชการ”, พระราชบัญญัติ.ปี ๒๔๙๔, ๑๐ เมษายน พ.ศ.๒๔๙๔, หน้า ๑ - ๑๕.
 “กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ”, พระราชบัญญัติ.ปี ๒๕๓๙, ๒๖ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๙,
 หน้า ๑, ๑๓.
 “ระเบียบข้าราชการพลเรือน”, พระราชบัญญัติ.ปี ๒๕๕๑, ๒๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๑, เล่มที่ ๑๒๔
 ตอนที่ ๒๒ ก. หน้า ๑, ๓๙, ๔๘.
 “ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา”, พระราชบัญญัติ.ปี ๒๕๔๗, ๒๑ ธันวาคม
 พ.ศ.๒๕๔๗, หน้า ๑, ๔๐.
 “กองทุนเลี้ยงชีพสำรอง พ.ศ.๒๕๓๐”, พระราชบัญญัติ.ปีที่ ๔๒ ในรัชกาลปัจจุบัน, ๓๐ พฤศจิกายน
 พ.ศ.๒๕๓๐, หน้า ๑ - ๕.
 “ข้าราชการพ้นจากราชการเนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์”, ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ.
 ปี ๒๕๔๗, ๒๑ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๖, หน้า ๑, ๔๐.
 “ข้อบังคับสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑๔
 พุทธศักราช ๒๕๕๙”, พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๓.ปี
 ๒๕๕๙, ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๙, หน้า ๑-๑๖.
 “ระเบียบการบริหารงานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แก้ไขเพิ่มเติม
 ครั้งที่ ๕”, ระเบียบข้อบังคับสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
 (สร.กฟผ.).ปี ๒๕๕๙, ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๘, หน้า ๑-๔.
 “ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยการรับฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ พ.ศ.
 ๒๕๒๖”, ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์กองทัพอากาศ.ปี ๒๕๒๖
 “ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินและกู้สามัญ พ.ศ.๒๕๒๖(แก้ไข
 เพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๓๑)”, ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์กองทัพอากาศ.ปี ๒๕๓๑
 “ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยเงินกู้พิเศษ”, ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์
กองทัพอากาศ.ปี ๒๕๓๑
 “ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยการรับจ่ายและการรักษาเงินของสหกรณ์)”,
ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์กองทัพอากาศ.ปี ๒๕๒๖

“ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ บก.ทอ.จำกัด ว่าด้วยการโอนสมาชิกระหว่างสหกรณ์ ”, ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์กองทัพอากาศ.ปี ๒๕๒๖

“ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการกองทัพอากาศ จำกัด ว่าด้วยการใช้เงินกองทุนสวัสดิการของสมาชิก(ฉบับที่๒) ”, ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์กองทัพอากาศ.ปี ๒๕๕๙

“ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์กองบัญชาการกองทัพอากาศ จำกัด ว่าด้วยการใช้เงินกองทุนสวัสดิการของสมาชิก ”, ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์กองทัพอากาศ.ปี ๒๕๕๒

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

กระทรวงศึกษาธิการ.”สหกรณ์ออมทรัพย์ครูกระทรวงศึกษาธิการ”.ออนไลน์.เข้าถึงได้จาก :

<http://www.moecoop.com>, ปี ๒๕๖๐

ดร.พิศุทธิ์ กิติศรีวรพันธุ์.”รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพโดยใช้ pisut model ”.ออนไลน์.เข้าถึงได้จาก : www.nkp2.go.th/images/Pisut1.pdf, ๒๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๐

วิทยาลัยนาโนเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง.” การนำ PDCA มาใช้ในการปฏิบัติงาน ”.ออนไลน์.เข้าถึงได้จาก : [ttp://www.nano.kmitl.ac.th/index.php/assurance/478-pdca.html](http://www.nano.kmitl.ac.th/index.php/assurance/478-pdca.html), ๑๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๐

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.” การวิเคราะห์SWOT (SWOT Analysis)”. ออนไลน์.เข้าถึงได้จาก :

<http://www.stou.ac.th/Offices/rdec/headquater/upload/SWOT.pdf>, ๑๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๐

ภาคผนวก

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นาวาอากาศเอก เกตุไผท ศรีบุญญเกษ

วัน เดือน ปีเกิด ๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๐๔

การศึกษา

- มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนหอวัง ปี ๒๕๒๐
- มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ ๒๑ ปี ๒๕๒๓
- วิทยาศาสตร์บัณฑิต(ทอ.) โรงเรียนนายเรืออากาศ รุ่นที่ ๒๘ ปี ๒๕๒๗
- หลักสูตรนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง โรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง รุ่นที่ ๓๐ ปี ๒๕๓๔
- หลักสูตรเสนานิการทหารอากาศ โรงเรียนเสนานิการทหารอากาศ รุ่นที่ ๓๘ ปี ๒๕๓๗
- หลักสูตรวิทยาลัยการทัพอากาศ วิทยาลัยการทัพอากาศ รุ่นที่ ๔๑ ปี ๒๕๕๐

ประวัติการทำงานโดยย่อ

- นักบินประจำหมวดบิน ๔ ฝ่ายยุทธการ ฝูงบิน ๒๑๑ กองบิน ๒๑ ปี ๒๕๒๙
- ครูการบิน ประจำหมวดบิน ๓ ฝูงฝึกขึ้นปลาย กองการฝึก โรงเรียนการบิน ปี ๒๕๓๓
- หัวหน้าแผนกวิจัยทางเทคนิค กองวิจัยและพัฒนาการรบ กรมยุทธการทหารอากาศ ปี ๒๕๓๙
- ผู้บังคับฝูงบิน ๒๓๑ กองบิน ๒๓ ปี ๒๕๔๑
- เสนานิการ กรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ ปี ๒๕๔๗
- รองผู้บังคับการ กรมนักเรียนนายเรืออากาศ รักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ปี ๒๕๔๙

- ผู้อำนวยการกองการภาพและผลิตสื่อ กรมกิจการพลเรือนทหารอากาศ ปี ๒๕๕๔
- รองผู้อำนวยการ สำนักวางแผนการฝึกพร้อมและผสม กรมยุทธการทหาร ปี ๒๕๕๗

ตำแหน่งปัจจุบัน

- เสนาธิการ กรมสวัสดิการทหารอากาศ ปี ๒๕๕๙

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

เรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ
ผู้วิจัย นาวาอากาศเอก เกตุไผท ศรีบุญญเกษ **หลักสูตร** วปอ. รุ่นที่ ๕๙
ตำแหน่ง เสนาธิการ กรมสวัสดิการทหารอากาศ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้มีการพัฒนาในด้านต่างๆ มากมาย อาทิ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม ฯลฯ ทั้งนี้ ก็ต้องมีการพัฒนาในด้านของคุณภาพชีวิตของแต่ละบุคคลควบคู่ไปด้วย การพัฒนาประเทศถึงจะประสบความสำเร็จและถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันประเทศไทยได้กำหนดให้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ แต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๙ ยังมุ่งเน้นปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ภายในประเทศ ให้เกิดการพัฒนายั่งยืน มีความสุขและมั่นคงในชีวิตเพื่อให้ทันและปรับตัวเข้ากับสังคมโลกได้

ตามนโยบายของกระทรวงกลาโหม ปี พ.ศ.๒๕๔๗ ได้กำหนดให้ปรับปรุงสวัสดิการ และการบริการด้านกำลังพล กองทัพอากาศมีแผนพัฒนาประสิทธิภาพของกำลังพล โดยมีนโยบายพัฒนา กำลังพลของกองทัพอากาศ ให้มีสุขภาพ พลานามัย มีขวัญกำลังใจที่ดี มีคุณธรรมและจริยธรรม และ พฤติกรรมที่เหมาะสมกับการรับราชการทหาร การพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลัง เกษียณอายุราชการ เป็นส่วนสำคัญในระดับหนึ่งของข้าราชการทหารอากาศ ตามนโยบายผู้ บัญชาการทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๕๖ ด้านกำลังพล ให้บูรณาการงานด้านสิทธิกำลังพล และสวัสดิการ แบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการที่ลาออก, เกษียณอายุ ราชการ และทายาทที่มาติดต่อ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมกำลังพลทหารอากาศ, กรมการ เงินทหารอากาศ และ กรมสวัสดิการทหารอากาศ ให้มาอยู่ในสถานที่เดียวกัน โดยสามารถเข้าถึงการ ให้บริการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยเริ่มให้บริการตั้งแต่ ๑ เม.ย.๕๖ เป็นต้นมา

ในปัจจุบันยังมีข้าราชการของกองทัพอากาศเป็นจำนวนมากที่ยังขาดความมั่นคงใน อาชีพ โดยเฉพาะด้านการเงิน(หนี้สิน) ด้านสุขภาพ ฯลฯ ที่ยังส่งผลต่อการดำเนินชีวิตหลังเกษียณอายุ ราชการ การพัฒนากำลังพลของกองทัพอากาศ จึงสมควรที่จะต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่และพัฒนา อย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการเงิน ด้านสุขภาพ ด้านที่พักอาศัย ด้านการดำเนินชีวิตในรูปแบบที่ยั่งยืน เพื่อเป็นการพัฒนากำลังพลแบบยั่งยืน และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับข้าราชการทหารอากาศ มากที่สุดเท่าที่จะพึงกระทำได้ ถึงแม้ว่าข้าราชการทหารอากาศจะมีรายได้ไม่มากนักเมื่อเทียบกับ เอกชนหรือผู้ที่ทำงานในรัฐวิสาหกิจ ในระดับเดียวกันนั้น แต่ทหารอากาศสามารถที่ยังดำเนินชีวิตอยู่ ได้ ทั้งนี้เพราะกองทัพอากาศมีสวัสดิการช่วยเหลือ แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการและการดำเนิน ชีวิตในสังคมปัจจุบันได้

ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่กรมสวัสดิการทหารอากาศ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของกำลังทหารอากาศ ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ จึงมีความตั้งใจทำการวิจัยในเรื่องนี้ซึ่งจะทำให้ได้ทราบแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการให้มีศักยภาพและมีประสิทธิภาพเป็นไปตามนโยบายของกองทัพอากาศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ
๒. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ กฎ และสิทธิกำลังพลหลังเกษียณอายุราชการกับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และข้าราชการพลเรือน
๓. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ

ขอบเขตของการวิจัย

๑. ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการวิจัยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศ หลังเกษียณอายุราชการ
๒. ขอบเขตระยะเวลาการวิจัย ตั้งแต่เดือน ต.ค.๕๙ ถึงเดือน ส.ค.๖๐

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาและหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่ออธิบายให้ทราบถึงข้อเท็จจริง สาเหตุการเกิดของปัญหา และสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางพัฒนาต่อไป

๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - ๑.๑ การสัมภาษณ์เชิงลึก
 - ๑.๒ การเก็บข้อมูลจากเอกสาร
๒. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - ๒.๑ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ รวบรวมจากการสัมภาษณ์เชิงลึก
 - ๒.๒ แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ รวบรวมจากเอกสาร
๓. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
 - ๓.๑ การจัดระเบียบข้อมูลจากเอกสาร หลักฐานต่างๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก
 - ๓.๒ การแสดงข้อมูลอยู่ในรูปการพรรณนา

๓.๓ การหาข้อสรุป การตีความ และการตรวจสอบความถูกต้องตรงประเด็นของ ผลการวิจัย วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขแต่ละประเด็นในเชิงเหตุผล โดยพิจารณาการ ให้เหตุผลจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ รวมทั้งพิจารณาถึงความเชื่อมโยงของปัญหา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบ สิทธิประโยชน์ของข้าราชการกองทัพอากาศหลัง เกษียณอายุราชการ กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ถึงแม้ว่าในหน่วยงานทั้งของภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจนั้นได้มีการปรับรายได้ให้กับ พนักงานเพื่อให้พนักงานขององค์กรนั้นสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้ และรองรับปัจจัยต่างๆที่เอื้ออำนวย ความสะดวกมากขึ้นในสังคมปัจจุบัน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น รายได้ของภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจมีจำนวน มหาศาลซึ่งจะผันแปรตามเศรษฐกิจของประเทศและของโลก ซึ่งข้อจำกัดในเรื่องของรายได้จึงเป็น เรื่องสำคัญในการปรับค่าตอบแทนให้กับพนักงานในส่วนของภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจ ดังนั้น ข้าราชการที่กำลังเกษียณอายุราชการ ควรตระหนักให้มากถึงข้อแตกต่างของรายได้ที่ได้รับ และเริ่ม ปรับตัว ปรับความคิดในการวางแผนในเรื่องทางการเงิน การใช้เงิน ด้านที่อยู่อาศัย ให้มากขึ้น เพื่อ พร้อมรับกับสภาวะหลังเกษียณอายุราชการ โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มภูมิคุ้มกันให้กับ ข้าราชการสามารถดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน โดยตนเองไม่เดือดร้อนและไม่เป็นภาระต่อผู้อื่นและ สังคม

ผลการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบ สิทธิประโยชน์ของข้าราชการกองทัพอากาศหลัง เกษียณอายุราชการ กับข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้าราชการทหารของกองทัพอากาศ และข้าราชการครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ก็เป็นอาชีพรับราชการเหมือนกัน ดังนั้นสิทธิ สวัสดิการและผลประโยชน์ที่พึงได้รับหลังเกษียณอายุ ราชการย่อมไม่แตกต่างกัน เพราะได้ใช้หลักของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการ ภายในส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๓๐ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๔๔ หมวดที่ ๒ มาตราที่๑๙ สรุปได้ว่า ข้าราชการที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๓๙ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เป็นต้น

ผลการสัมภาษณ์

๑. ในปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีฯ ข้าราชการในกองทัพอากาศควรจะมีการปรับตัวและเตรียมพร้อม กับคุณภาพชีวิต หลังเกษียณอายุราชการ ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของผู้รับบำนาญที่ควรได้รับ
๒. วางแผนการเงิน การออม และการใช้จ่าย เนื่องจากเมื่อคำนวณเงินบำนาญที่จะได้รับแล้ว
๓. วางแผนการดำรงชีวิต เนื่องจากระหว่างที่รับราชการ การดำเนินชีวิตก็มีรูปแบบ มีกิจกรรม มีการพบปะผู้คนเพื่อนร่วมงาน
๔. วางแผนบริหารจัดการเรื่องที่อยู่อาศัย สำหรับผู้ที่อยู่อาศัยอยู่บ้านพักจะต้องส่งคืนบ้านภายใน ๖ เดือน ซึ่งตัวผู้ที่จะเกษียณอายุราชการต้องวางแผนในเรื่องที่อยู่อาศัย การขนย้าย เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต
๕. ควรมีการติดตามข้อมูลข่าวสารจากทางราชการที่เกี่ยวกับสิทธิของผู้รับบำนาญ จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ เช่น เว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ โดยไม่ควรหลงเชื่อข้อมูลจาก Social ที่ยังไม่มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริง

๒. ในปัจจุบันได้มีส่วนงานทั้งในภาคเอกชนและภาควิสาหกิจ ได้มีนโยบายและแนวทางในการปรับตัวเพิ่มสวัสดิการ และผลประโยชน์ให้กับพนักงานขององค์กรจำนวนมาก ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานในองค์กรนั้นสามารถดำเนินชีวิตในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลง กองทัพอากาศควรมีแนวทางในการปรับตัวเพื่อรับมือในสังคมที่เปลี่ยนแปลงดังนี้ ให้กับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ

๑. กองทัพอากาศควรมีแนวทางในการผลักดัน ให้มีการปรับเงินเดือน เพื่อเป็นฐานในการคำนวณบำนาญที่สูงขึ้น และปรับวิธีการคำนวณบำนาญแบบสมาชิก กบข. เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ
๒. จัดหาโครงการสวัสดิการบ้านพักอาศัยคุณภาพดี ในทำเลพื้นที่ใกล้กองทัพอากาศ การคมนาคมสะดวก รถไฟฟ้าตัดผ่าน ให้แก่ข้าราชการเข้าซื้อในราคาถูก จัดหาสถาบันการเงินมาดูแลเรื่องการผ่อนชำระในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ผ่อนระยะยาว เพื่อเป็นสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ข้าราชการ ทั้งข้าราชการประจำการและผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ
๓. จัดกิจกรรมทัศนศึกษาทั้งในและนอกประเทศ คุณภาพ ราคาอ่อนโยมเยาว์
๔. จัดศูนย์รวมสถานที่ให้บริการ (One Stop Service) แก่ผู้รับบำนาญให้ได้รับความสะดวกสบายในการขอรับบริการต่างๆ จัดเจ้าหน้าที่ในการให้บริการที่มีคุณภาพ ความรู้ความสามารถ และมีจิตบริการ (Service Mind)
๕. ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับบำนาญ ทั้งระเบียบกฎหมาย สิทธิประโยชน์โครงการต่างๆ การดูแลสุขภาพ ผ่านเว็บไซต์ของกองทัพอากาศ กรมกำลังพลทหารอากาศ ศูนย์บริการกำลังพลแบบเบ็ดเสร็จ กพ.ทอ. รวมถึงช่องทางอื่นที่สามารถกระทำได้

๖. ใช้เทคโนโลยี เป็นช่องทางในการติดต่อ ระหว่างผู้รับบำนาญ กับกองทัพอากาศให้ได้รับข้อมูล ข่าวสาร การขอความช่วยเหลือ การขอรับสิทธิต่างๆ ให้ได้รับความสะดวกในการดำเนินการ เช่น E-mail, Facebook, Line เป็นต้น

๗. การสร้างหลักประกันด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาล และอำนวยความสะดวกให้กับ เจ้าหน้าที่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการในการรับบริการของโรงพยาบาลและสถานพยาบาลของ กองทัพอากาศ

๘. ควรให้มีการปรับปรุงฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้เกษียณอายุราชการให้ทันสมัยเพื่อที่จะได้ติดตามดูแล อย่างใกล้ชิดและให้ความช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ ผู้ที่ทำงานให้กองทัพอากาศมาจนเกษียณอายุ ราชการ ถือได้ว่าทำคุณประโยชน์ให้กับกองทัพอากาศและทางราชการเป็นอย่างมาก

๙. สร้างหลักประกันด้านรายได้ โดยส่งเสริมการออมเพื่อวัยเกษียณ ผ่านเครื่องมือหรือระบบการ ออมประเภทต่างๆ

๓. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุ ราชการ ดังนี้

๑. กองทัพอากาศควรให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิของข้าราชการหลังเกษียณอายุราชการ เพื่อให้ ผู้รับบำนาญได้รับสิทธิอย่างถูกต้องและครบถ้วนตามกฎหมาย

๒. ให้ความสำคัญกับข้าราชการบำนาญ ดูแลความเป็นอยู่ของผู้รับบำนาญ เช่น จัดสถานที่ออกกำลังกาย โครงการดูแลสุขภาพ กิจกรรมนันทนาการ

๓. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการด้านต่างๆ ให้แก่ผู้รับบำนาญ อาทิ หน่วยงานที่ ให้บริการเบ็ดเสร็จแก่ผู้รับบำนาญ คือ ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ ที่มี ให้บริการด้านกำลังพล ด้านการเงิน และด้านสวัสดิการ ซึ่งมีการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการอยู่เสมอ

๔. ส่งเสริมการมีรายได้เพิ่มเติมให้แก่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการโดยการจ้างปฏิบัติงานต่อ สำหรับผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสายงานเฉพาะด้าน

๕. จัดตั้งศูนย์บริการให้ความรู้ แนะนำ จัดอบรมเกี่ยวกับด้านต่างๆ เช่น จัดอบรมการดูแลสุขภาพ ด้วยตัวเอง การให้ความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีพและการทำงานของผูสูอายุ เป็นต้น

๖. การจัดตั้งชมรม หรือสมาคมและสถานที่พบปะของผู้เกษียณอายุราชการ ไว้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเห็นอกเห็นใจ ไว้แสดงออก และทำกิจกรรมร่วมกัน

๗. การจัดสวัสดิการด้านที่พักอาศัยของผู้เกษียณอายุราชการในกรณีที่ไม่มีญาติพี่น้อง หรือขาดที่พักพิง

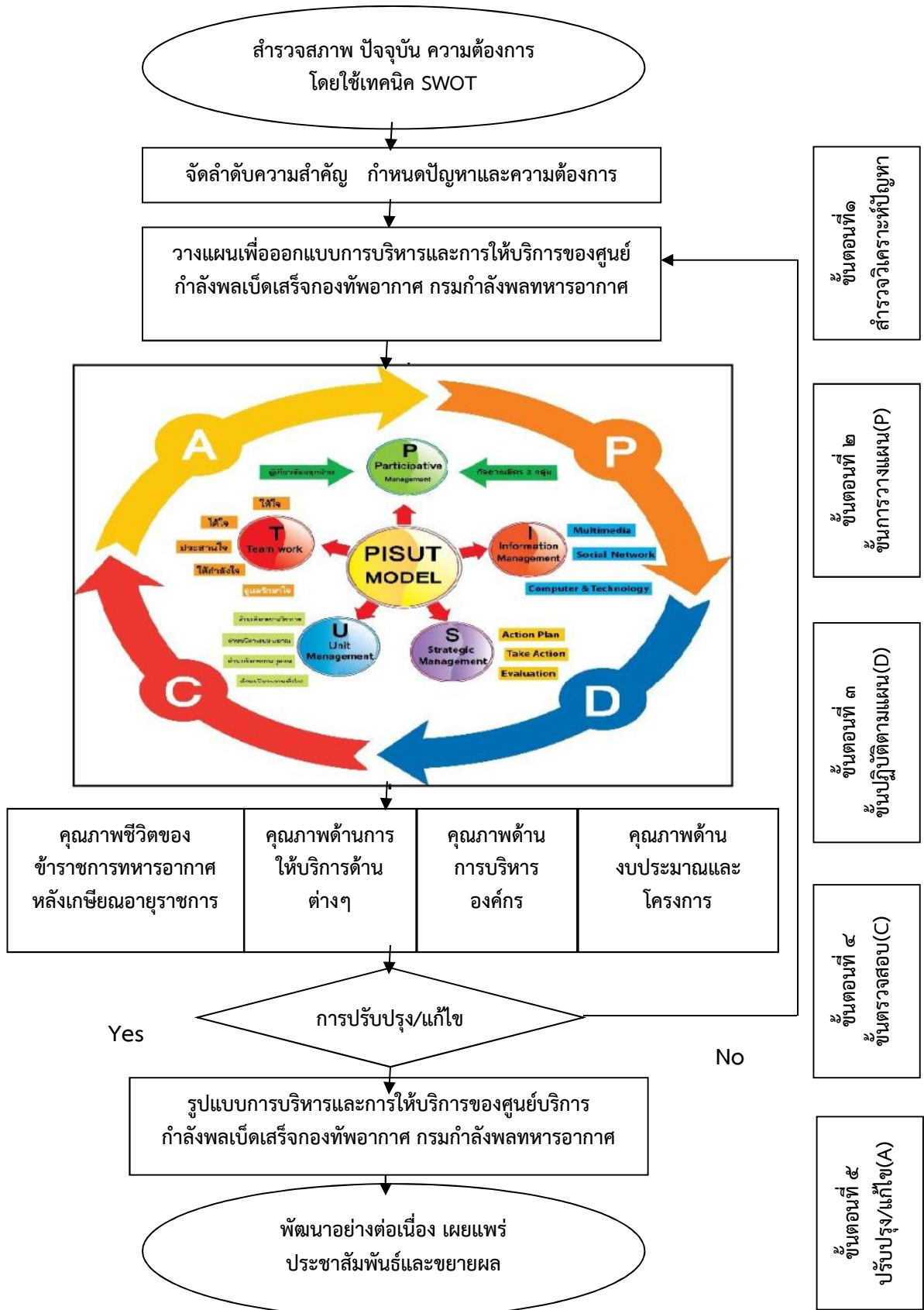
๘. จัดสวัสดิการทางสังคม สุขภาพอนามัย ทั้งทางกาย และจิตใจ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และ นันทนาการ

๙. จัดเวทีให้ผู้เกษียณอายุราชการ ที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ได้มีโอกาสมาบรรยาย ถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ให้กับข้าราชการรุ่นหลังๆ ที่ยังไม่เกษียณอายุราชการ

๑๐. ปัจจุบันมีหลายประเทศที่มีการใช้ผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฯลฯ ต้องการ ให้กองทัพอากาศจัดโครงการศึกษาดูงานสำหรับผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ และผู้ที่เกษียณอายุ ราชการแล้ว ให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการคำนวณ หรือการดำรงชีพ ภายหลังจากการเกษียณอายุราชการ

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ โดยใช้ทฤษฎี PISUT MODEL รูปแบบการบริหารโดยใช้วงจร P-D-C-A

ผลการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบ สิทธิประโยชน์ของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ กับหน่วยงานองค์กรรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการอื่น และนำผลสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเป็นแนวทางในกระบวนการการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการหลังเกษียณอายุราชการ โดยใช้ทฤษฎี PISUT MODEL โดยยึดเทคนิคของ SWOT มาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก และใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ P-D-C-A และใช้ทฤษฎีการเสริมแรง (REINFORCEMENT THEORY) ตามเทคนิค 5 ใจ โดยได้แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ดังนี้

รูปภาพแสดง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ โดยใช้ทฤษฎี PISUT MODEL รูปแบบการบริหารโดยใช้วงจร P-D-C-A

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอายุราชการและเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการของกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ ดังนี้คือ

๑. ข้อเสนอแนะในระดับปฏิบัติ

๑.๑ ข้อเสนอแนะสำหรับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ

ข้าราชการที่กำลังจะเกษียณอายุราชการหรือเกษียณอายุราชการแล้วนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทางการเตรียมพร้อมและปรับตัวให้เข้ากับการเกษียณอายุราชการดังนี้คือ

๑.๑.๑ การเตรียมตัวด้านจิตใจ

- สร้างขวัญกำลังใจที่ดีในการเผชิญหน้ากับวัยเกษียณ
- สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว
- ฝึกตนให้เป็นคนใจกว้างมองโลกในแง่ดีและหลายๆแง่มุม
- รู้จักปล่อยวาง
- แก้ปัญหาด้วยความมีสติและรู้จักควบคุมตนเอง
- มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนต่างวัย
- พยายามทำกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น
- พยายามทำกิจกรรมสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น
- สนใจหาความรู้ ฟังวิทยุ อ่านหนังสือพิมพ์ ติดตามเหตุการณ์ข่าวสารบ้านเมืองต่างๆไว้เสมอ ข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิผลประโยชน์หลังเกษียณอายุราชการ

๑.๑.๒ การเตรียมตัวด้านร่างกาย

- ตรวจสอบสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- รับประทานอาหารที่มีสารอาหารครบทั้ง๕หมู่
- ดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ ๑๐ แก้วควรดื่มน้ำหลังตื่นนอนตอนเช้า ๑-๒ แก้วจะช่วยขับถ่ายปัสสาวะและขับล้างของเสียออกจากทางเดินปัสสาวะ
- ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ ครั้ง
- นอนหลับอย่างน้อยวันละ ๘ ชั่วโมง
- อยู่ในที่อากาศถ่ายเทสะดวก
- ควรให้ ร่างกายได้ รับแสงแดดทุกวัน โดยเฉพาะช่วงเช้าหรือเย็น

เพื่อกระตุ้นให้ ร่างกายผลิตวิตามินดี ที่ทำให้ผิวหนังแข็งแรง

๑.๑.๓ การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง

- ประเมินรายรับแต่ ละเดือนและวิเคราะห์ ถึงแหล่งที่มาของรายรับเพื่อคาดคะเนจำนวนรายได้ ที่จะป็นรายได้ประจำหลังจากเกษียณอายุกับรายได้พิเศษต่างๆที่จะสิ้นสุดลงไปพร้อมกับการเกษียณอายุ
- ประเมินรายจ่ายในแต่ละเดือนและวิเคราะห์ถึงแหล่งที่มาของรายจ่ายต่างๆ ทำเป็นงบประมาณออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรมจะเป็นรายเดือนหรือรายปีก็ได้

- ควบคุมค่าใช้จ่ายในบ้านให้สมดุลกับรายได้ ถ้างบประมาณออกมาว่ารายจ่ายเกินรายรับก็ควรต้องหาทางเพิ่มรายได้หรือมีเงินนั้นก็ควรตัดรายจ่ายลง
- เตรียมหางานสำรองในกรณี ที่ต้องหารายได้เพิ่มควรเตรียมไว้ ตั้งแต่ยังดำรงตำแหน่งหน้าที่ ในงานประจำอยู่
- เตรียมสะสมเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามเจ็บป่วยฉุกเฉิน

๑.๑.๔ การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง

- ทำงานอดิเรก เช่น เขียนหนังสือ งานสะสมต่างๆ
- เล่นกีฬาที่ไม่ต้องใช้แรงมากนัก
- อ่านหนังสือ
- เข้าร่วมกิจกรรมในสังคมหรือทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์

๑.๑.๕ การเตรียมตัวด้านสัมพันธภาพในครอบครัว

- ไปมาหาสู่ เยี่ยมเยียน และติดต่อสื่อสารถึงกันเสมอ
- ดูแลช่วยเหลือในยามที่เดือดร้อน
- เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่คนในครอบครัว
- ใช้เวลาแก่สมาชิกในครอบครัว และซื่อสัตย์ต่อครอบครัว
- สอนลูกหลานให้รักและเคารพผู้สูงอายุ

๑.๑.๖ การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย

- สถานที่ตั้งที่อยู่อาศัยต้องสะดวกในการเดินทาง อยู่ไม่ไกลจากแหล่งชุมชนจากเพื่อนหรือญาติสนิท
- ลักษณะการอยู่อาศัยควรวางแผนล่วงหน้าว่าจะใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุกับใคร อยู่กับคู่สมรสอยู่กับญาติพี่น้องอยู่กับลูกหลานเพื่อที่จะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรืออยู่ตามลำพังคนเดียว
- สภาพบ้านและสิ่งแวดล้อมจะต้องมีลักษณะเฉพาะเหมาะสมกับสภาพและข้อจำกัดในวัยชรา เช่น พื้นบ้านไม่ควรขัดเงาให้ลื่นเพราะจะทำให้หกล้มได้ง่ายมีไฟฟ้าแสงสว่างเพียงพอ

๑.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพล

ทหารอากาศ

ตามนโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ พ.ศ.๒๕๕๖ ด้านกำลังพล ให้บูรณาการงานด้านสิทธิกำลังพลและสวัสดิการแบบเบ็ดเสร็จ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ข้าราชการที่ลาออก เกษียณอายุราชการ และทายาทที่มาติดต่อซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กรมกำลังพลทหารอากาศ กรมการเงินทหารอากาศ และกรมสวัสดิการทหารอากาศ ให้มาอยู่ที่เดียวกันโดยสามารถเข้าถึงการบริการได้อย่างรวดเร็วและสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยสิทธิที่ทางข้าราชการเกษียณอายุจะได้รับ โดยจัดตั้งศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ กรมกำลังพลทหารอากาศ ซึ่งเป็นศูนย์บริการแบบ “One Stop Service” อยู่แล้ว เป็นการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ โดยการนำงานบริการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องซึ่งมีหลายหน่วยงานรับผิดชอบมารวมอยู่ในสถานที่แห่งเดียวกัน เป็นลักษณะของการส่งต่องานระหว่างกัน และเสร็จสิ้นในจุดให้บริการเพียงจุดเดียว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริการแก่ผู้มาติดต่อ

สะดวกและรวดเร็วขึ้น และเป็นการตอบสนองนโยบายของผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้คือ

- ใช้แนวทางในการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ โดยใช้ทฤษฎี PISUT MODEL รูปแบบการบริหารโดยใช้วงจร P-D-C-A
- การบริการ การดูแล ใส่ใจ ให้กับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ รวมทั้งผู้มาติดต่อ ทายาทในการยื่นเอกสารต่างๆ ด้วยความเต็มใจ
- จัดที่พักรับรอง ให้กับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ รวมทั้งผู้มาติดต่อ และทายาทของข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ
- จัดตั้งหน่วยปฐมพยาบาล เพื่อให้บริการกับข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ รวมทั้งผู้มาติดต่อ และทายาทของข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ
- แบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบในการบริการให้ชัดเจน
- มีป้ายแสดงขั้นตอนการติดต่อกับทางศูนย์บริการฯ อย่างง่ายเพื่อต่อการเข้าใจในการติดต่อของผู้เกษียณอายุราชการและทายาทที่มาติดต่อ
- จัดสถานที่ให้สะอาด เรียบร้อย สบายตา
- ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับบำนาญ ทั้งระเบียบ กฎหมาย สิทธิประโยชน์โครงการต่างๆ การดูแลสุขภาพ ผ่านเว็บไซต์ของกองทัพอากาศ
- ปรับปรุงฐานข้อมูลข้าราชการที่เกษียณอายุราชการสม่ำเสมอ
- เทคโนโลยี เป็นช่องทางในการติดต่อ ระหว่างผู้รับบำนาญ กับกองทัพอากาศ ให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร การขอความช่วยเหลือ การขอรับสิทธิต่างๆ ให้ได้รับความสะดวกในการดำเนินการ เช่น E-mail Facebook Line เป็นต้น

๒. ข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย

จากผลการศึกษาในด้านของทฤษฎีและผลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในระดับนโยบาย ดังนี้คือ

๒.๑.๑ การเตรียมตัวด้านจิตใจ ร่างกาย และสุขภาพ

- จัดระบบการดูแลรักษาสุขภาพให้กับผู้เกษียณอายุราชการ โดยเก็บข้อมูลเป็นแบบเวชระเบียน บันทึกข้อมูลเบื้องต้นของประวัติคนไข้ โดยกำหนดให้หน่วยเกี่ยวข้อง คือกรมกำลังพลทหารอากาศ กรมสวัสดิการทหารอากาศ กรมการเงินทหารอากาศ และโรงพยาบาลภูมิพล นำข้อมูลมาเชื่อมต่อเข้าหากันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และง่ายต่อการตรวจสอบแค่ในเพียงจุดเดียว
- จัดตั้งโครงการดูแลสุขภาพให้กับผู้เกษียณอายุราชการ โดยให้ทางหน่วยเกี่ยวข้องของกรมกำลังพลทหารอากาศ ร่วมกับโรงพยาบาลภูมิพล หรือหน่วยงานภายนอก จัดเจ้าหน้าที่มาให้ความรู้ สู่การปฏิบัติให้กับข้าราชการผู้เกษียณอายุราชการ

๒.๑.๒ การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง

- กองทัพอากาศควรมีแนวทางในการผลักดัน ให้มีการปรับเงินเดือน เพื่อเป็นฐานในการคำนวณบำนาญที่สูงขึ้น และปรับวิธีการคำนวณบำนาญแบบสมาชิก กบข. เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ

- ส่งเสริมการมีรายได้เพิ่มเติมให้แก่ข้าราชการที่เกษียณอายุราชการโดยการจ้างปฏิบัติงานต่อสำหรับผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสายงานเฉพาะด้าน
- ข้าราชการประจำการ อาจจะต้องเก็บภาษีมากขึ้น

๒.๑.๓ การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง

- จัดเวทีให้ผู้เกษียณอายุราชการ ที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ได้มีโอกาสบรรยายถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ให้กับข้าราชการรุ่นหลังๆ ที่ยังไม่เกษียณอายุราชการ

๒.๑.๔ การเตรียมตัวด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และสังคม

- จัดตั้งชมรม หรือสมาคมและสถานที่พบปะของผู้เกษียณอายุราชการ ไว้แลกเปลี่ยนความรู้ ความเห็นอกเห็นใจ ไว้แสดงออก และทำกิจกรรมร่วมกัน
- จัดโครงการศึกษาดูงานสำหรับผู้ที่จะเกษียณอายุราชการ และผู้เกษียณอายุราชการแล้ว ให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับการคำนวณ หรือการดำรงชีพ ภายหลังจากเกษียณอายุราชการ
- แผนงานโครงการ ต้องดำเนินการในรูปธรรม ให้ส่วนของ กพ.ทอ. และ สก.ทอ. เป็นหน่วยที่รับผิดชอบในแผนโครงการ

๒.๑.๕ การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย

- จัดหาโครงการสวัสดิการบ้านพักอาศัยคุณภาพดี ในทำเลพื้นที่สายไหม บางเขน ดอนเมือง ลำลูกกา ปทุมธานี เนื่องจากเป็นทำเลที่ใกล้กองทัพอากาศ การคมนาคมสะดวก รถไฟฟ้าตัดผ่าน ให้แก่ข้าราชการเช่าซื้อในราคาถูก จัดหาสถาบันการเงินมาดูแลเรื่องการผ่อนชำระในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ผ่อนระยะยาว เพื่อเป็นสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ข้าราชการ ทั้งข้าราชการประจำการและผู้เกษียณอายุราชการ

๒.๑.๖ การเตรียมตัวด้านเทคโนโลยี ในยุคไทยแลนด์ ๔.๐

- ศูนย์กำลังพลเบ็ดเสร็จฯ ในปัจจุบันได้จัดทำเว็บไซต์ขึ้นเพื่อแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ในสิทธิประโยชน์ ของข้าราชการที่เกษียณอายุราชการ และผู้เกษียณอายุราชการ สามารถเข้าไปดาวโหลดไฟล์เอกสารของแบบฟอร์มต่างในการขอยื่นรับสิทธิ แต่ก็ยังต้องมาขอยื่นรับสิทธิต่างๆด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อรองรับการเข้าสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ อีกทั้งเป็นการนำเทคโนโลยีเข้าถึงผู้เกษียณอายุราชการที่สามารถดูแลตัวเองได้ และผู้เกษียณอายุราชการที่ไม่สามารถดูแลตัวเอง เพื่อสะดวก ง่าย ลดค่าใช้จ่าย ไม่ต้องเดินทางมาติดต่อกับทางศูนย์ฯ ด้วยตนเอง

- กรมกำลังพลทหารอากาศ ควรร่วมกับหน่วยงานเกี่ยวข้องต่างๆ ควรจัดสร้างเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน (ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ “One Stop Service” แบบ Real time) โดยการนำข้อมูลของผู้เกษียณในด้านการเงิน ด้านสวัสดิการ ด้านกำลังพล ด้านสุขภาพการรักษาพยาบาล ทั้งหมดของผู้เกษียณอายุราชการมาไว้ในที่เดียวกัน

- ระบบการจัดการ (ศูนย์บริการกำลังพลเบ็ดเสร็จ “One Stop Service” แบบ Real time) กำหนดรหัสสมาชิกให้กับผู้เกษียณอายุ โดยให้ผู้เกษียณอายุราชการสามารถเพิ่มเติม แก้ไข ตรวจสอบข้อมูลของตนเอง รับข่าวสารต่างๆ และส่งแบบฟอร์มการขอรับสิทธิต่างๆ

ผ่านทาง เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน ของทางศูนย์ฯ ได้เลย เพื่อสะดวกต่อการเดินทาง และเป็นการ
แก้ปัญหาให้กับผู้ที่เกษียณอายุราชการที่ไม่สามารถดูแลตัวเองได้

๓. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๓.๑ การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นควรมีการศึกษาเชิงปริมาณ
เพื่อให้ได้ข้อมูลในอีกแง่มุมหนึ่ง ในการพัฒนาปรับปรุงในการพัฒนากำลังพลของกองทัพอากาศหลัง
เกษียณอายุราชการ ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๒ ควรมีการจัดทำแบบสอบถามในการศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้ที่
กำลังจะเกษียณอายุราชการและหลังเกษียณอายุราชการ เพื่อจะได้นำข้อมูลมาจัดทำแผนในการ
พัฒนาและดำเนินการให้ตรงต่อความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้น

๓.๓ ควรนำแนวทางที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ
ชีวิตข้าราชการของกองทัพอากาศหลังเกษียณอายุราชการ และจัดทำเป็นรูปธรรม ที่สามารถปฏิบัติได้
จริง เพื่อประโยชน์กับข้าราชการของกองทัพอากาศ